

DISLEXIA

GHID PENTRU PĂRINȚI

DISLEXIA - COLABORAREA DINTRE
PĂRINȚI ȘI PROFESORI

Dyslexia - Parents' and Teachers' Collaboration

Mențiuni

Instituția care a inițiat Proiectul DYPATEC este "Pädagogische Akademie des Bundes in der Steiermark", Hasnerplatz 12, Graz, Austria. Coordonatorul pe parcursul primilor doi ani de desfășurare a proiectului a fost Mag. H. Posch, Graz, Austria; în cel de-al treilea an coordonarea a fost preluată de R. Claes, Luxemburg. Ca reprezentanți ai grupului de lucru, ambii coordonatori poartă responsabilitatea elaborării și tipăririi produsului final.

Această publicație, cu toate părțile sale, este protejată de copyright.

Acest proiect a fost finanțat cu sprijinul Comisiei Europene.

Copii integrale sau parțiale ale Ghidului pentru părinți pot fi obținute doar pe baza unui acord scris semnat de H. Posch și R. Claes.

Coperta © Patrick Pax (E-Mail: pcpax@pt.lu) - Luxembourg.

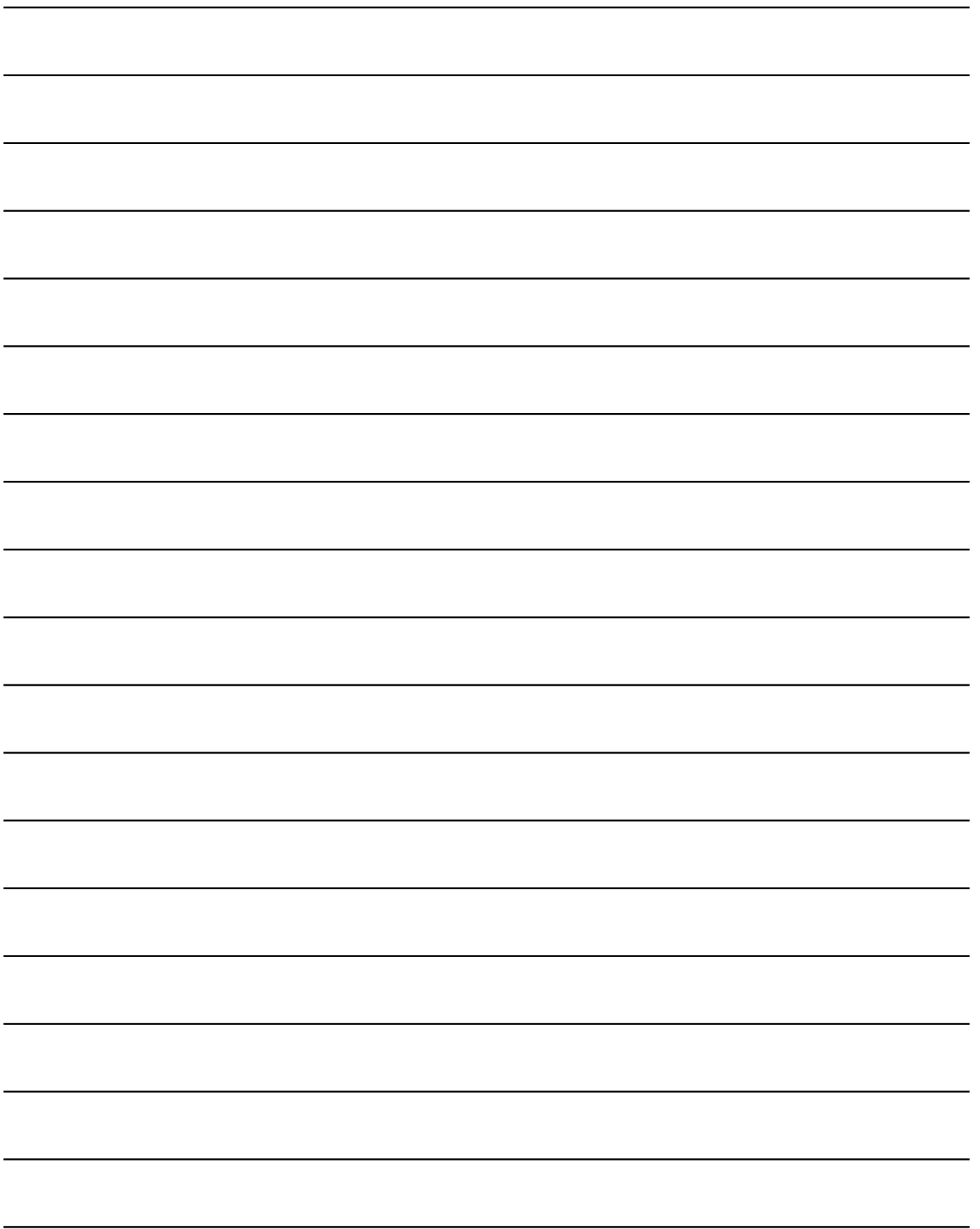
Ediția a 2-a (iunie 2007)

Tipărit la Luxemburg, iunie 2011.

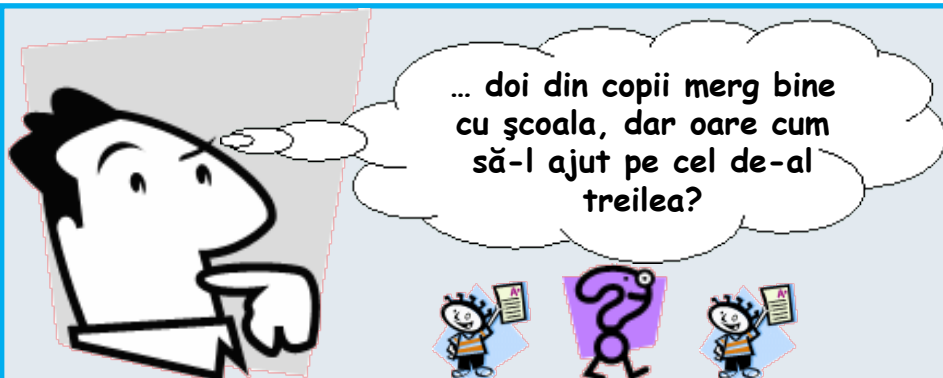
Translated from the original English version by Flaminia Robu

<p>Această publicație reflectă numai punctul de vedere al autorului și Comisia nu este responsabilă pentru eventuala utilizare a informațiilor pe care le conține.</p>
--

0. INTRODUCERE	5
1. CE ESTE DISLEXIA?	7
2. DEPISTAREA ȘI PREVENIREA TIMPURIE	15
3. DEZVOLTAREA LIMBAJULUI ȘI A VORBIRII	19
4. SITUȚIA FAMILIALĂ ȘI CONTEXTUL SOCIAL	27
5. INTERACȚIUNEA ȘCOALĂ - PĂRINȚI	33
6. CUM POATE FI AJUTAT UN COPIL CU DISLEXIE ÎN ȘCOALĂ ?	39
7. MOTIVAȚIA ȘI RESPECTUL DE SINE	53
8. STRATEGII ȘI STILURI DE ÎNVĂȚARE	61
9. EXERSAREA ACASĂ	71
10. UTILIZAREA CALCULATORULUI	89
11. ÎNVĂȚAREA UNEI LIMBI STRĂINE	97
12. DISCALCULIA	111
13. VIAȚA DUPĂ ȘCOALĂ	117
14. DREPTURILE COPIILOR CU DISLEXIE	121
ANEXE	
Aspecte cu privire la viața la școală și de acasă - rutine zilnice	125
Bibliografie	141
Listă de autori	153

0. INTRODUCERE

Acest ghid asupra dificultăților de citire și scriere, inclusiv dislexia, este util nu doar **PARINȚILOR**, dar și **PROFESORILOR** și **SPECIALIȘTILOR** care doresc să discute cu părinții despre copilul dislexic. Ghidul cuprinde un DVD cu exerciții de integrare vizuală motorie. Deficiențele referitoare la discalculie sunt menționate pe scurt.

Conținutul acoperă o tematică diversă, selectată de către părinți și profesori. Cuprinde problemele cu care copiii dislexici se confruntă acasă și la școală, strategiile și stilurile de învățare, modalități de a-i ajuta pe copiii cu dislexie să citească și să scrie în limba lor maternă, dar și în limbi străine, adrese utile etc.

Ghidul este disponibil în **șapte limbi** și reprezintă efortul conjugat al unei echipe interdisciplinare și interculturale de oameni din domenii precum medicina, psihologia, lingvistica și pedagogia, la care se adaugă părinți ai unor copii cu dislexie. Literatura și materialele aferente, precum și adresele de contact sunt **specifice fiecărei țări**.

Toți autorii acestei lucrări respectă **Convenția cu privire la drepturile copilului** (Națiunile Unite 1989), care menționează printre altele că:

- Statele părți recunosc dreptul copilului la educație și, în vederea exercitării acestui drept în mod progresiv și pe bază egalității de șanse (...) (art.28)
- Statele părți sunt de acord că educația copilului trebuie să urmărească (a) dezvoltarea plină a personalității, a vocațiilor și a aptitudinilor mentale și fizice ale copilului; (...) (art.29) (<http://www.unhchr.ch/html/menue3/b/k2crc.htm>) (http://legislatie.resurse-pentru-democratie.org/18_1990.php)

Echipei proiectului UE DYPATEC (Socrates/Grundtvig2), finanțat de Comisia Europeană. Iunie 2007

DISLEXIA

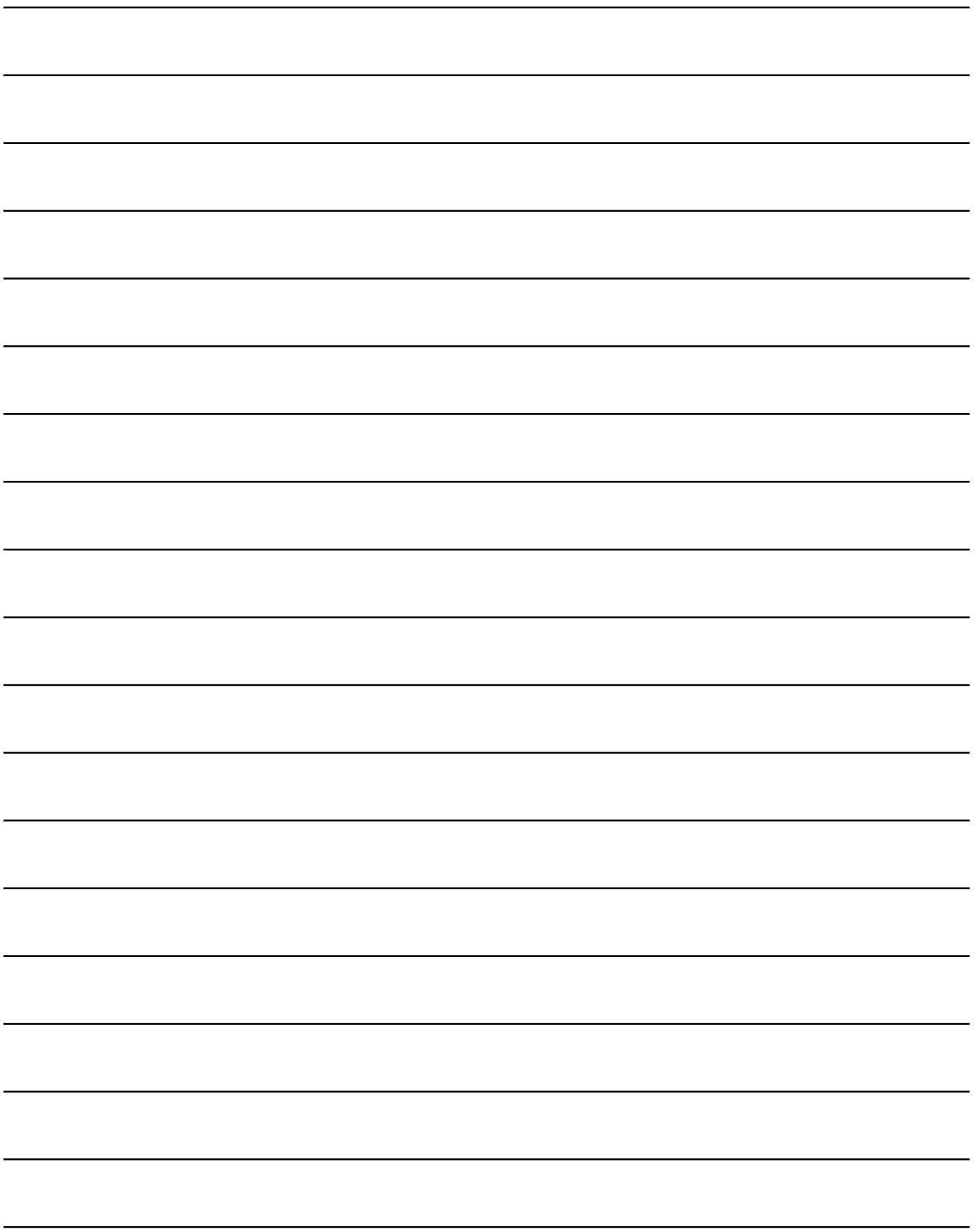
Un dosar cuprinzând un CD și un DVD pentru părinți, profesori, specialiști.

•
Conținut:
teme selectate
de către părinți și
profesori

•
Disponibil în
Cehă
Engleză
Franceză
Germană
Malteză
Poloneză
Română
Turcă

•
Drepturile Copiilor

1. CE ESTE DISLEXIA?

Sunt dislexic...

Părinții nu au avut niciodată probleme cu mine până când am început să merg la școală. Am observat că petrec mai mult timp decât colegii mei să citesc, așa că am evitat cărțile. M-am străduit. Petreceam foarte mult timp de fiecare dată când copiam de pe tablă și nu am reușit niciodată să copiez fără greșeli. Despărțirea pe litere este în continuare un coșmar pentru mine! Ghiozdanul meu era întotdeauna un dezastru, și petreceam secole să găsec ceea ce aveam nevoie.

La orele de curs, eram întotdeauna intimidat, pentru că nu eram printre cei mai buni. De multe ori nu înțelegeam sfaturile profesorului și eram prea timid să întreb pentru că eram întotdeauna în urmă cu lecțiile. Mi se distrăgea ușor atenția în timpul orelor de curs și detestam școala. Aveam impresia că profesorii se luau de mine și spuneau adeseori că sunt leneș sau prost.

În curtea de recreație, am devenit rapid fruntaș pentru că aveam multe idei. Acasă, părinții mei erau contrariați de dificultățile pe care le întâmpinam la școală, în special fiindcă surorile mele mai mari erau printre cei mai buni elevi de la școală. Până să părăsesc școala, mă subapreciam și nu eram optimist în privința viitorului.

Dacă un prieten foarte bun de-al meu un mi-ar fi povestit despre dislexie, nu știu unde aș fi nimerit în cele din urmă. Am mers mai departe să studiez informatica fără probleme, iar astăzi sunt managerul propriei mele afaceri de succes.

Nu mai am probleme în a recunoaște că sunt dislexic însă multe dintre suferințele îndurate în timpul școlii ar fi putut fi evitate dacă părinții și profesorii mei ar fi știut despre dislexie.

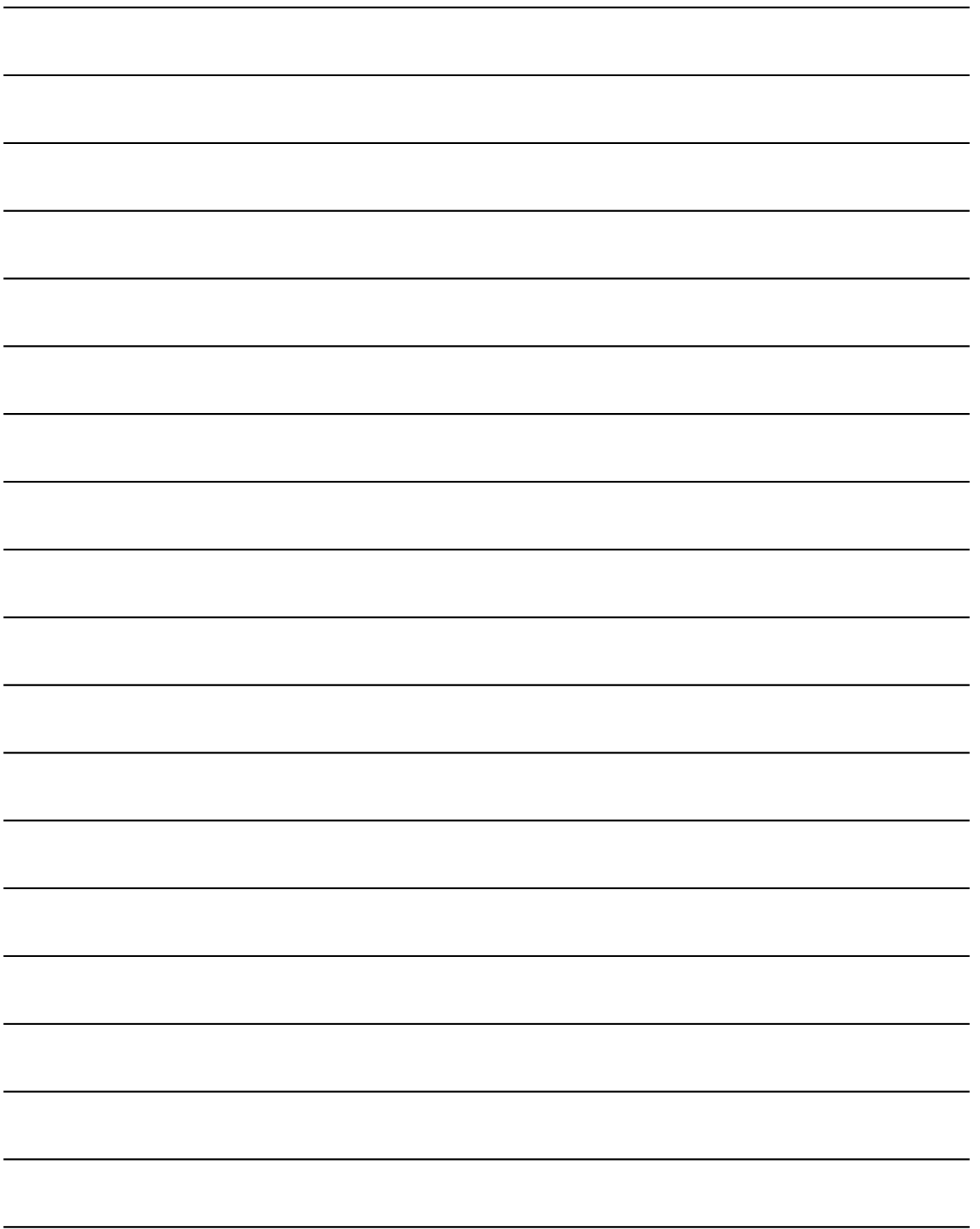
Marc

DISLEXIA

**NU
RENUNȚAȚI !**

**ÎNTOTDEAUNA
EXISTĂ
O ȘANSĂ!**

1. CE ESTE DISLEXIA?

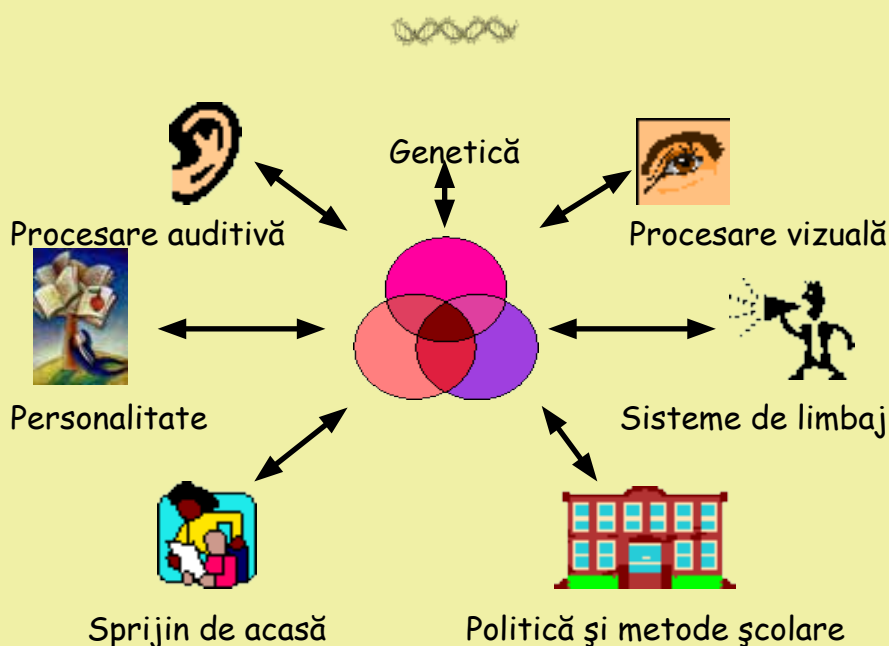
DESCRIEREA DISLEXIEI

Dislexia se referă la dificultăți legate de procesarea informației, care se manifestă în probleme de citire, de ortografiere și de scriere. În majoritatea cazurilor, slăbiciunile pot fi identificate în următoarele domenii:

- Recunoașterea și memorizarea cuvintelor
- Urmarea instrucțiunilor
- Identificarea secvențelor de litere în cuvinte, de cuvinte în propoziții și de propoziții în texte
- Recunoașterea și înțelegerea a ceea ce se poate auzi și/sau scrie (procesare auditivă și vizuală)
- Ortografia și gramatica slabe
- Organizarea
- Adeseori probleme suplimentare (coordonare, discalculie, disgrafie, hiperactivitate, probleme de vedere, etc.)

Consecințele se manifestă printr-o slabă apreciere de sine și prin lipsa motivației. Dificultățile de citire, scriere și ortografiere pot fi compensate prin abilități precum capacitatea de creativitate și/sau aptitudini vizuale/tehnice.

Diverșii factori de influență, de natură genetică, auditivă și/sau vizuală, educația etc., se influențează reciproc prin diverse modalități, așa cum se arată în imaginea de mai jos. (din: Reid 2005, Dyslexia and Inclusion, David Fulton Publishers, London)

FACTORI IMPLICAȚI

GENETICA

„Dislexia este prezentă în familia mea de foarte multă vreme!”

PROCESAREA AUDITIVĂ

„Anumite litere pur și simplu sună la fel!”

PROCESAREA VIZUALĂ

„Câteodată literele se contopesc!”

PERSONALITATEA

exemplu:
„măscăriciul clasei”

SISTEME DE LIMBAJ

„Pot să scriu ce aud?”

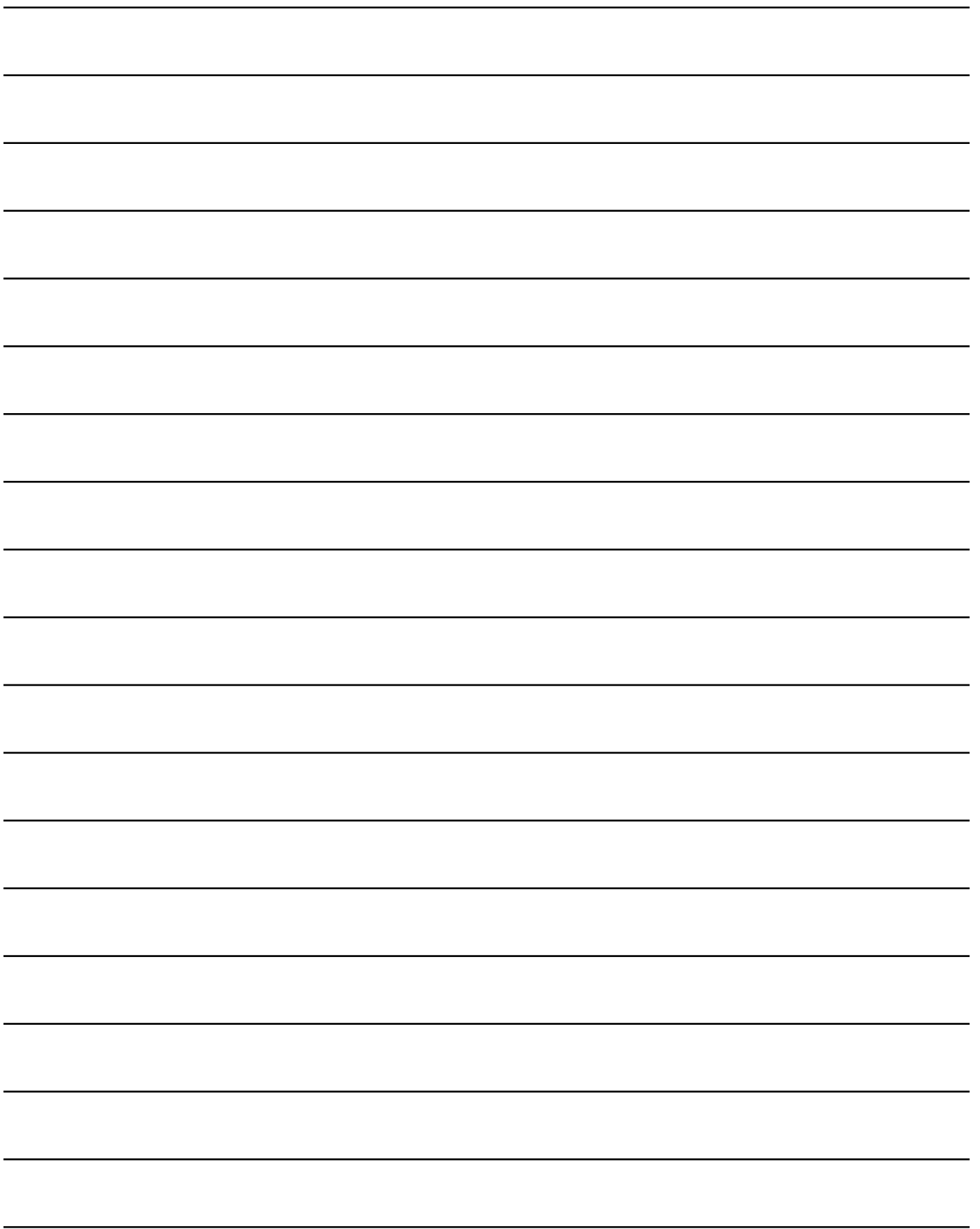
SPRIJIN DE ACASĂ

„Doresc o pauză!”

ȘCOALA
„Descoperiți-mi talentele!”

1. CE ESTE DISLEXIA?

FIȚI ATENȚI LA SIMPTOME !

PREȘCOLARI (3-5 ani)

- dificultăți de memorizare a sunetelor, cuvintelor, literelor
- dificultăți de memorizare a secvențelor de litere ale alfabetului, a cuvintelor, instrucțiunilor etc.
- confundarea cuvintelor care sună la fel
- slaba capacitate de copiere și colorare
- memorie slabă
- dislexia ca factor ereditar
- capacitatea slabă de reacție la anumite sarcini

ȘCOALA PRIMARĂ (6-11 ani)

- reticența de a merge la școală
- dificultăți de memorizare a cuvintelor/literelor/sunetelor
- dificultăți de urmare a instrucțiunilor
- dificultăți de silabisire și pronunțare pe litere a cuvintelor
- cunoștințe precare ale sunetelor și cuvintelor
- dificultăți de citire și/sau pronunție
- slaba organizare

ÎNVĂȚĂMÂNTUL GIMNAZIAL (12-18 ani)

- dificultăți de identificare a secvențelor de sunete/litere, de citire și/sau pronunție
- petrecerea unui timp mai îndelungat pentru sarcinile scrise și temele de casă
- intrarea în criză de timp
- dificultăți de memorizare, organizare
- frustrare permanentă
- dezvoltarea strategiilor de evitare a școlii

ÎNVĂȚĂMÂNTUL POST-GIMNAZIAL (continuarea studiilor, activitate profesională)

- compensare (modalități de evitare a activităților de citire/scriere)
- slaba apreciere de sine (în funcție de experiențele de la coală; asociațiile care se ocupă de dislexie pot oferi sprijin)
- probleme organizatorice (utilizarea tehnologiilor, mentorilor)
- slujbe care necesită lecturi și/sau scrieri sporadice

VARIAȚIA SIMPTOMELOR

PREȘCOLARI

ȘCOALA PRIMARĂ

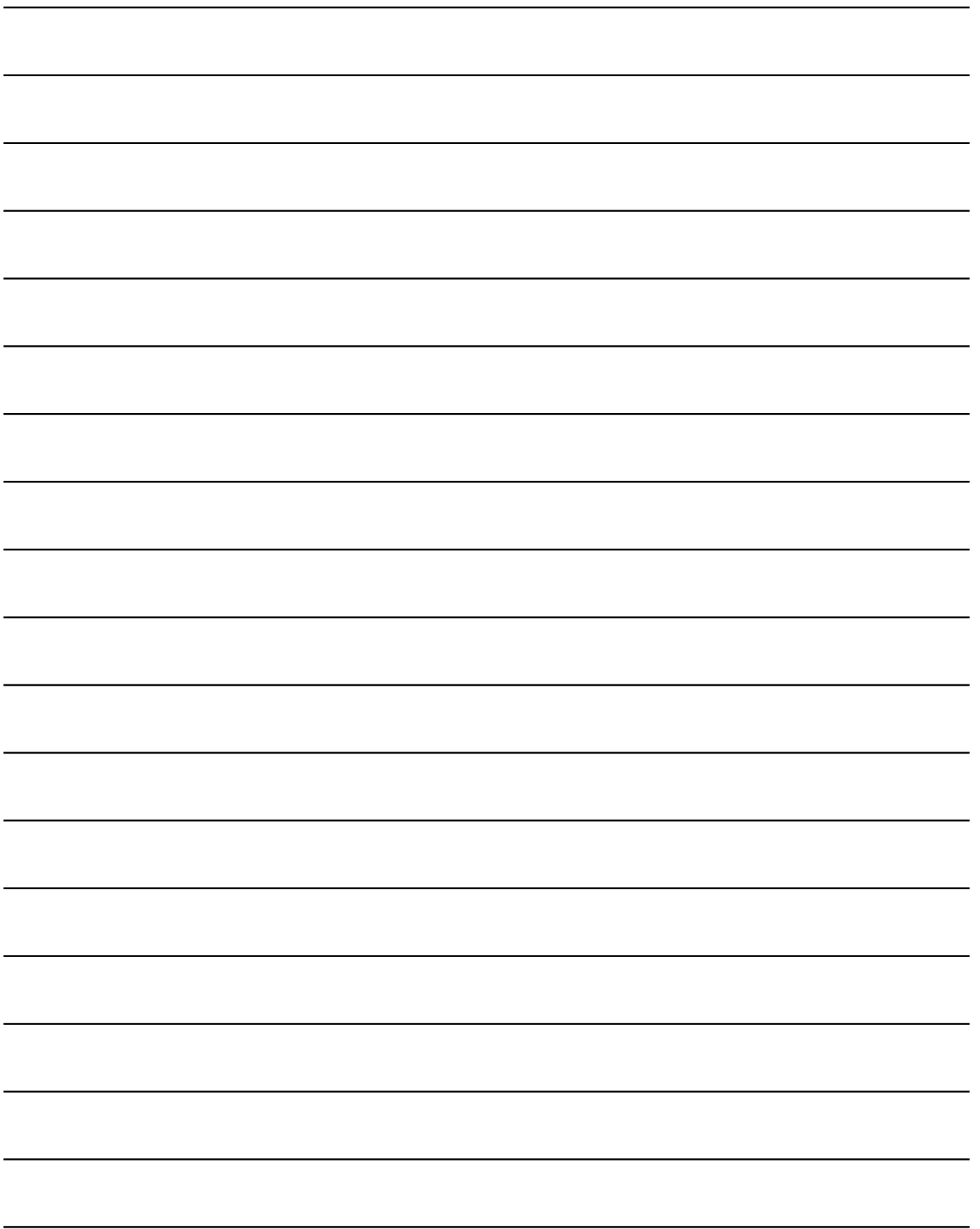

ÎNVĂȚĂMÂNTUL GIMNAZIAL

MAI TÂRZIU

1. CE ESTE DISLEXIA?

Bibliografie

Government of Ireland (2001). *Report of the Task Force on Dyslexia*. Dublin: Government Publications Sales Office.

Klicpera, Ch., Schabmann, A., & Gasteiger-Klicpera, B. (2003). *Legasthenie. Modelle, Diagnose, Theorie und Förderung*. München: Reinhardt UTB.

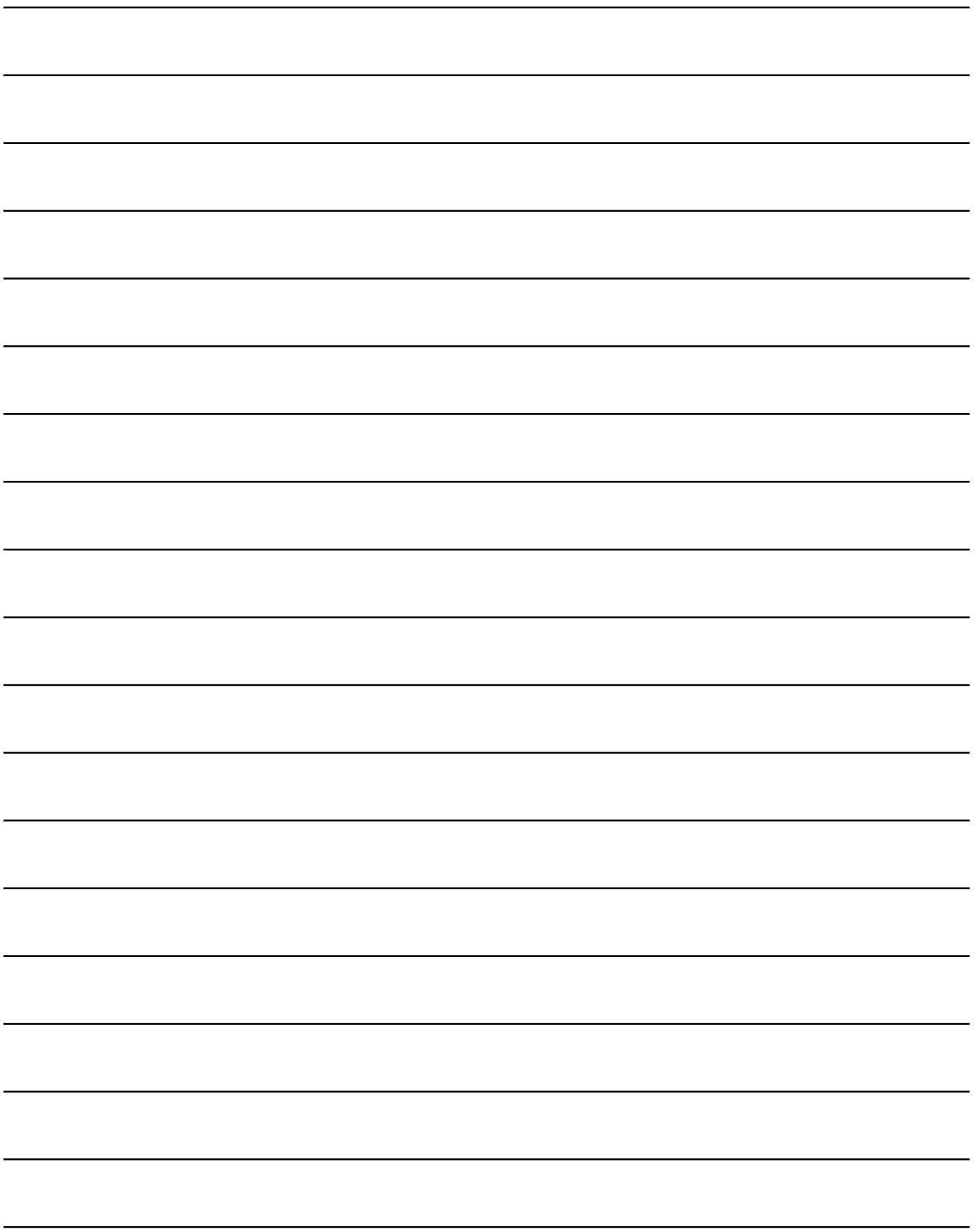
Reid, G. (2005). *Dyslexia and Inclusion*. London: David Fulton Publishers.

Reid, G. (2004). *Dyslexia: A Complete Guide for Parents*. Chichester: John Wiley & Sons.

Rosenkötter, H. (1997). *Neuropsychologische Behandlung der Legasthenie*. Weinheim: Psychologie Verlags Union.

Schulte-Körne, G. (Hrsg.). (2001). *Legasthenie: erkennen, verstehen, fördern. Beiträge zum 13. Fachkongress des Bundesverbandes Legasthenie 1999*. Bochum: Winkler Verlag.

Steltzer, S. (1998). *Wenn die Wörter tanzen. Legasthenie und Schule*. München: Ariston.

2. DEPISTAREA ȘI PREVENIREA TIMPURIE

Depistarea timpurie a copiilor expuși riscului de a se confrunta cu dificultăți de citire, scriere și ortografiere
 Dificultățile de învățare a citirii, scrierii și ortografiei survin în cazul copiilor din toate ariile geografice și lingvistice. Copiii provenind din culturi care utilizează scrierea alfabetică se confruntă cu probleme asemănătoare, chiar dacă sistemele de învățământ specifice la nivel național și dezvoltarea vorbirii pot avea efecte diferite. În decursul ultimilor douăzeci de ani, cercetătorii din diverse țări au descoperit că este posibil să prezică dacă un copil va întâmpina dificultăți în a învăța să citească și să scrie, prin observarea evoluției anumitor funcții până la vârsta de 5 sau 6 ani.

„Copiii expuși riscului de a avea dislexie” s-ar putea confrunta cu probleme în următoarele domenii:

FUNCȚIA	CUM SE POATE VERIFICA?
conștientizarea fonologică • recunoașterea rimelor	„Care două cuvinte rimează: mare - sare - masă?”
• producerea rimelor	„Găsiți cuvinte care rimează cu privește?”
• sunete și cuvinte	„Care sunt anotimpurile anului/ zilele săptămânii?”
• recunoașterea sunetelor	„Sună la fel: dar - dor? Dacă nu, care este diferența?”
• recunoașterea poziției sunetelor și silabelor în cuvinte	„Care este primul sunet în cuvântul mamă?”
• învățarea corespondențelor între sunete și litere	„Produceți sunetul care corespunde literei A”
funcții de conștientizare vizual-spațiale: • recunoașterea literelor	„Care este denumirea literei de pe indicatorul de autobuz?”
• diferențierea între litere asemănătoare	„Următoarele litere sunt la fel sau sunt diferite: m-n, l-t, p-b-d-g?”
funcții motorii • funcții motorii de finețe	„Poate copilul să înșiruie ușor măgelele?”
• coordonarea motorie	Poate copilul să prindă o minge?
• echilibrul	„Poate copilul să stea într-un picior?”
coordonarea vizual-motorie	„Poți desena aceeași imagine ca aici?”
capacitatea de concentrare	Poate copilul să se concentreze asupra unei anumite sarcini pentru un timp mai îndelungat?

Depistarea timpurie

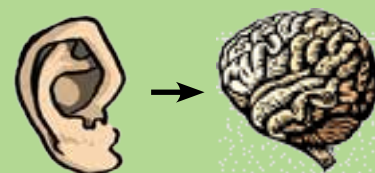
Conștientizarea fonologică

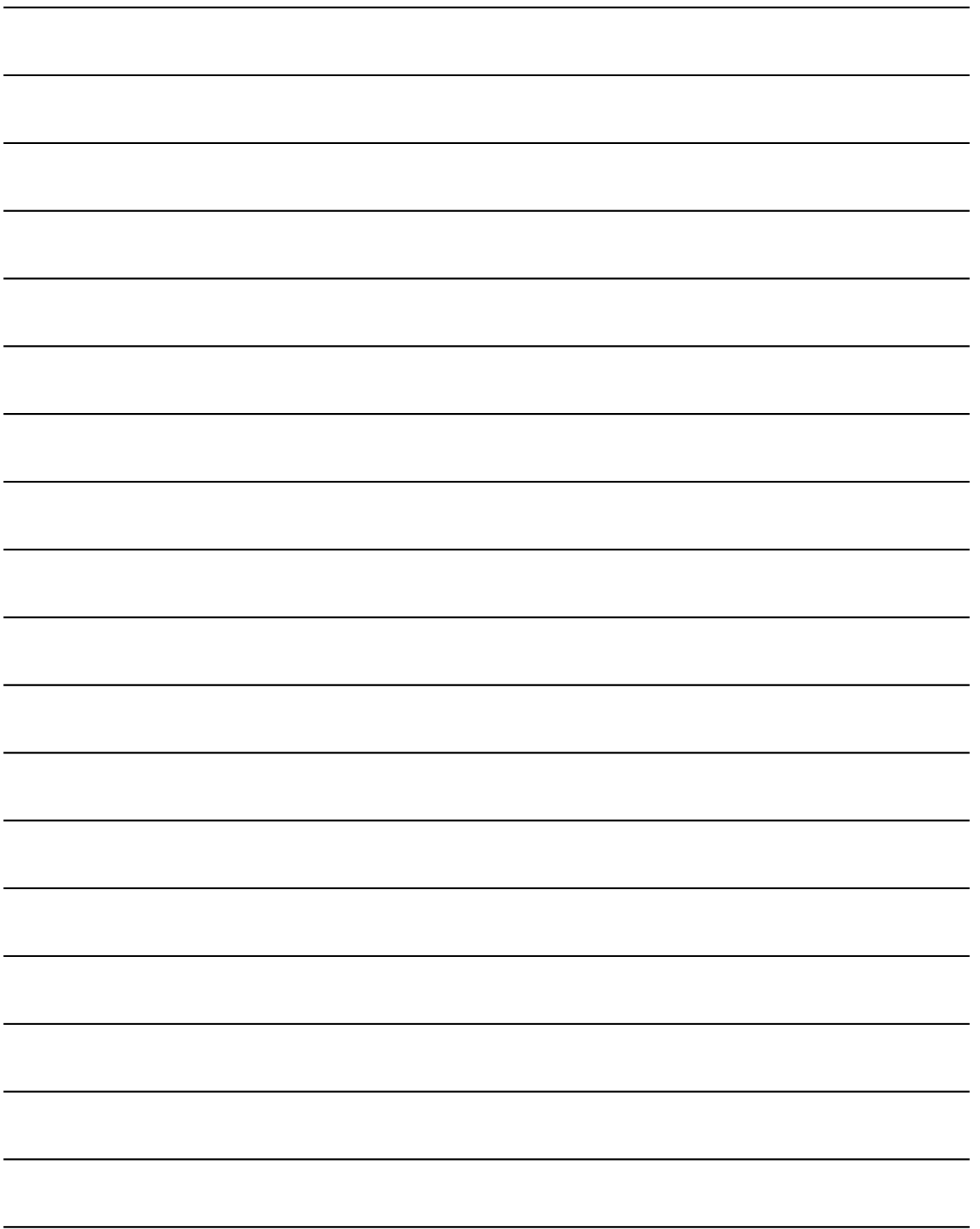
Funcții de conștientizare vizual-spațiale

Aptitudini motorii

Capacitatea de concentrare

Integrarea deprinderilor fonologice, vizuale și motorii

2. DEPISTAREA ȘI PREVENIREA TIMPURIE

Identificarea și diagnosticarea timpurie a tuturor acestor funcții, în special a aptitudinilor lingvistice, poate contribui la identificarea copiilor expuși riscului de dislexie

METODE DE DEPISTARE

Pe baza cunoștințelor cu privire la cei mai importanți factori care indică prezența riscului de dislexie la anumiți copii, au fost elaborate anumite **teste de diagnosticare**. Acestea se prezintă de cele mai multe ori sub forma **chestionarelor** sau a **testelor de conștientizare fonologică**.

Rezultatele bune înregistrate în activitatea de citire și, respectiv, de scriere și ortografiere, au putut fi prezise în **70-80%** din cazuri pentru copii cu vârste între 3 și 6 ani. Din nefericire, copiii cu dislexie nu sunt de obicei diagnosticați înainte de începerea educației școlare. De cele mai multe ori, acest lucru survine la sfârșitul școlii primare, sau chiar mai târziu. Aceasta ar trebui să se întâmple, bineînțeles, **MULT MAI DEVREME !**

PREVENIREA DISLEXIEI

În ultimul deceniu, s-au avut în vedere **două abordări principale** cu privire la prevenirea dislexiei:

- 1) Copiii care sunt identificați ca fiind expuși riscului de a dobândi dificultăți de citire, scriere și ortografiere, primesc o formare specifică.
- 2) Toți copiii cu vârste cuprinse între 3 și 6 ani participă în programe generale care stau la baza abilităților de învățare a citirii, scrierii și ortografierii.

Experiențele din numeroase țări **sustin**, în mod aparent, a **doua abordare**. Dacă toți copiii cu vârste între 3 și 6 ani participă în programe de intervenție timpurie, atunci:

- discriminarea copiilor susceptibili de expunere la risc poate fi evitată
- un program de șase luni aduce rezultate pozitive pentru 2-3 ani la școală.

Sunt necesare mai multe investigații în vederea îmbunătățirii cunoștințelor cu privire la prevenirea dificultăților de citire, scriere și ortografiere.

Cea mai bună metodă de a pregăti un copil să învețe să citească, să scrie și să rostească pe litere, este stimularea tuturor funcțiilor importante pentru dobândirea acestor deprinderi.

Testele de diagnosticare

- Chestionare
- Teste de conștientizare fonologică

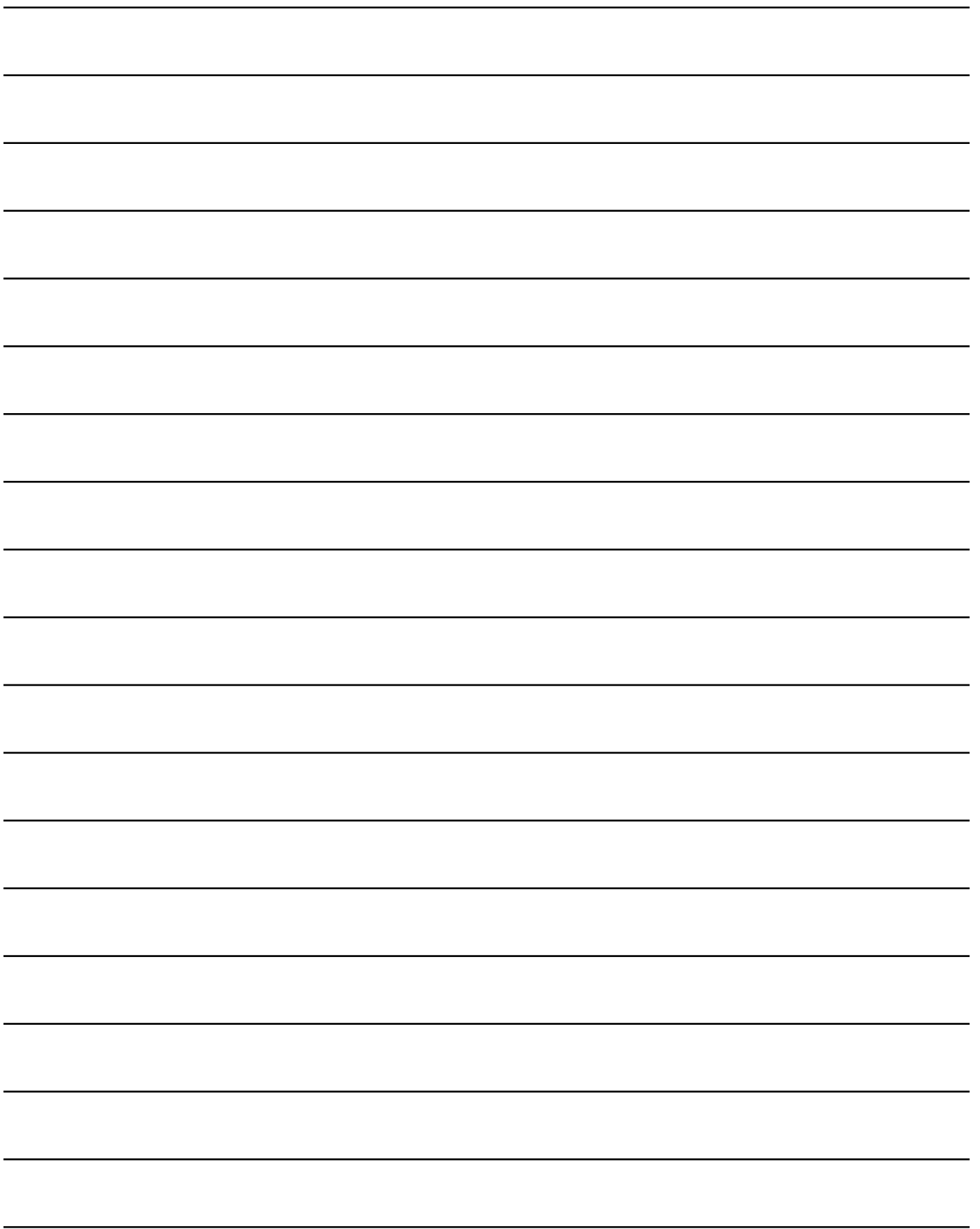

Prevenirea

Preferabil:

Nicio selecție, toți copiii cu vârste între 3 și 6 ani participă în programe de intervenție timpurie.

3. DEZVOLTAREA LIMBAJULUI ȘI A VORBIRII

Abilități de bază în utilizarea limbii:

- **percepția auditivă a sunetelor din vorbire, a cuvintelor și a propozițiilor**
C-A-Ș-U-L > Unde este cașul?
- **percepția intonației**
Înveți. Înveți? Înveți!
Diferențele de intonație conferă sensuri diferite!
- **înțelegerea cuvintelor și a propozițiilor**
Pisica fugărește câinele. Câinele fugărește pisica.
Trebuie să cunoașteți sensul cuvintelor!
Ordinea diferită a cuvintelor are ca rezultat un înțeles diferit!
- **articularea sunetelor vorbirii**
[oa] în „soare”, [ea] în „teatru”, [sh] în „veșnic” etc.
- **construirea diferitelor forme ale cuvintelor**
arăta - arătat; duce - dus; cuvânt - cuvinte
- **aranjarea cuvintelor în propoziții**
Ea a cumpărat o pereche de blugi.
Un iepure locuiește într-o gaură în pământ.

În afară de aceste aptitudini lingvistice de bază, mai există și alte abilități care fac posibilă învățarea unei limbi și care influențează, de asemenea, dezvoltarea limbii.

Percepția vorbirii

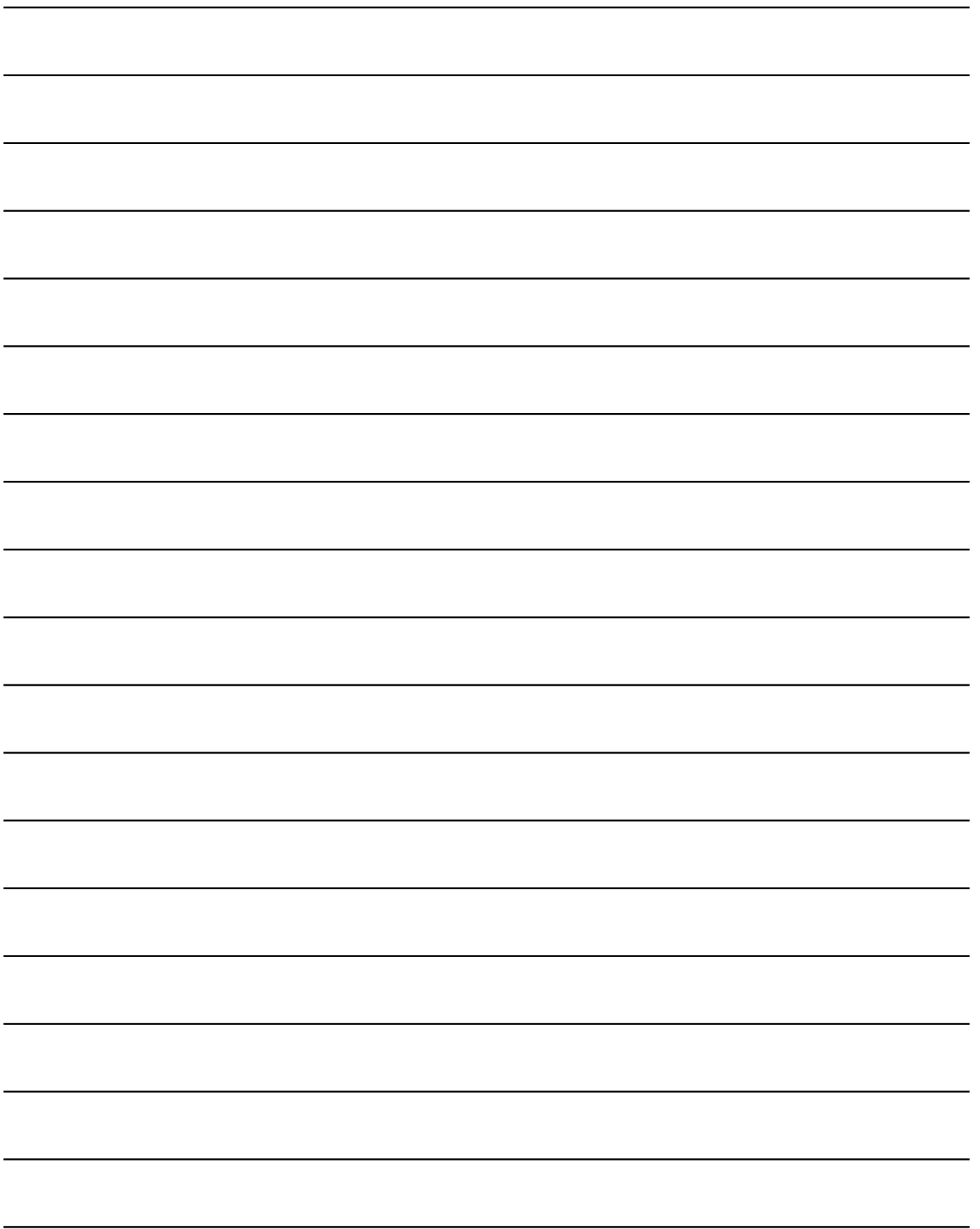
? !

Înțelegerea limbajului

Producerea vorbirii și a limbajului

Alcătuirea propozițiilor

3. DEZVOLTAREA LIMBAJULUI ȘI A VORBIRII

PERCEPȚIA

- **percepția tactilă - simțul tactil**
 - atingerea și prinderea obiectelor
 - „simțirea” sunetelor (de exemplu, „m” - „p”)
- **percepția auditivă - auzul**
 - de unde vine un anumit sunet?
 - recunoașterea sunetului
 - concentrarea asupra unui anumit sunet, dintre multe alte sunete
 - capacitatea de a distinge sunete diferite
 - asocierea sunetelor cu imagini
 - scrierea vorbirii auzite

Percepția sunetelor și a silabelor este deosebit de importantă pentru dobândirea aptitudinilor de scriere și ortografiere:

- capacitatea de a distinge sunete diferite
casă - masă; vezi - vază; sferă - sfert
- Recunoașterea unui sunet
Există un „l” în „lună”, „cale” ...
Care este primul/ultimul sunet în cuvântul „soarbe”?
- Capacitatea de a distinge sunete diferite:
- Cuvintele au sunete în comun
zori - zare - sare; minte - linte - dinte
- Cuvintele rimează
caiet - balet - maieu,
- Descoperirea intrusului
zori - zare - sare
- Înlocuirea unui anumit sunet cu un altul
mic - mac; tic - toc

O bună percepție auditivă constituie o condiție necesară pentru învățarea unei limbi!

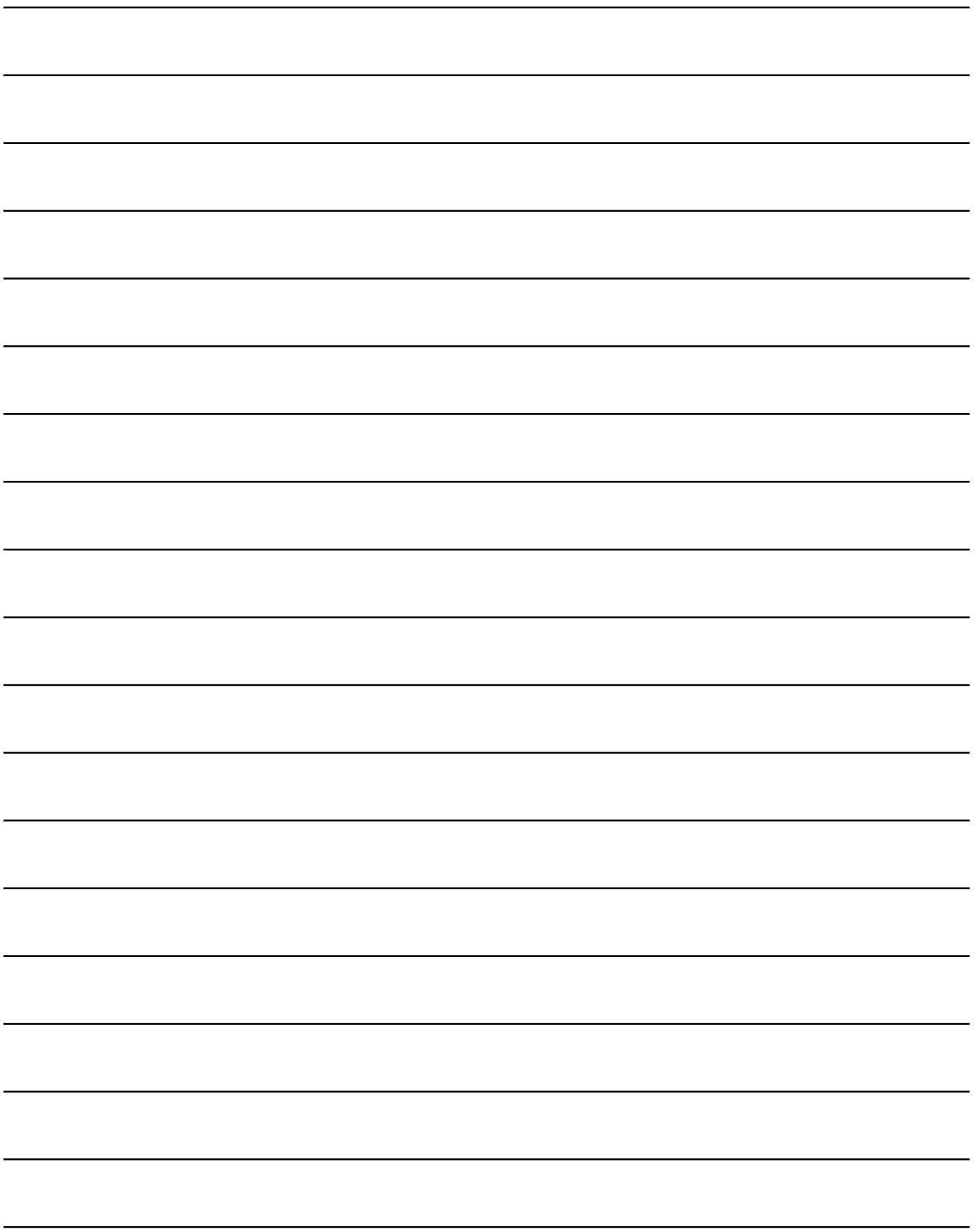
Îmbogățirea vocabularului

Articularea

Percepția și înțelegerea vorbirii

Percepția sunetelor

3. DEZVOLTAREA LIMBAJULUI ȘI A VORBIRII

- percepția vizuală - vederea

- Prin ce diferă cele două forme/figuri?
- Poți descrie acest obiect?
- Care este diferența între p - d - b; p - q; m - w?

O bună percepție vizuală este o premisă a învățării cititului, scrisului și ortografiei!

ARTICULATORII

Buzele, dinții, limba, maxilarele și palatul moale sunt elemente necesare pentru articularea corectă a sunetelor. Mișcările complicate și rapide ale acestora sunt răspunzătoare de producerea limbajului articulat.

La începutul dezvoltării vorbirii, apariția unor „greșeli de vorbire” cum ar fi omisiuni, substituții, simplificări etc. sunt naturale.

Exemple: pește --> peste, față --> fată etc.

Atunci când însă persistă și după vârsta de 4 ani, contactați un specialist.

DEZVOLTAREA MOTORIE

Dezvoltarea motorie este de asemenea necesară pentru a vorbi, scrie și ortografia.

La scris, sunt necesare abilități motorii de finețe pentru a executa mișcările adecvate cu mâna.

Problemele motorii pot să intervină și la mișcările gurii și la expresia feței, precum și la gesturile însoțitoare.

Acuratețe vizuală

Distincția între litere

db

qp

mw

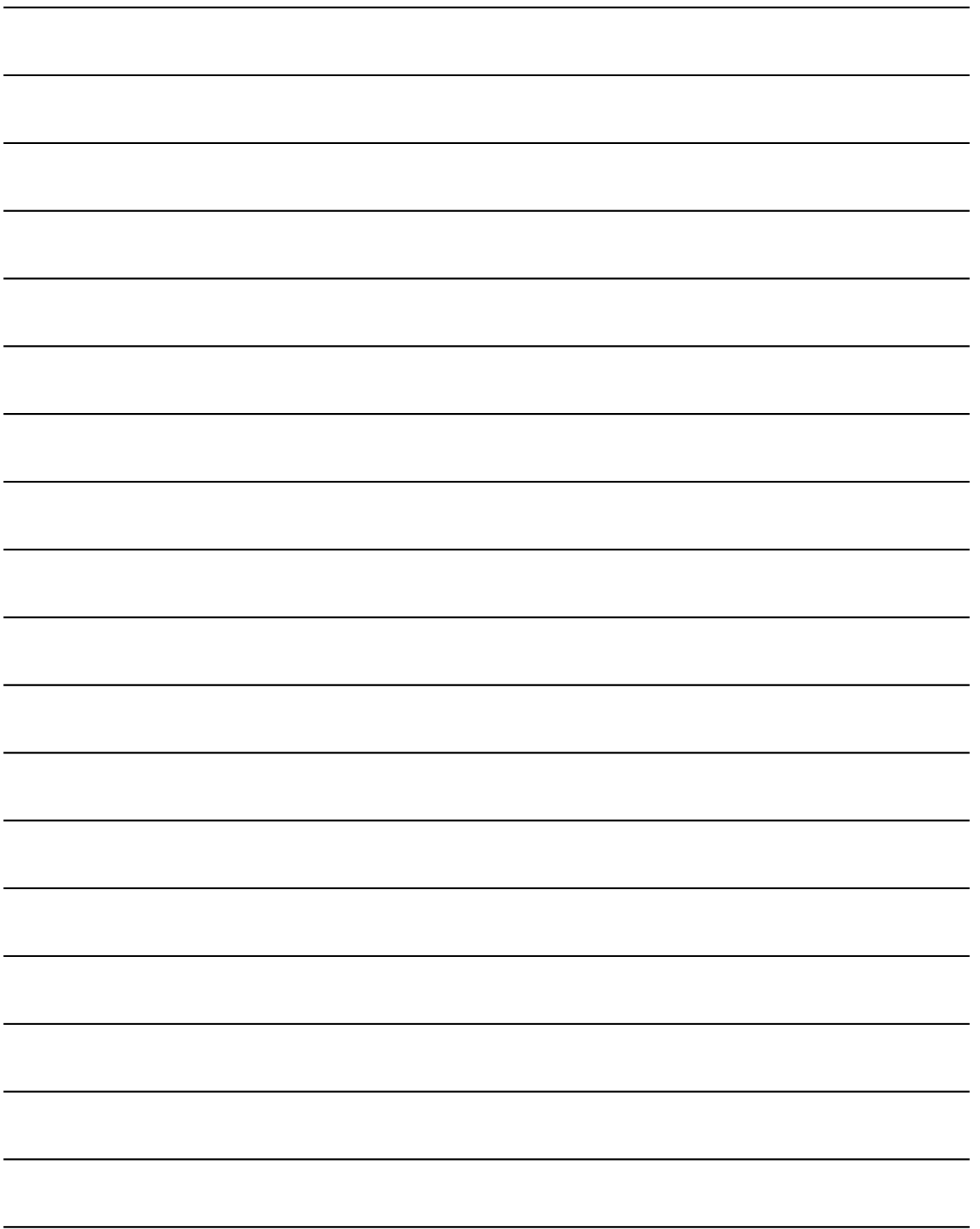
Articulația

Greșeli de vorbire

Abilități motorii de finețe

Mișcarea gurii, gesturi,
expresie facială

3. DEZVOLTAREA LIMBAJULUI ȘI A VORBIRII

Deoarece deprinderea limbii este un proces destul de complex, iată câteva lucruri bine de știut :

E BINE SĂ ☺

- vorbiți cât mai mult cu copilul dvs.;
- mamele pot/știi cum să vorbească bebelușului lor chiar înainte de a se naște (cam de la 6 luni încolo);
- uitați-vă la cărți ilustrate împreună și povestiți despre ilustrații;
- numiți diversele lucruri din casă și de afară;
- spuneți-i copilului ce faceți în momentul prezent;
- ascultați-l;
- citiți-i cărți;
- jucați jocuri de vorbire;
- învățați-l poezioare simple;
- în fiecare zi vorbiți și jucați-vă cu el fără televizor sau alți factori care să-i distragă atenția, pentru cel puțin o jumătate de oră;
- acordați timp copilului să-și corecteze singur greșelile.

NU E BINE SĂ ☹

- vă folosiți de televizor ca și compensație a comunicării interpersonale;
- râdeți de greșelile copilului;
- plecați de lângă el atunci când a făcut o greșeală;

Comunicarea cu copilul

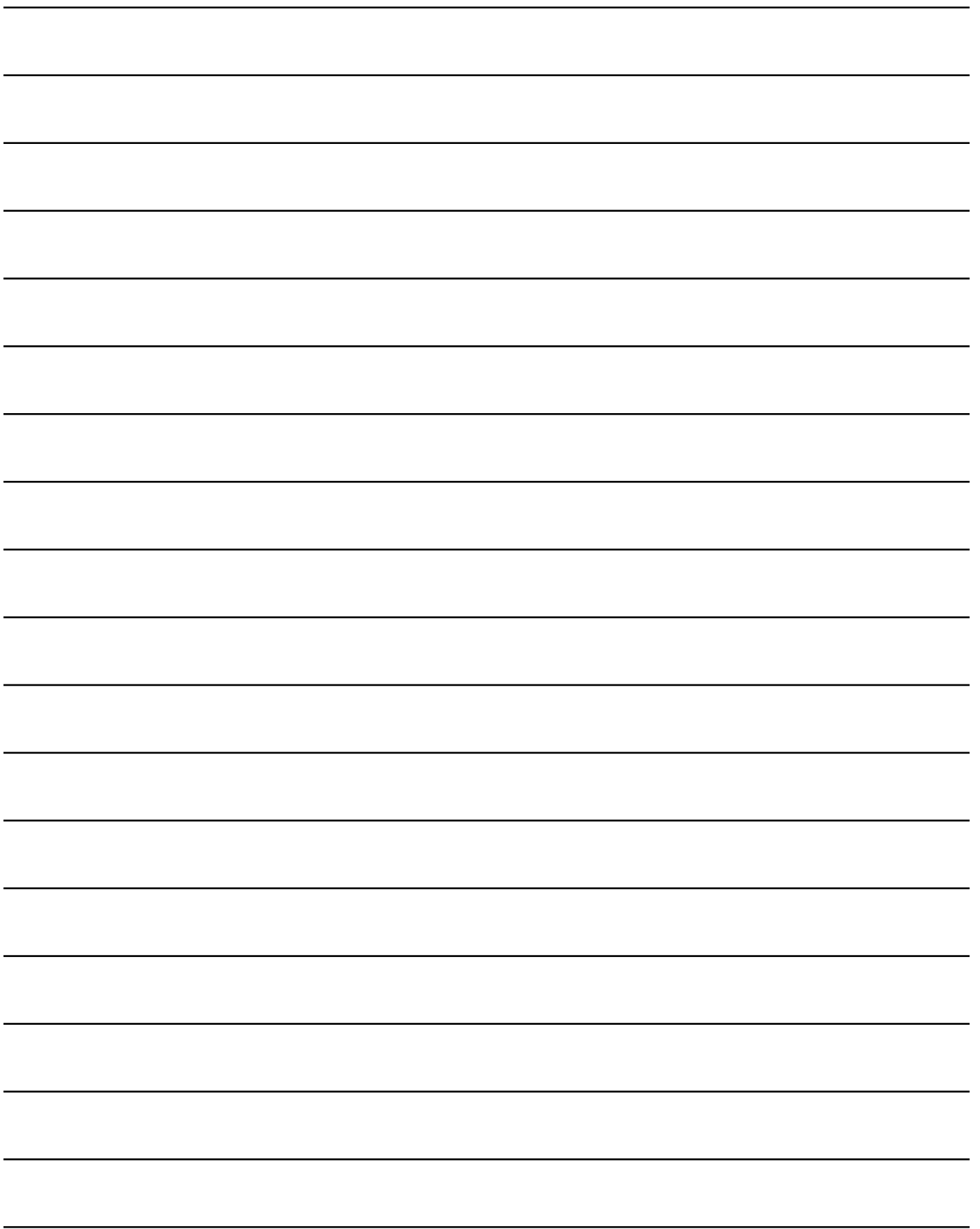
Cărți ilustrate

Dezvoltarea vocabularului

Conștientizarea limbii

Indicații/contraindicații

Probleme

4. SITUAȚIA FAMILIALĂ ȘI CONTEXTUL SOCIAL

Cine sau ce este vinovat pentru această problemă?

Nimeni nu este vinovat pentru această problemă!

- Dislexia poate fi provocată de diverși factori și poate fi agravată de situația defavorabilă din familie și de la școală.

A căuta un vinovat este o reacție normală, dar nu ajută la nimic.

- Este însă obligatoriu a efectua controale medicale (ochi și urechi) în fiecare caz.

Se justifică oare temerile noastre în privința inteligenței copilului?

Există persoane care din dorința de a ajuta pot să afirme că un copil nu se ridică la nivelul școlii pe care o frecventează. Adevărul este însă că nu se pot identifica în mod real capacitățile copilului.

- Dislexia nu are absolut nimic de a face cu prostia. Copilul dvs. poate să aibă niște talente speciale în alte domenii decât cititul, scrisul sau ortografierea.
- În ciuda dificultăților întâmpinate, trebuie să vă acceptați copilul în dezvoltarea lui ca persoană independentă.

Cum putem să-l ajutăm noi înșine pe copil ?

- Copilul trebuie informat cu blândețe despre posibilele dificultăți, dar va trebui să știe că se poate baza pe înțelegerea și sprijinul părinților în orice moment.
- Casa trebuie să fie un loc sigur, în care copilul să se simtă protejat. Întrebări despre cum a fost la școală de îndată ce intră pe ușă nu sunt potrivite.
- Viața zilnică de acasă poate fi făcută mai ușoară prin stabilirea unei rutine, a ordinii în lucruri, prin instrucțiuni și explicații pentru teme.
- Mici sarcini și responsabilități de care copilul se poate achita ușor îi vor întări încrederea și respectul de sine.

Nimeni nu e vinovat

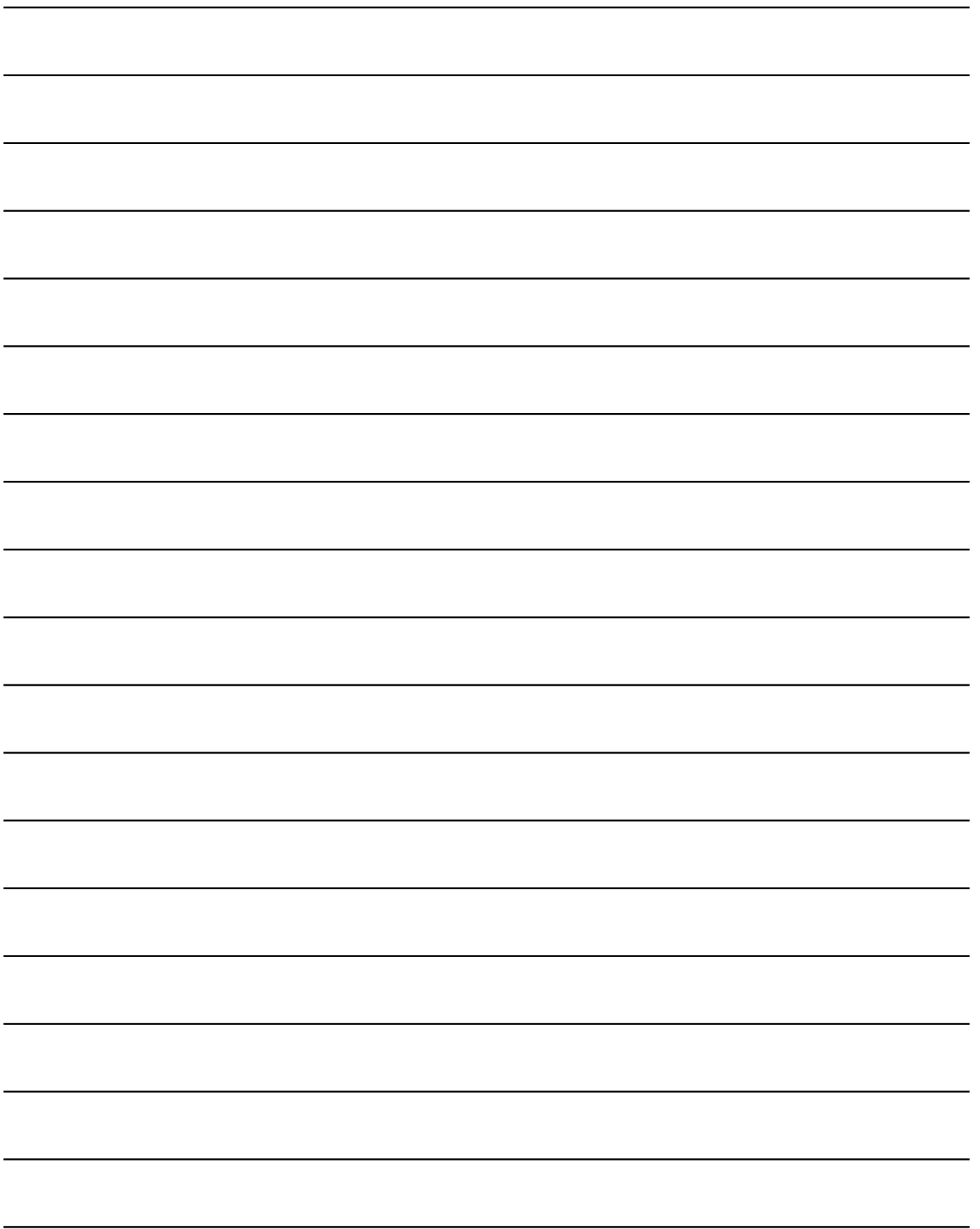

Aveți încredere în
talentele copilului dvs.

Sprijinul de acasă

4. SITUAȚIA FAMILIALĂ ȘI CONTEXTUL SOCIAL

Copiii învață să citească citind!

- Puteți să-l ajutați să învețe să citească trezindu-i interesul pentru lectură. E bine să citiți cărți pentru și împreună cu copilul dvs.
- Jucați-vă împreună. Jocurile pe tabla orizontală sau cele interactive pot contribui la dezvoltarea unor deprinderi sociale cum ar fi rezolvarea unor probleme, schimbul de roluri, sau luarea propriilor decizii.

Unde pot să găsesc ajutor?

- Există multe grupuri de experți și părinți care se ocupă de dislexie (vezi anexa).
- Ca părinți, este important să fim bine informați. (Cărți, seminarii, discuții cu experții)

Este "expectativa" o soluție potrivită?

Părinții sunt adesea sfătuiți să mai aștepte. "Lucrurile se vor rezolva de la sine. Copilul va crește și nu va mai avea probleme...." Asemenea sfaturi sunt total greșite. Dislexia nu se corectează cu vârsta!

- O persoană cu dislexie învață să facă față acestei probleme și cum să aplice strategii compensatorii.
- Cu cât ajutorul vine mai devreme, cu atât va fi mai eficient. Eșecul constant duce la pierderea motivației și/sau la strategii negative (refuzul de a face anumite lucruri etc.). Aceste efecte secundare sunt de multe ori mult mai greu de soluționat mai târziu.

Dar dacă am un copil care este agresiv sau retras ?

La copiii care suferă tot timpul eșecuri și umilințe vor apărea adesea probleme de comportament. Pot să manifeste chiar și probleme psihosomatice.

- Este important de a-i insufla respectul de sine fără a acorda o valoare excesivă reușitei școlare.
- Dacă respectul de sine atinge un nivel minim, cereți sprijinul profesorilor sau psihologului școlar.

Sprijin acasă

Ajutor specializat

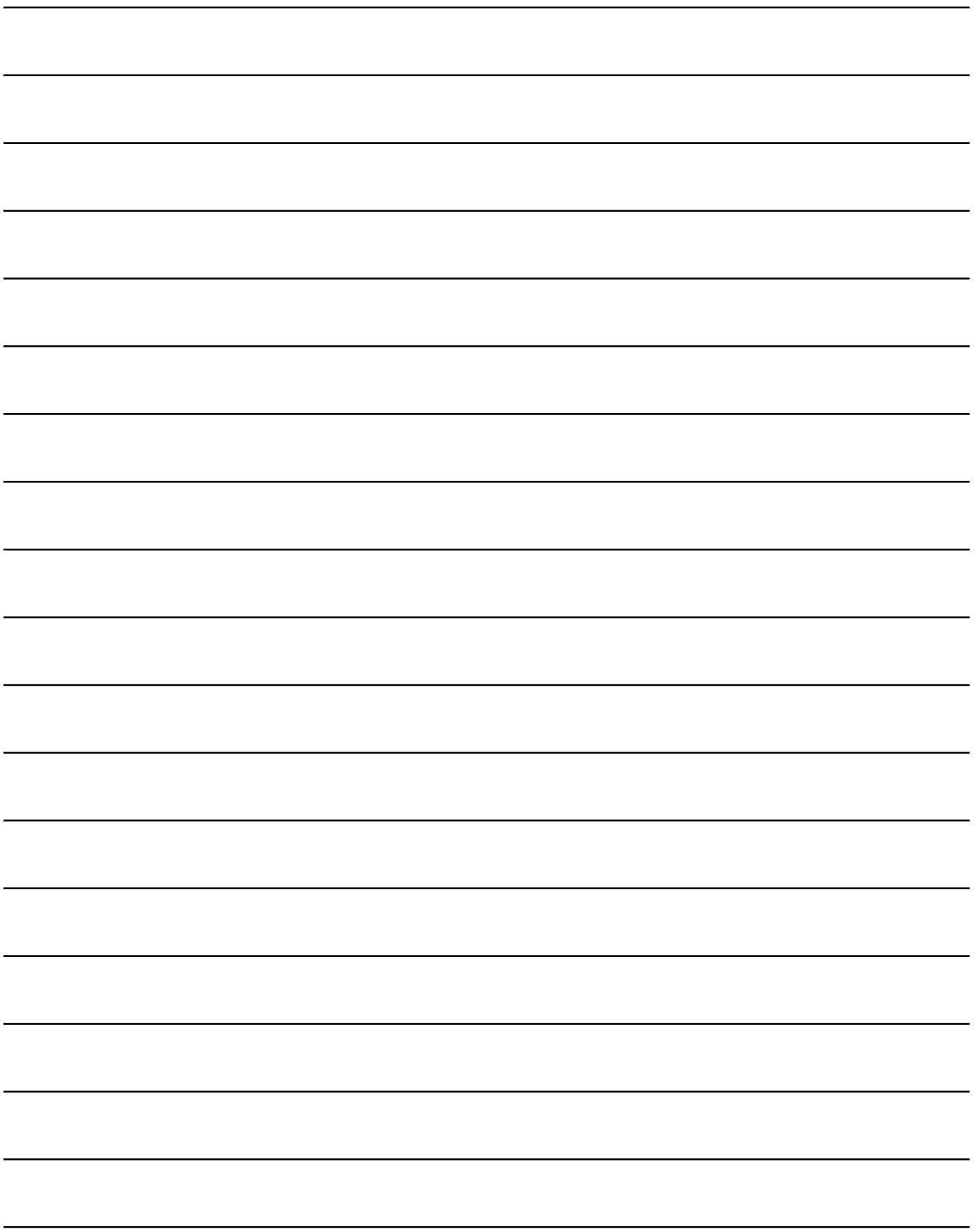

Nu mai așteptați!

Probleme de comportament

4. SITUAȚIA FAMILIALĂ ȘI CONTEXTUL SOCIAL

Ce-i de făcut atunci când intervin rudele sau prietenii?

- Explicați problemele rudelor și prietenilor apropiați.
- Atunci când există probleme la școală, acceptați ajutorul.
- Nu acceptați însă orice fel de amestec!

Cum facem față geloziei fraților și surorilor?

- Este important să li se explice acestora situația copilului dislexic pentru a le câștiga simpatia și înțelegerea față de copil. Trebuie încurajat sprijinul reciproc între frați și surori.
- Copilul cu dislexie nu trebuie comparat mereu cu frații și surorile sale.
- Copilul cu dislexie consumă mult timp din timpul părinților, deci este important ca nici ceilalți copii să nu fie neglijați.

Trebuie sau nu să-l ajutăm la lecții?

- Copilul trebuie să dispună de propriul spațiu de lucru.
- Trebuie încurajat să aibă o atitudine pozitivă. Ajutorul este necesar, însă doar acela care-l ajută să se ajute singur.
- Încuraja-ți-l să fie independent, altfel va începe să creadă că nu se descurcă fără ajutor.
- Instrucțiunile și explicațiile trebuie să fie scurte și concise.
- Copiii dislexici se pot concentra numai pentru perioade scurte de timp. De aceea este important ca programul să cuprindă mici pauze.
- Dacă este necesar să se facă exerciții în plus, este important să se respecte orarul prestabilit.
- Este mai bine să se facă un pas înapoi și a insufla copilului sentimentul de reușită, decât a se fixa pe un nivel prea înalt, fără niciun succes. Atitudinea pozitivă și eforturile copilului trebuie lăudate, chiar dacă tema nu reușește cum ar trebui.

Amestecul celorlalți

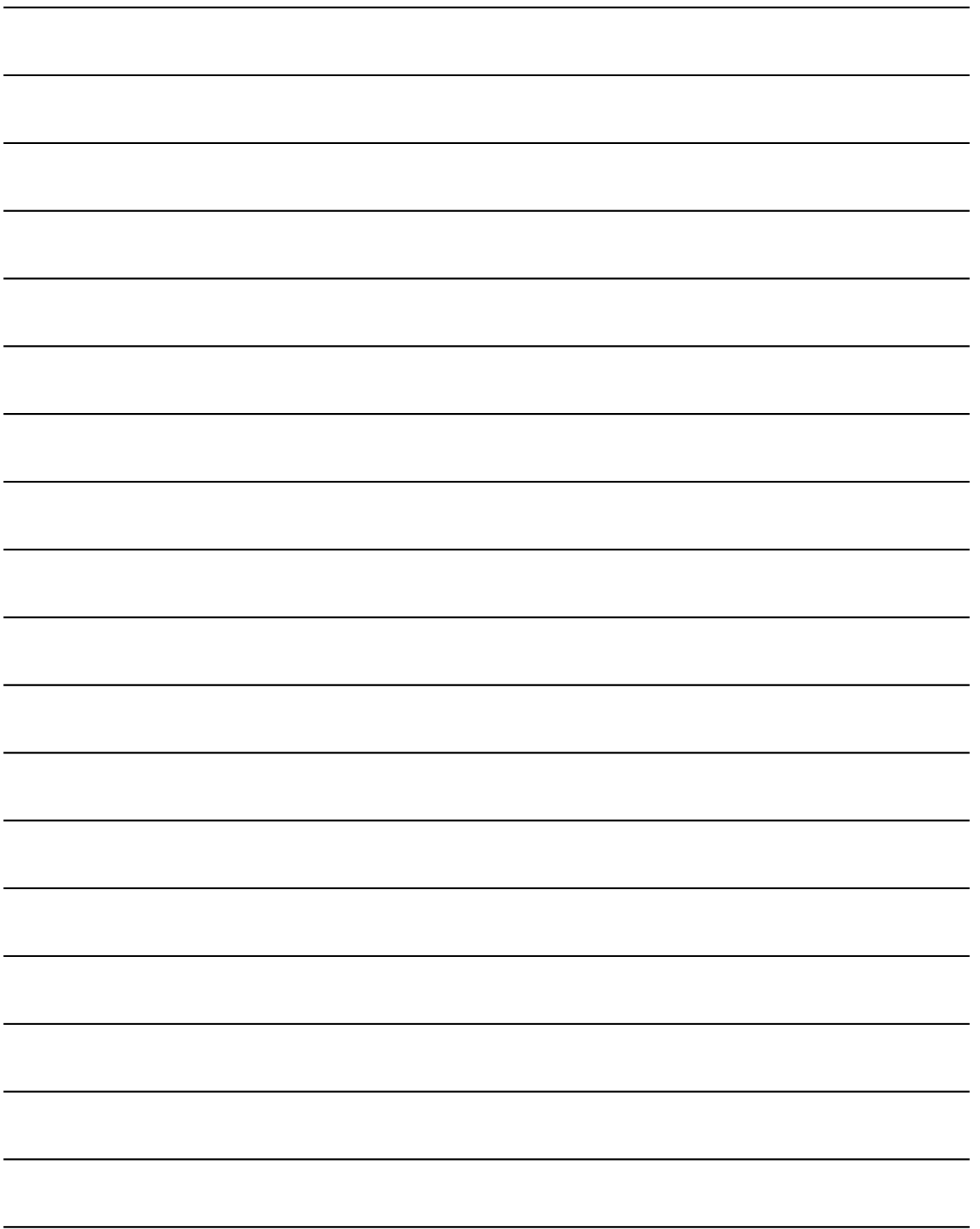
Gelozia fraților și surorilor

Susțineți independența

Creați ocazii pentru succes

5. INTERACȚIUNEA DINTRE ȘCOALĂ ȘI PĂRINTI

Este copilul meu o excepție în clasă?

- Mulți părinți trăiesc cu impresia că singurul care are probleme este copilul lor, și aceasta pentru că nu-i cunosc pe ceilalți.
- Nu uitați că în fiecare clasă există întotdeauna un anumit număr de elevi care au dificultăți de citire, scriere și ortografie.

Cum pot să vorbesc cu profesorul despre problemele copilului meu?

- Nivelul copilului oscilează adesea între extreme, ceea ce nedumerește profesorul, mai ales când nivelul atinge cote maxime (Vezi că poți dacă vrei?).
- Este important de a vorbi cu profesorul și a-i cere sprijinul.
- Manifestați-vă dorința de a-l ajuta pe copil în colaborare cu profesorul, fiind atenți ca acesta din urmă să nu simtă presiune din partea dvs.
- Cereți profesorului să-l testeze pe copil printr-o probă orală în loc de una scrisă.

Ce mă fac dacă profesorul nu ia în serios problema?

- Părinții se pot adresa dirigintelui sau directorului, autorității școlare locale, sau grupurilor de sprijin pentru părinți.
- Părinții se pot asocia și forma un grup de sprijin pe cont propriu, și pot activa prin intermediul acestui grup.

Probleme frecvente care apar în colaborarea dintre școală și părinți:

- umilirea copilului de către profesor
- lipsa pregătirii unor profesori pentru activitatea cu copii dislexici
- agresivitatea colegilor de clasă
- prima școală pe care a frecventat-o copilul a refuzat să accepte existența unei probleme

Lăsat pe dinafară?

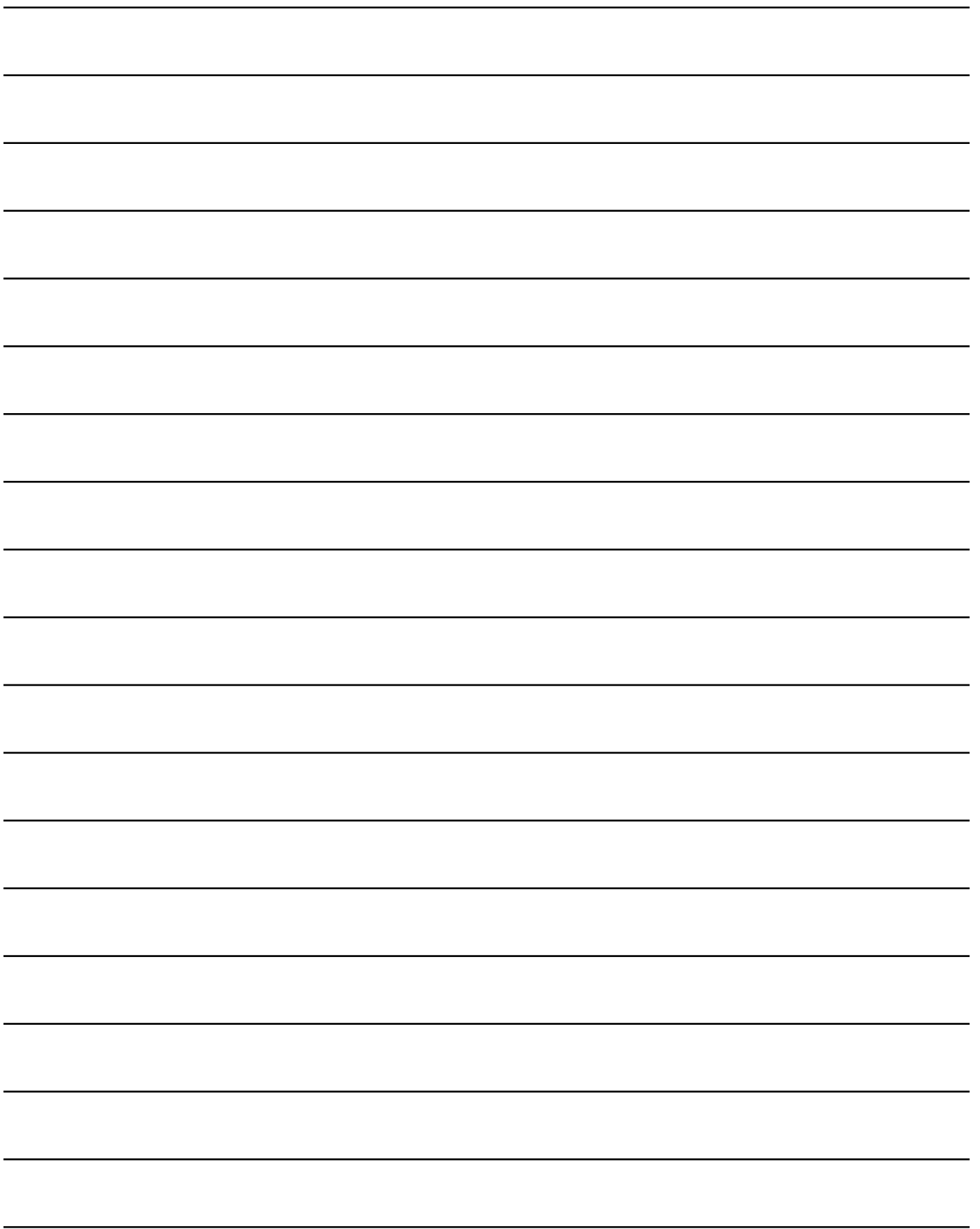
Legătura cu profesorul

Ce pot face părinții

Colaborarea școală - părinți

5. INTERACȚIUNEA DINTRE ȘCOALĂ ȘI PĂRINȚI

- atitudinea profesorului față de copil și față de părinți
- nemulțumirea părinților față de modul în care a fost pregătit copilul pentru examene

Ce poate fi făcut în astfel de situații?

Nu vă simțiți vinovați. Nu vă acuzați pe dvs. înșivă sau pe altcineva. Amintiți-vă în schimb că fiecare este unic, inclusiv copilul dvs.

Nu uitați că dvs. sunteți specialistul în ceea ce privește copilul dvs. Acceptați sfaturile bune ale specialiștilor (profesori, psihologi etc.). Modificați însă aceste sfaturi în funcție de necesitățile reale ale copilului.

Dezvoltați în mod activ un parteneriat cu școala copilului dvs. Nu uitați că școala poate să nu recunoască întotdeauna importanța colaborării între școală și părinți.

Fiți un adevărat avocat al copilului dvs. Dacă dvs. nu-i apărați drepturile, cum vă puteți aștepta s-o facă alții?

Dezvoltați-i respectul de sine și motivația. Întotdeauna va exista ceva demn de apreciat la copilul dvs. Aflați ce anume și folosiți acest lucru pentru a-l motiva.

Așteptările să fie mari, dar realiste. Așteptările reprezintă niște condiții necesare ale succesului în orice domeniu, dar comparați-le întotdeauna cu realitatea.

Fixați-vă obiective rezonabile. Cum dvs. sunteți specialistul în privința copilului dvs., și îi cunoașteți foarte bine necesitățile, veți putea fixa obiective realiste pentru el.

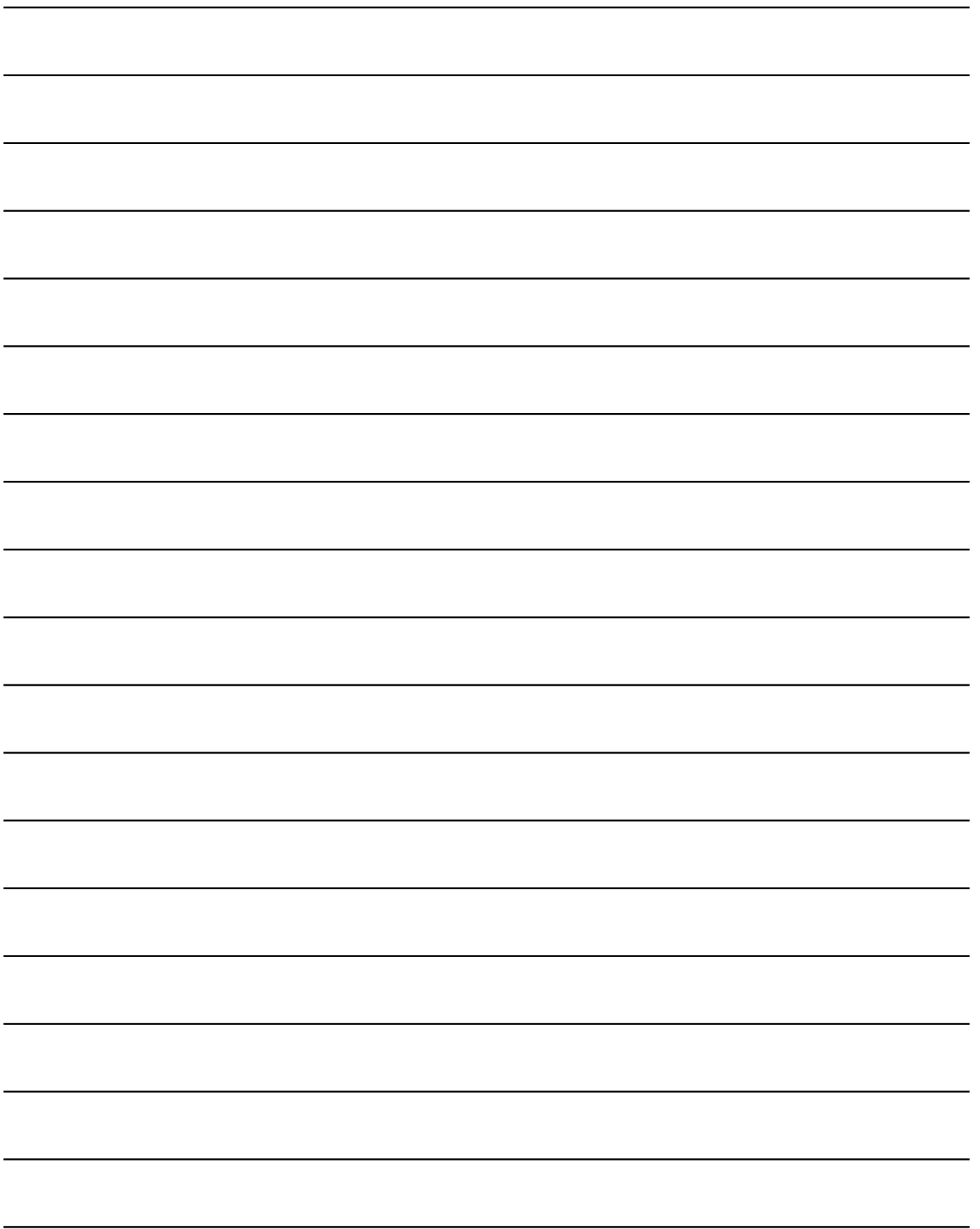
Nu faceți pentru copilul dvs. ceea ce poate face și singur. Nu fiți exagerat de protector. Copilul dvs. este tot atât de capabil ca și alții, are doar nevoie de mai mult timp, toleranță și înțelegere.

Țineți cont de
necesitățile individuale

Parteneriatul cu școala

Dezvoltați respectul de
sine

Fixați obiective realiste

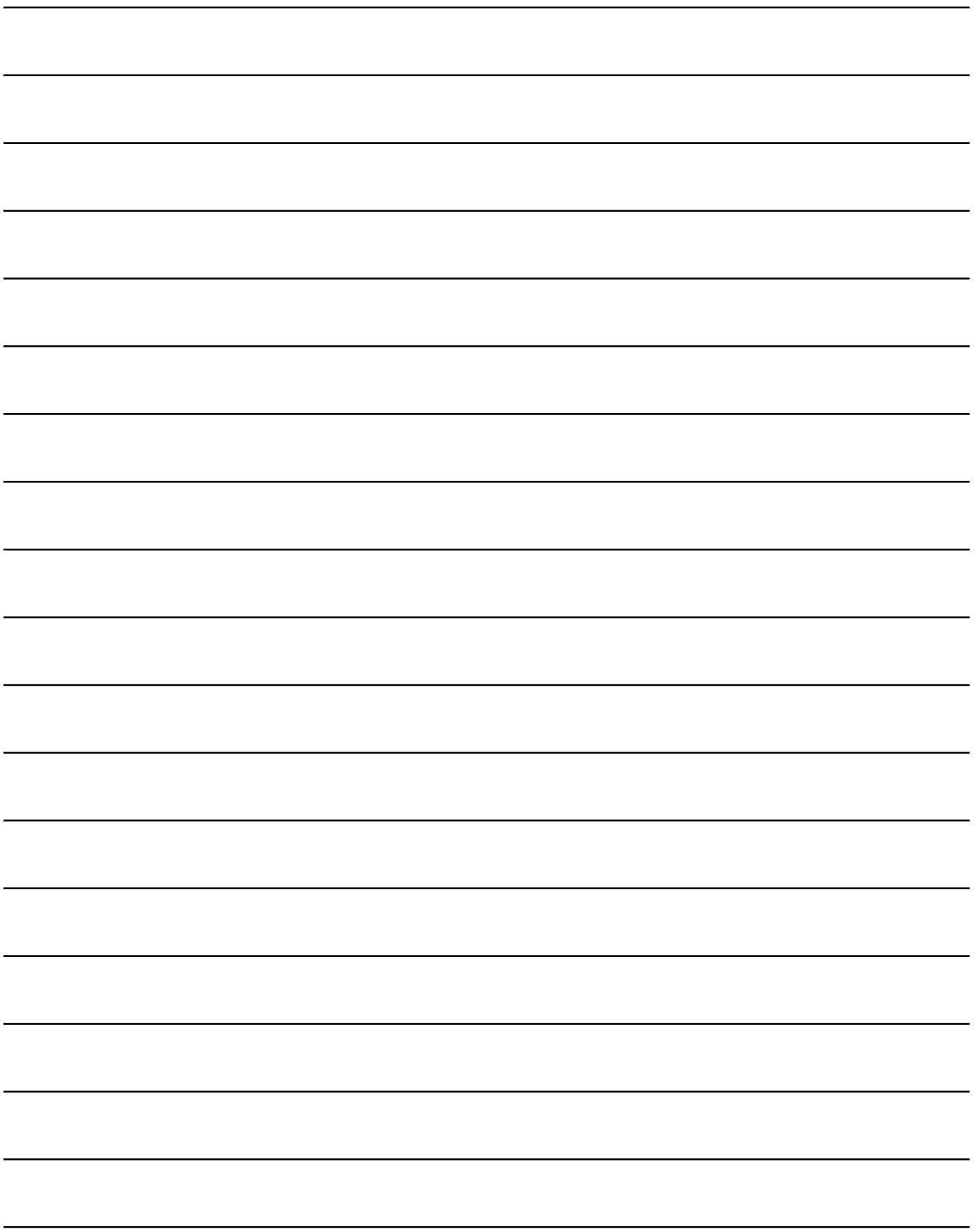
5. INTERACȚIUNEA DINTRE ȘCOALĂ ȘI PĂRINTI

Țineți cont de stilul de învățare al copilului. În urma unei evaluări a copilului, ajutați-l să învețe în modul cel mai potrivit.

Gândiți pe termen lung și înarmați-vă cu răbdare. S-ar putea să aibă nevoie de mai mult timp decât alții pentru a învăța să citească, să scrie și să ortografieze. Aceasta nu înseamnă însă că nu există speranțe pentru viitor. Fiți pozitivi !

Țineți cont de stilul de învățare

Viitorul

6. CUM POATE FI AJUTAT UN COPIL CU DISLEXIE ÎN ȘCOALĂ?

PENTRU A AJUTA UN COPIL CU DISLEXIE ESTE IMPORTANT SĂ AIBĂ LOC ÎN MOD REGULAT UN SCHIMB DE INFORMAȚII ÎNTRE PĂRINȚI ȘI PROFESORI.

Ce au spus copiii:

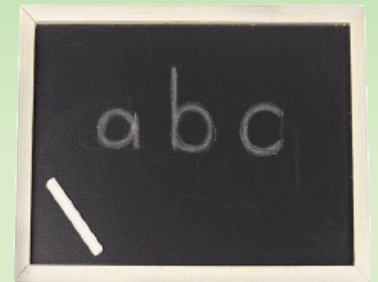
- Școala trebuie să fie distractivă. Să cuprindă muncă, dar nu teamă.
- Mi-ar plăcea să învăț împreună cu ceilalți și toată lumea să poată arăta de ce este capabil.
- Nu-mi place să se râdă de mine dacă greșesc. Mă simt jignit.
- Aș vrea să am curajul de a pune întrebări.
- Aș vrea să fiu lăudat pentru ceea ce am realizat.
- Aș vrea să știu cum e cel mai bine să învăț.
- Aș vrea să știu să citesc, să scriu și să ortografiez corect.
- Aș vrea să știu cum mă ajută la învățat faptul că sunt atent și mă concentrez.
- Măcar o dată aș vrea și eu să fiu printre cei mai buni la un test.
- Aș vrea să citesc multe cărți mari și să învăț din ele.

Moduri de a ajuta

Cel mai bun mod de a ajuta copiii cu dificultăți speciale de învățare a citirii, scrisului și ortografierii este utilizarea unor metode variate la ore sau în particular. Este foarte important ca profesorul să recunoască necesitățile copilului și să reacționeze în mod adecvat la acestea.

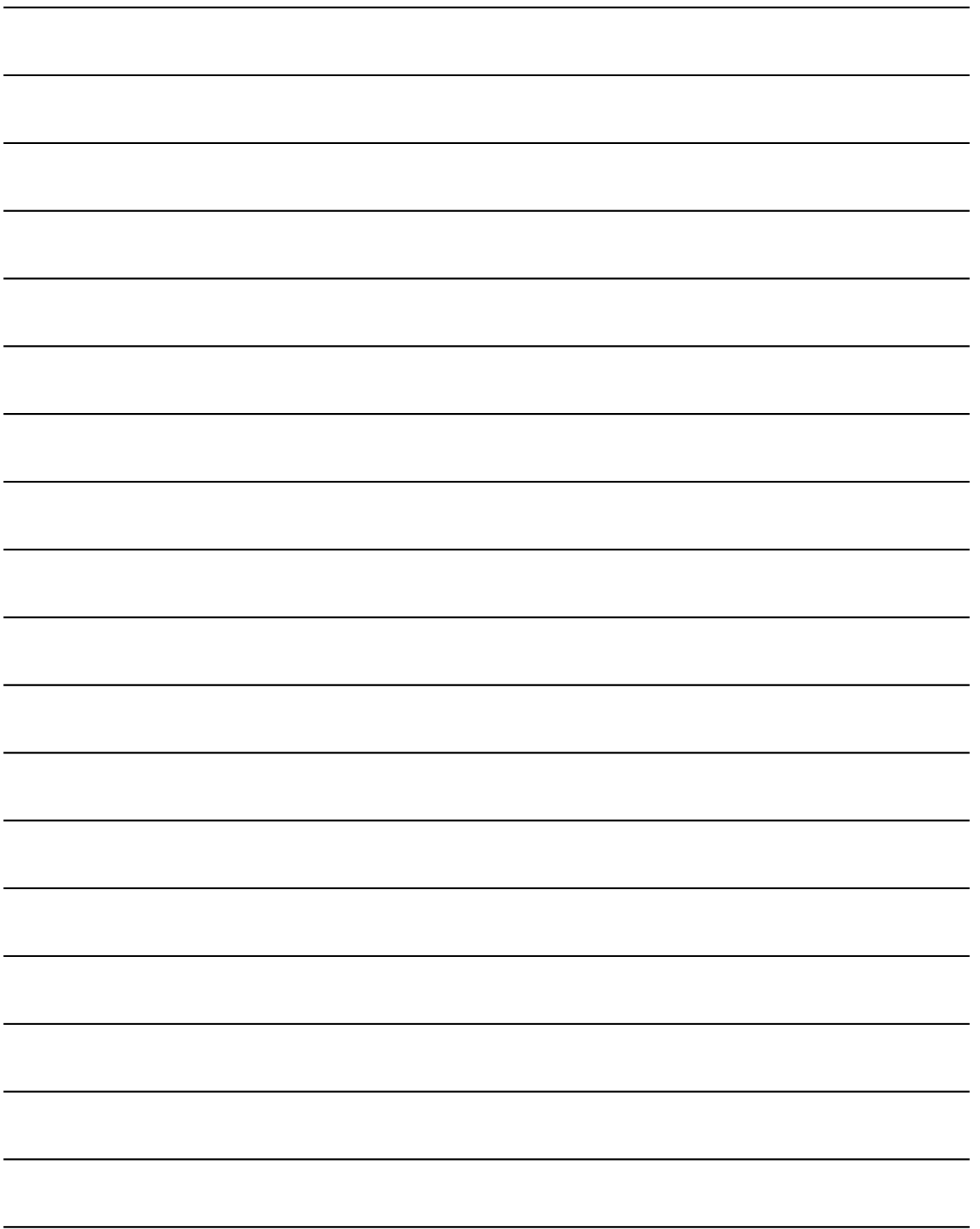

Chiar aș vrea să învăț

Moduri de a ajuta

6. CUM POATE FI AJUTAT UN COPIL CU DISLEXIE ÎN ȘCOALĂ?

Principiile de bază ale învățării și predării sunt respectul față de punctele forte și slabe ale celuilalt, manifestarea înțelegerii și interesului față de celălalt. Doar atunci vor putea fi abordate împreună problemele.

Extras din jurnalul unei mame:

Copilul meu a fost din nou admonestat că nu e atent la oră. Acasă parcă nu are atâtea probleme cu învățatul. Poate că pur și simplu nu e capabil să se concentreze la școală. Am impresia că mediul de acolo nu este prea propice pentru învățare.

Bine de știut:

- Copiii se dezvoltă și se maturizează diferit. De aceea este important ca în primul an de școală să nu fie supuși la prea multe presiuni.
- Copilul trebuie încurajat să scrie clar și „curat”. În acest fel va putea mai ușor să-și verifice munca. De aceea, nu trebuie să se exercite presiuni asupra lui atunci când scrie.
- Dacă manifestă dificultăți reale la scriere, s-ar putea să fie afectat de dispraxie.
- Nu trebuie făcut să citească cu voce tare prea devreme, s-ar putea să se sperie și să se inhibe. Mai bine se recurge la voluntari, sau se lucrează cu texte scurte pe care copilul le poate repeta din timp.

Principii de bază

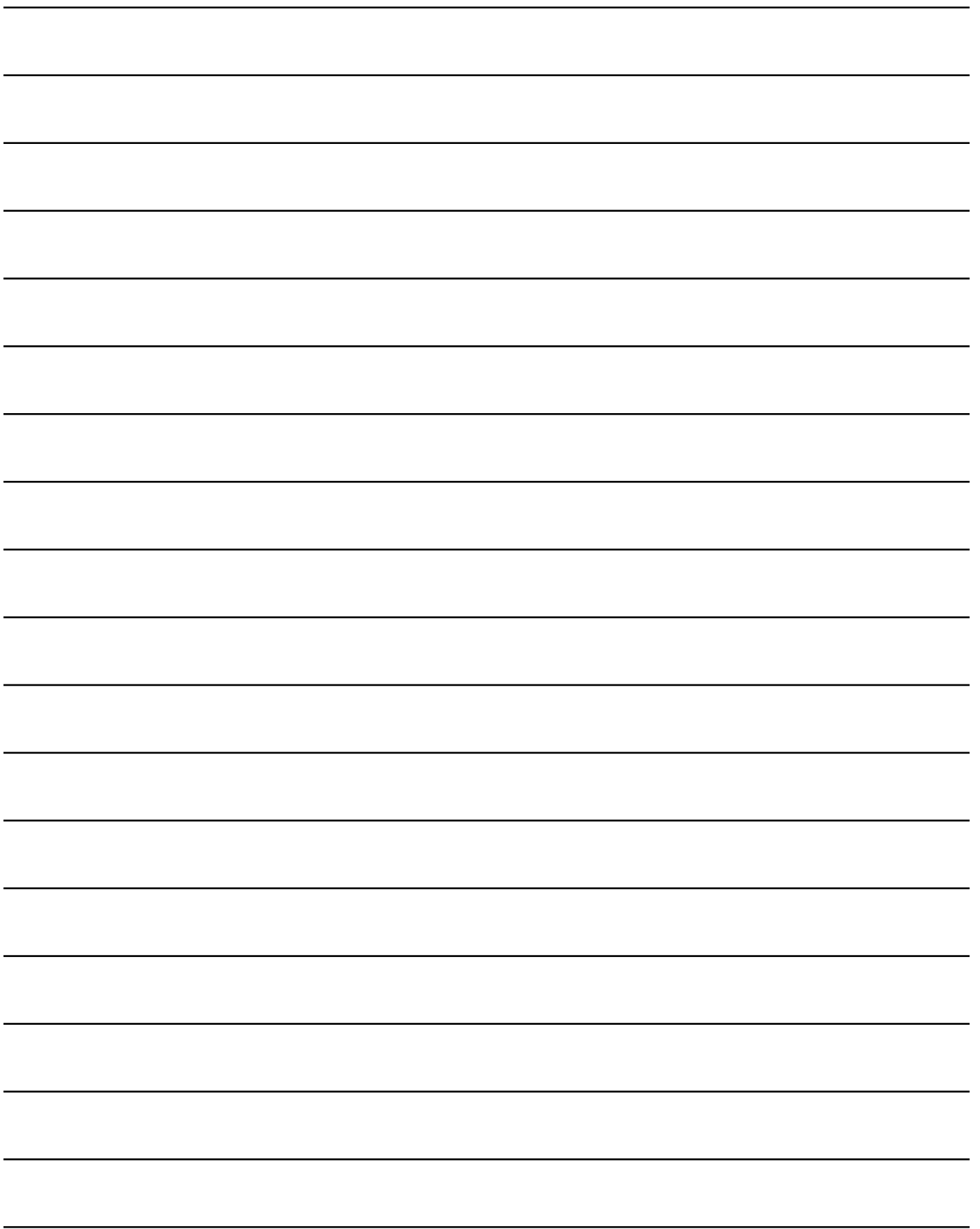

Mai puține probleme cu învățatul acasă decât la școală

Începe școala

6. CUM POATE FI AJUTAT UN COPIL CU DISLEXIE ÎN ȘCOALĂ?

- Dacă un copil are dificultăți de vedere, auz, concentrare, sau i se distrage ușor atenția, asigurați-vă că are un loc adecvat în bancă. Copilul trebuie să poată vedea bine atât profesorul cât și tabla atunci când se predă și când trebuie să copieze de pe tablă.
- Este important să aibă un coleg de bancă potrivit, deoarece aceasta influențează capacitatea de concentrare în timpul orei. Copiii liniștiți îi liniștesc pe ceilalți, în timp ce copiii mai agitați pot fi un element de turbulență. Profesorii trebuie să fie atenți la acest aspect și să-l discute atât cu copii cât și cu părinții.
- Copiii sensibili la zgomot întâmpină de obicei dificultăți de a se izola de acesta. Au nevoie de un loc cât mai liniștit în clasă.
- În cazul în care copilul lucrează mai bine acasă decât la școală, cauzele posibile ar fi teama de sau sensibilitatea la zgomot. Dacă învățarea în clasă este prea dificilă, copilul are nevoie de ajutor.
- În cazul utilizării proiectoarelor, unii copii au probleme cu perceperea scrisului negru pe alb, care este foarte dificil pentru ei. Trebuie acordat timp suficient pentru copierea notițelor de pe ecran.
- Trebuie să existe o combinație echilibrată între perioadele de activitate și de relaxare. Vacanțele trebuie rezervate înainte de toate pentru relaxare. Dacă totuși copilul dorește, poate să citească sau să i se citească. Este de asemenea util să-l ajutăm să-și planifice timpul liber.

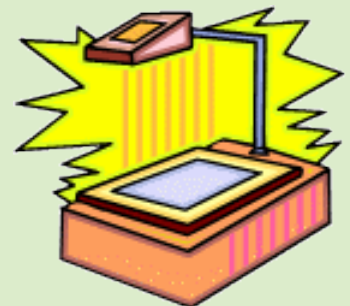
O mai bună concentrare la școală

Probleme cu zgomotul

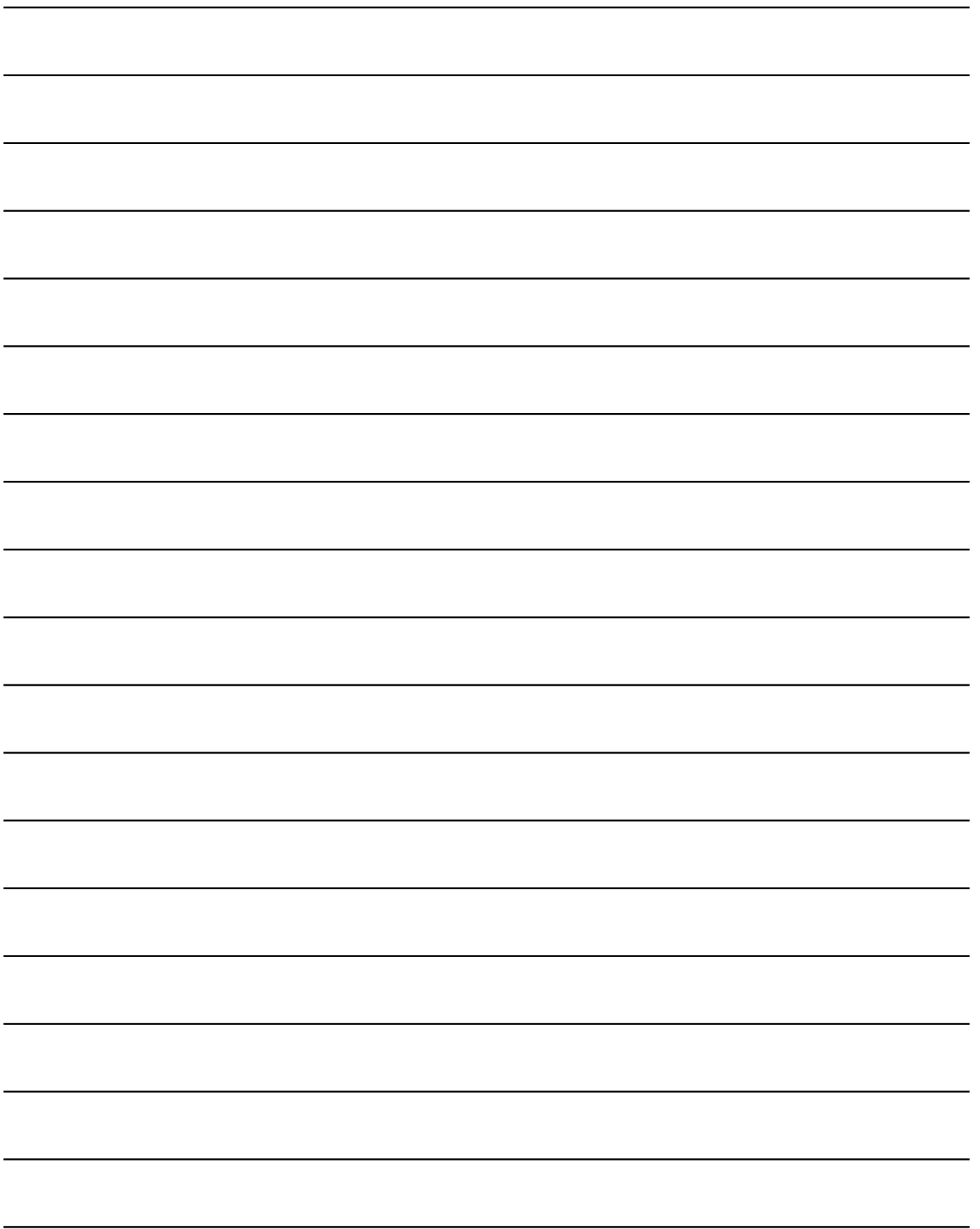

Proiectorul

Vacanțe Relaxare

6. CUM POATE FI AJUTAT UN COPIL CU DISLEXIE ÎN ȘCOALĂ?

Extras din jurnalul unei mame:

Temele scrise, mai ales eseurile, sunt groaznice, o corvoadă pentru întreaga familie. Copilul nu se teme de munca propriu-zisă cât mai ales de nota pe care o va lua. Ne întristează atunci când profesorul îi spune copilului meu că trebuie să facă mai multe exerciții, să-și dea mai mult silința. Copilul meu nu știe cum să exerseze, iar eu trebuie să vorbesc cu profesorul despre acestea.

Bine de știut:

- Îndemnul de a exersa este bine intenționat, dar poate fi problematic. Părinții au nevoie de instrucțiuni precise despre cum să-și ajute copilul în acest sens. Exercițiile care nu produc îmbunătățiri, privează copilul de dorința de a învăța, duc la frustrări și la stres.
- Trebuie evitată solicitarea prea mare, dar și cea insuficientă, a copilului. Dacă tocmai a terminat de exersat la ortografie, dați-i ceva mai ușor în continuare.
- Copiii trebuie să se simtă în siguranță atunci când își fac temele, iar acest lucru se poate realiza prin instrucțiuni clare (chiar scrise, dacă este necesar). Pentru rezolvarea temelor se vor lua ca model exemplele date în clasă.
- Compararea cuvintelor similare, însă nu tocmai identice (capră - crapă) poate genera confuzie la un copil. Este recomandat să se exerseze mai întâi primul cuvânt (capră) timp de o săptămână, după care se exersează al doilea (crapă) timp de încă o săptămână. Se vor compara doar în momentul în care copilul le stăpânește bine pe amândouă și este sigur că nu le poate confunda.
- Poate fi util ca un copil să fie lăsat să își spună în gând sau cu voce tare regulile de ortografie în timp ce scrie (c și h si e egal „che”, „aceea” cu doi de e) etc.

Teamă de nota pentru temă

Mai multe exerciții!

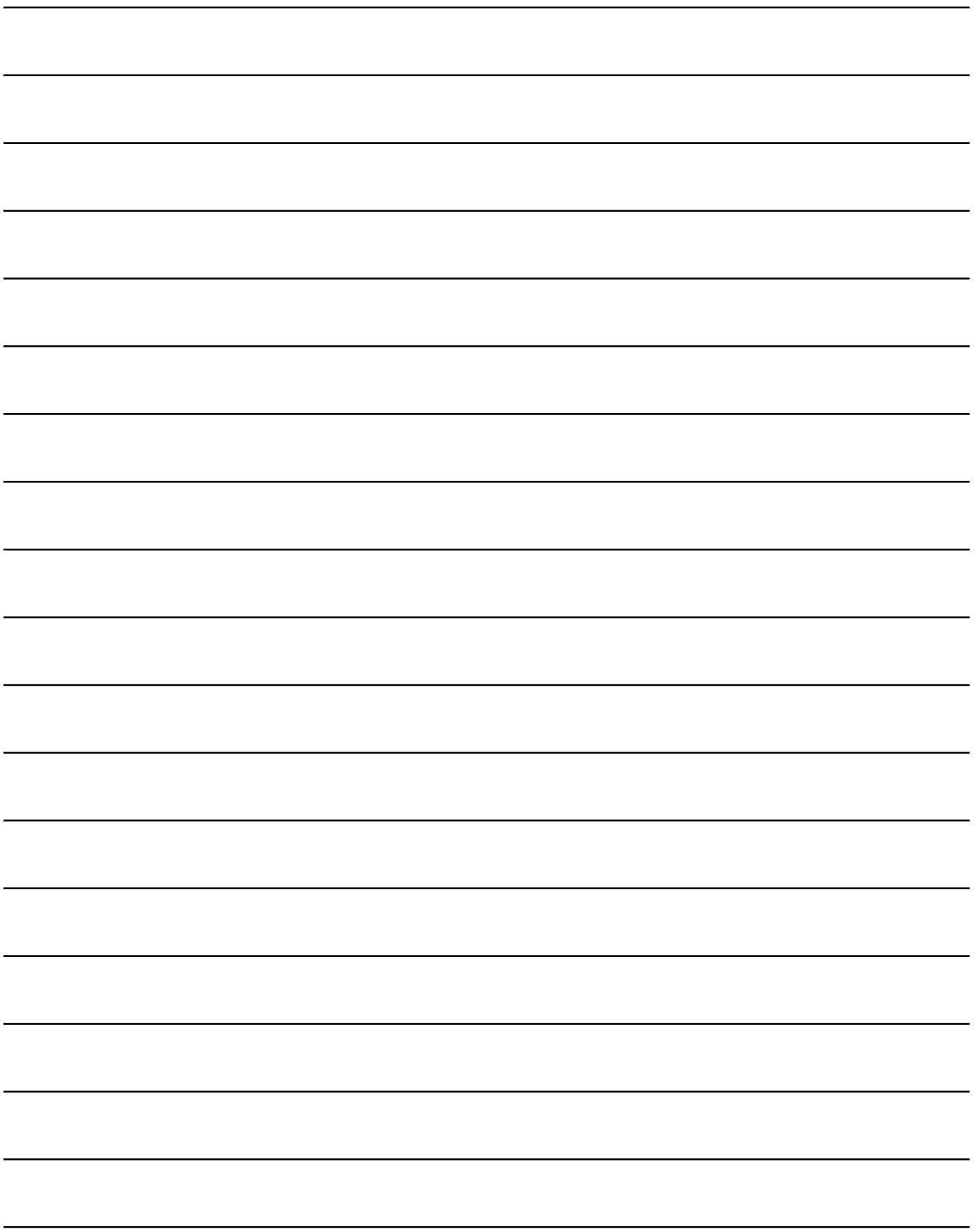
Solicitarea prea mare sau insuficientă

Instrucțiuni clare

Compararea cuvintelor similare

Pronunțarea regulilor de ortografie

6. CUM POATE FI AJUTAT UN COPIL CU DISLEXIE ÎN ȘCOALĂ?

Atunci când se învață ceva nou, se fac exerciții practice sau se repetă ceva, se recomandă utilizarea unei combinații de metode, cum ar fi de exemplu predarea de la catedră, munca pe echipe, munca individuală etc. Combinarea unor metode diverse îi ajută pe copii la focalizarea atenției și la concentrare.

Extras din jurnalul unei mame:

Astăzi copilul meu nu a avut deloc astâmpăr și nu s-a concentrat aproape deloc la teme. Abia mai târziu mi-am dat seama de ce. Mâine trebuie să dea un test. Oare am făcut destule exerciții? Am repetat din timp? Copilului meu îi este frică de teste, însă va trebui să ne obișnuim cu ele. Oare cum pot să îmi ajut copilul să se simtă mai relaxat, astfel încât rezultatele sale să îi reflecte cunoștințele?

Bine de știut:

- Explicați-i copilului cu răbdare și la nivelul lui de înțelegere că examenele și testele fac parte din procesul firesc de învățare. Repetarea din timp și fixarea unor obiective clare îl ajută pe copil să se simtă pregătit. El va dobândi astfel încredere și va fi gata să arate ceea ce știe.
- Copiii au nevoie de sprijin pentru a repeta înainte de un examen sau de diferite teste, pentru a învăța poezii etc. pe de rost, pentru a pregăti un proiect sau a scrie compuneri.

O diversitate de metode

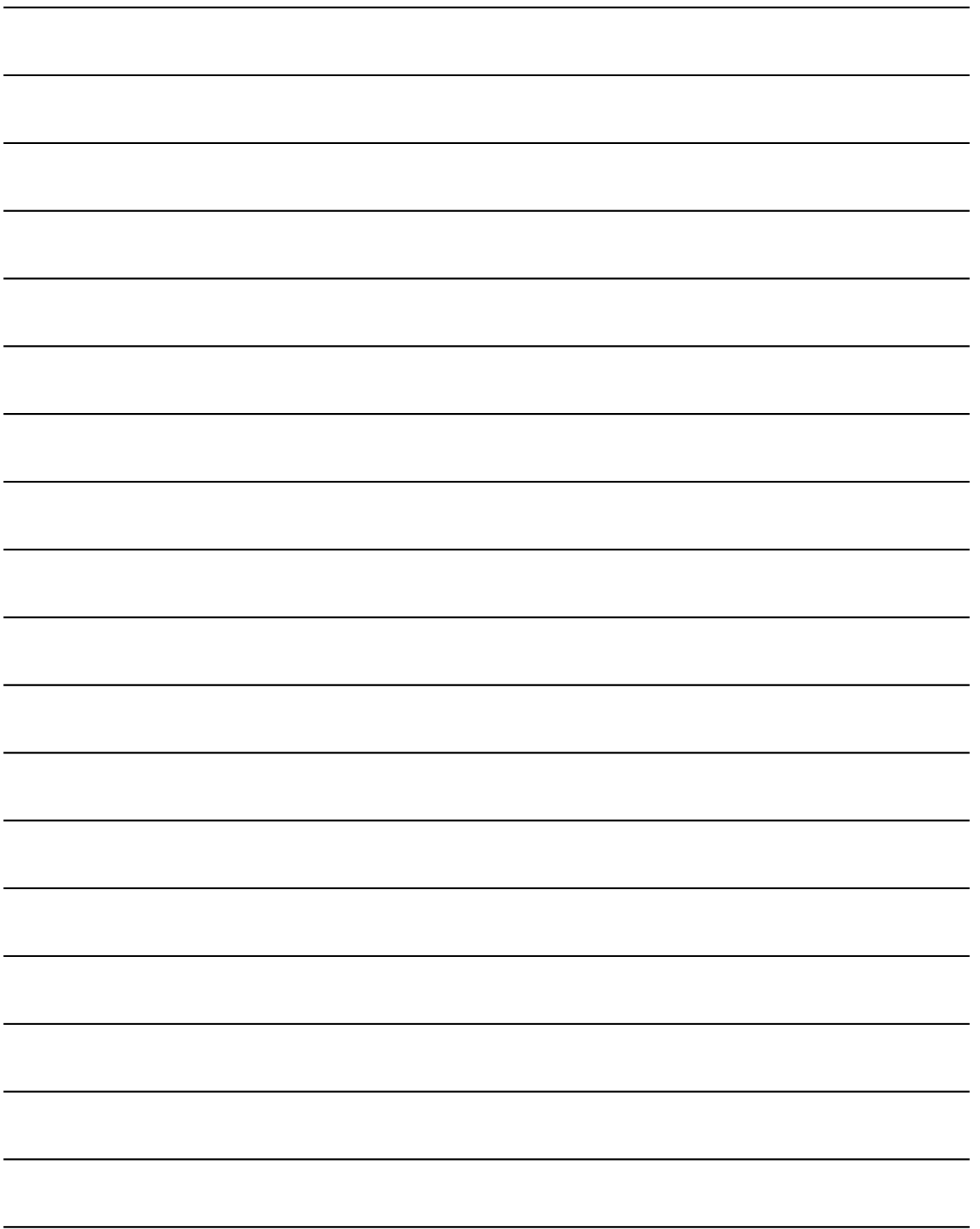
Teama de examene

Repetarea din timp

Organizarea muncii

6. CUM POATE FI AJUTAT UN COPIL CU DISLEXIE ÎN ȘCOALĂ?

- Administrarea probelor de examen sub formă de foi scrise ar trebui să constituie o metodă prin care se evită necesitatea de a copia de pe tablă. Nu trebuie stabilite prea multe subiecte pentru recapitulare.
- Dacă un copil scrie mereu cuvintele în moduri diferite, poate n-ar fi rău să verificați dacă nu are probleme cu memorarea informației.
- Copiii dislexici ar trebui să beneficieze de mai mult timp pentru probele scrise, iar limita de cuvinte/text într-un examen trebuie să fie minimă.
- Calitățile copilului trebuie scoase în evidență la corectarea unei lucrări. Un cuvânt de încurajare este întotdeauna bine-venit înainte de o probă orală pentru a-i insufla încredere.
- Materialul de pregătire pentru teste trebuie distribuit cu mult timp înainte, pentru a-i oferi copilului timpul necesar de a se pregăti. Succesul motivează copilul și îi oferă încredere.
- Testele orale le oferă copiilor cu dislexie mai multe șanse de reușită, deoarece este înlăturată frica de a face greșeli de ortografie.
- Proiectele bine organizate, la care fiecare copil poate contribui cu talentele sale, motivează copiii să învețe pe cont propriu, întărindu-le creativitatea și încrederea.
- Notele trebuie să reflecte și modul în care copilul participă la orele de curs. Povara probelor scrise, care presupune învățarea unei materii vaste, poate fi compensată prin probe orale, cu mai puțină materie de învățat. Aceasta sporește șansele copiilor cu dislexie de a avea succes în mod sistematic. Respectul față de sine este de asemenea întărit.

Fără prea multă materie de repetat

TIMP

Notele la examen

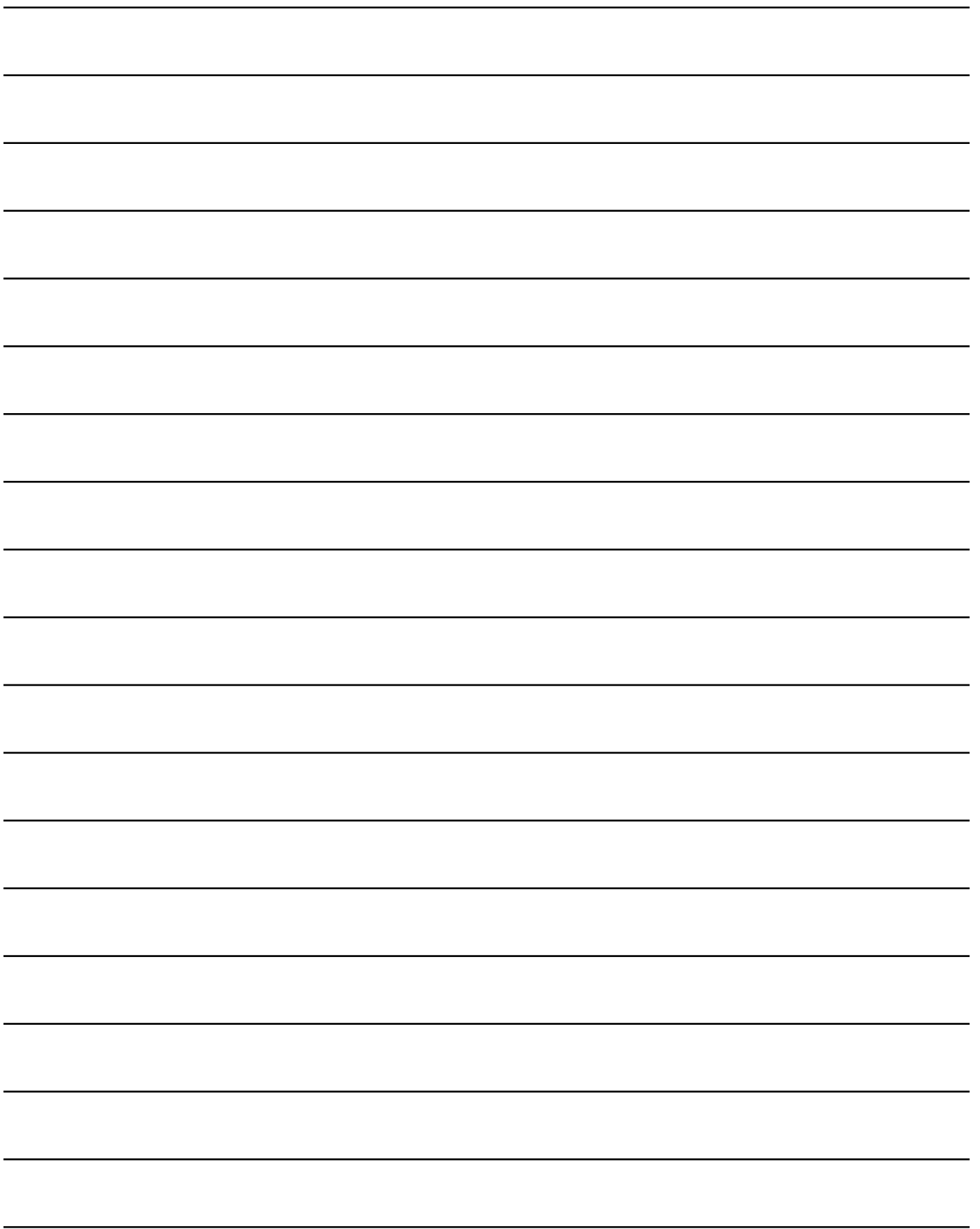
Materialul pentru pregătire

Mai multe probe orale

Proiecte

Participarea la orele de curs

6. CUM POATE FI AJUTAT UN COPIL CU DISLEXIE ÎN ȘCOALĂ?

Unui copil dislexic îi va plăcea să meargă la școală dacă sunt luate în considerare necesitățile sale individuale de învățare.

Școala poate sprijini copilul prin:

- consilierea părinților
- profesori special pregătiți pentru elevii dislexici
- ajutorarea individuală a copilului
- colaborarea cu părinții și copilul

Literatura

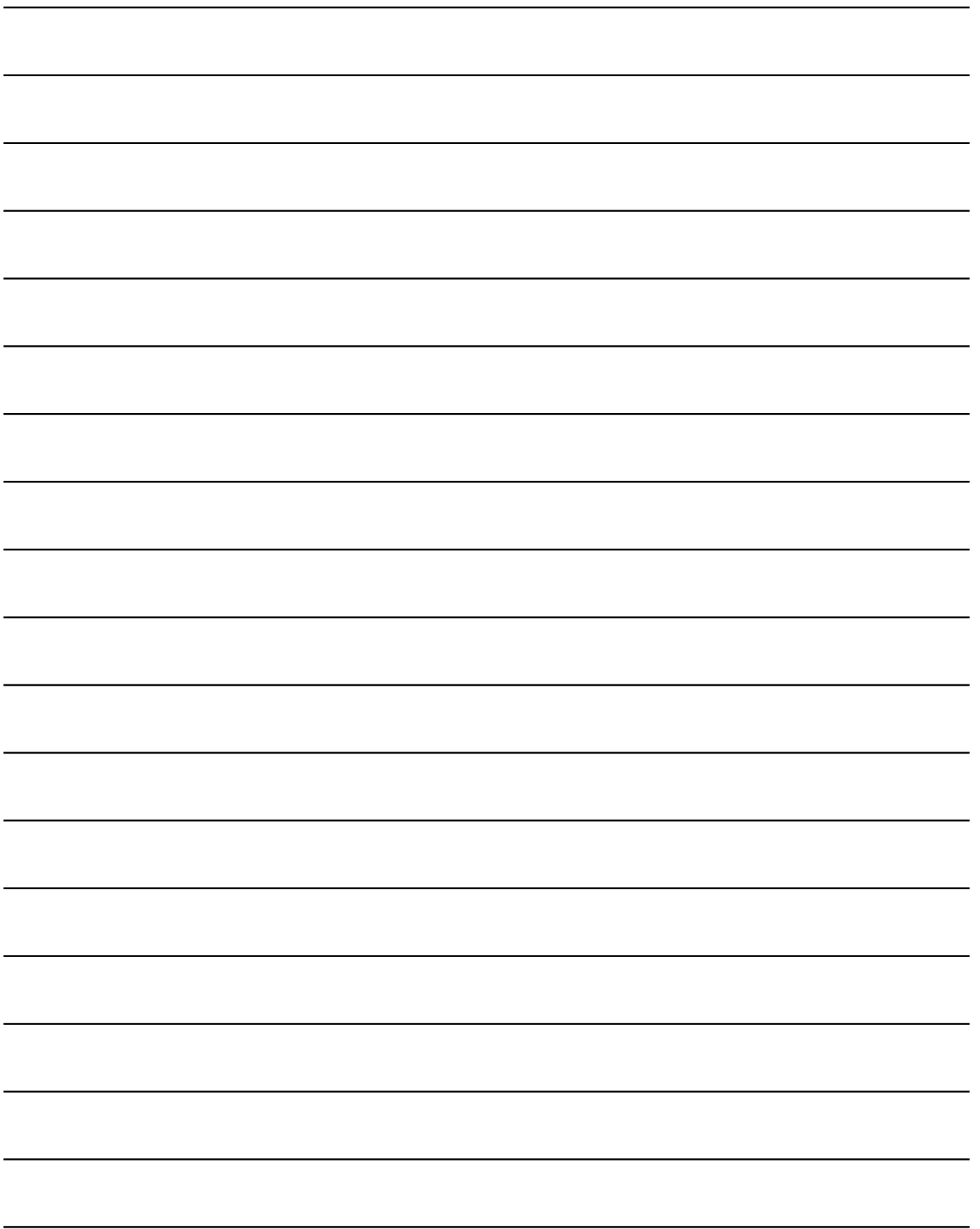
DYSPÉL (2004 - REPRINT) : DYSLEXIE - LEGASTHENIE - DYSLEXIA. „STRATÉGIES POUR RÉUSSIR A L'ÉCOLE - STRATEGIEN FÜR ERFOLG IN DER SCHULE - STRATEGIES FOR SUCCESS IN SCHOOLS”

SCHUBI LERNMEDIEN GMBH, GOTTMADINGEN, D. (VGL AUCH KAP. 2,3,4,5,6,8,9).

Plăcerea de a merge la școală

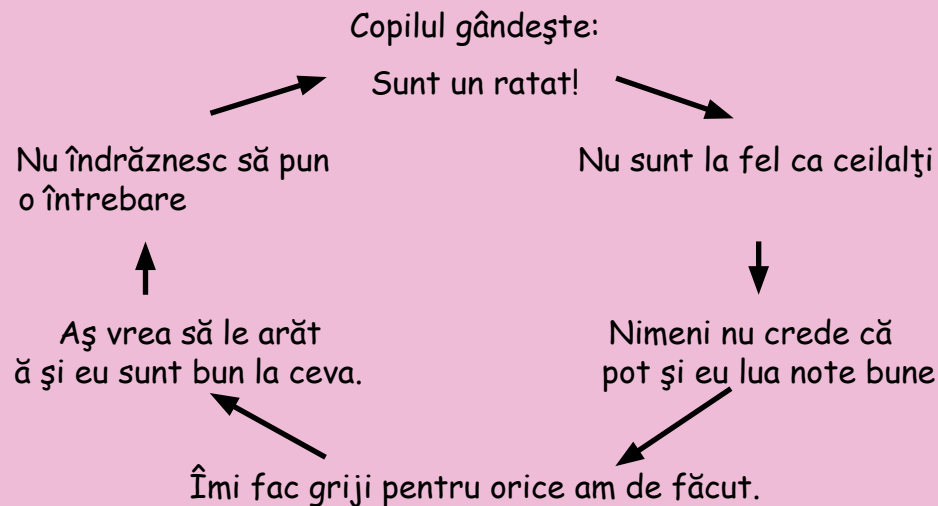
Consiliere

7. MOTIVAȚIA ȘI RESPECTUL DE SINE

Dacă un copil dislexic se confruntă cu eșecuri repetate, respectul de sine va fi extrem de scăzut, dublat de un sentiment de neajutorare. Adesea părinții nu știu la cine să apeleze și devin frustrați.

Situația de mai sus are consecințe complexe asupra comportamentului și învățării copilului. Experiența repetată a eșecului și așteptările conflictuale pun în pericol orice reușită și pot duce la și mai multe eșecuri.

Soluția poate fi găsită în două sectoare, care se întrepătrund: motivația și dezvoltarea respectului de sine al copilului.

- Motivația este suma motivelor pentru care cineva face ceva sau se comportă într-un anumit fel.
- Ea este cea care ghidează o persoană spre obiectivul pe care și l-a propus.
- Poate reprezenta forța din spatele învățării, deci un ajutor în procesul de învățare.
- Poate să trezească interesul pentru o materie, să determine o persoană în a găsi soluții și să activeze dorința interioară de a învăța.
- Motivația este hotărâtoare pentru reușita procesului de învățare

Respectul de sine: Ce gândesc despre mine însumi

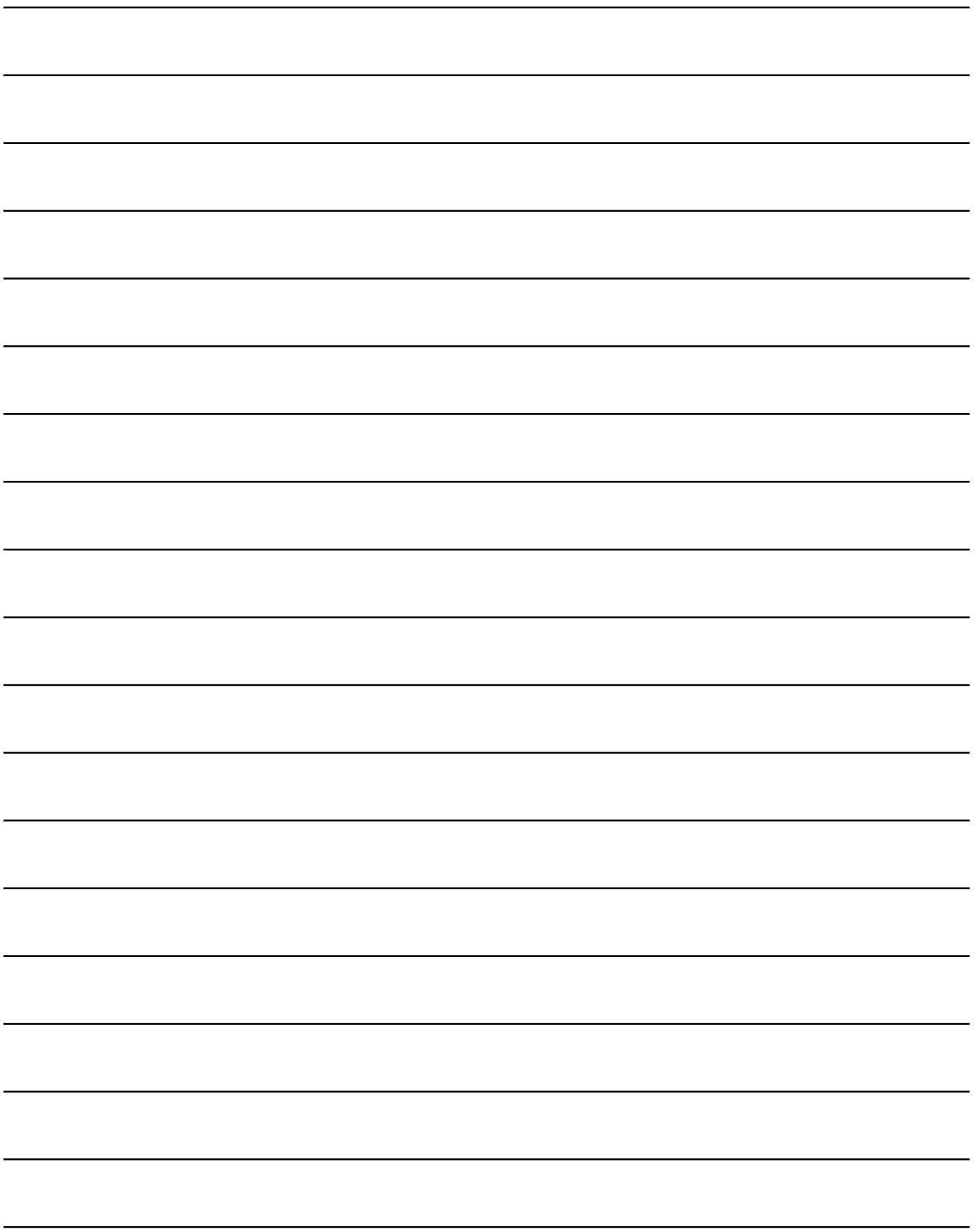
Sentiment de neajutorare

Cerc vicios

Soluție

Motivație

7. MOTIVAȚIA ȘI RESPECTUL DE SINE

- Atunci când există motivație, învățarea joacă un rol pozitiv în dezvoltarea caracterului copilului.
- Motivația este adeseori afectată de comunicarea dintre părinți, profesori și copil, fiind de obicei un proces direcționat în ambele sensuri.

Un copil poate fi motivat de afirmații de genul:

"Știi că poți. Arată-mi că poți!"

"Abia aștept să vad cum a ieșit tema. Sunt convins(ă) că va fi foarte bună!"

"... ne va da exemplul următor. El/ea a lucrat foarte bine."

În aceste cazuri, copilul va fi dornic să învețe deoarece participă și simte că poate să reușească. Profesorii și părinții pot să creeze ocazii care-i sporesc dorința de a învăța. De exemplu:

- oferirea de activități interesante
- crearea posibilității de reușită, precum și acordarea de premii
- crearea ocaziilor de a face loc și pentru greșeală, asigurând reușita.

Copilul ar trebui cooptat în tot acest proces și ajutat să își conștientizeze propria responsabilitate pentru învățare.

Încurajați-l să întrebe "de ce":

- De ce este nevoie să exersez?
- De ce este important să particip în clasă?
- De ce este important să pun întrebări corecte?
- Este chiar atât de important ca locul în care lucrez să fie ordonat?

Împreună cu copilul veți găsi răspunsuri la aceste întrebări și veți reuși să-l motivați să facă ceva.

- Dacă sunt ordonat, am timp să...
- Pot să fac greșeli, dar aș vrea să fac mai puține.
- E bine să pun întrebări fiindcă așa se va vedea că particip și eu.

Motivele și motivația fac ca procesul de învățare să fie mai complet, mai activ, mai intens. Aceștia sunt factori absolut necesari dacă dorim ca învățarea să aibă sorti de izbândă.

Motivație prin încurajare

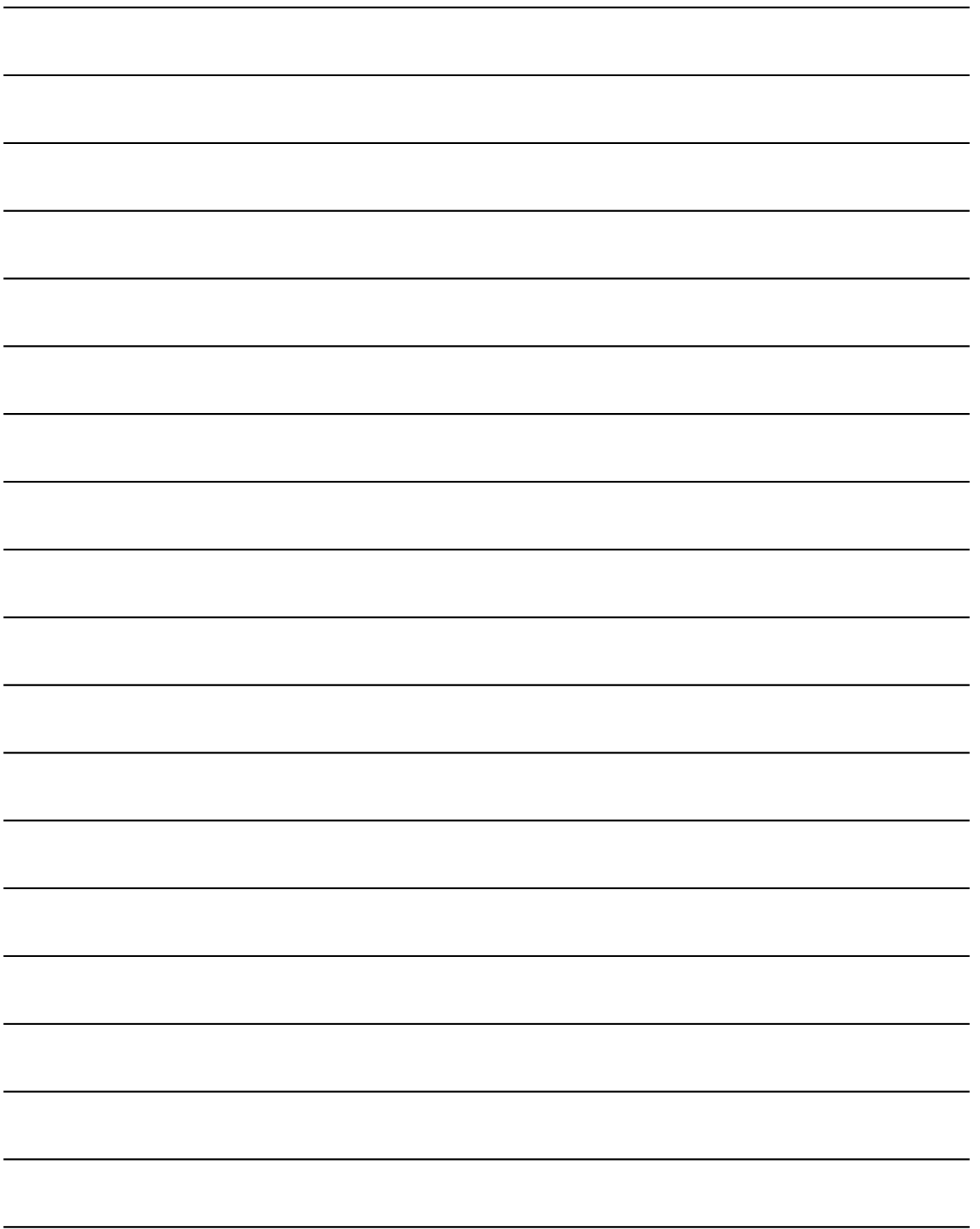

Crearea de ocazii

Întrebări de tipul „de ce”

Motive

7. MOTIVAȚIA ȘI RESPECTUL DE SINE

Respectul de sine:

Ce rol are acesta în învățare și în comportamentul copilului?

Există 2 componente:

Sine: are de-a face cu individualitatea persoanei - eu

Respect: atitudine sau sentiment de stimă, de considerație sau de prețuire deosebită

Fiecare persoană se respectă pe sine și are o viziune asupra propriei persoane. Fiecare are idealuri și scopuri, precum și o idee despre cum să le atingă. Trebuie deci să acceptăm că:

- orice copil are dorințele și visele lui
- părinții și profesorii pot să-l ajute să fie realist
- dificultățile pot constitui un stimulent al învățării, însă doar atâta timp cât există șanse de reușită
- respectul de sine al copilului va avea de suferit dacă acesta se confruntă cu dificultăți la tot pasul
- copilul este de asemenea mult mai conștient de nereușitele sale în comparație cu ceilalți copii, ceea ce duce de multe ori la impas. Copilul se consideră un ratat.

Copiii și părinții ajung să sufere de pe urma stresului, ceea ce influențează învățarea și comportamentul, de exemplu:

- problemele par insurmontabile
- instrucțiunile nu sunt înțelese
- copilul se compară neîncetat cu alți copii mai buni
- face greșeli și clasa râde de el
- i se spune mereu că trebuie să exerseze mai mult

Posibile reacții din partea copilului:

- se retrage în sine - devine pasiv
- protestează, devine agresiv sau devine măscăriciul clasei
- refuză să mai meargă la școală

Dacă părinții și profesorii conștientizează prezența acestui proces din timp, pot preveni sau reduce stresul.

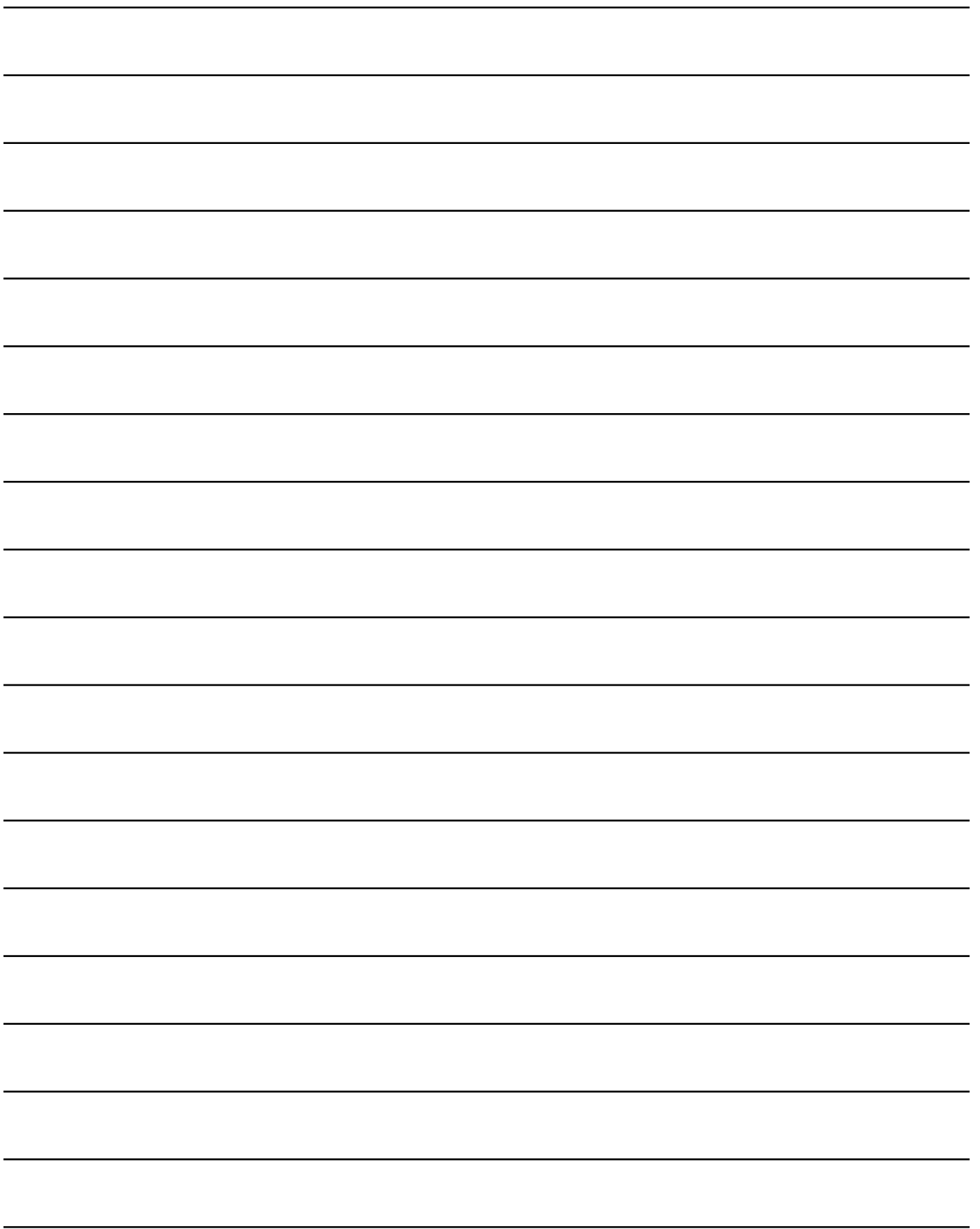
Respectul de sine

Conceptul de respect de sine

Stresul

Reacțiile copilului

7. MOTIVAȚIA ȘI RESPECTUL DE SINE

Este mult mai dificil atunci când factorii de stres se cronicizează, deoarece acest fapt afectează nu doar procesul de învățare ci și întreaga dezvoltare psihică a copilului. Stresul zilnic cu care se confruntă copilul la școală și acasă va afecta în scurt timp procesele mentale (capacitatea de concentrare, memoria, rezolvarea problemelor). Următorii cinci pași pot contribui la reducerea stresului cronic și la dezvoltarea respectului de sine al copilului.

Dezvoltarea respectului de sine - 5 pași

1. Comunicare

Dacă apare o situație tipică de stres, discutați despre ea împreună cu copilul. Planificați soluțiile pas cu pas. Copilul va putea astfel face față situației.

2. Exercițiu

Simulați o situație de stres utilizând următoarele exemple:

- . concentrați-vă pe tema de rezolvat!
- . nu vă lăsați copleșiți de situație.

3. Instaurarea unui climat de siguranță și speranță

Sentimentul de siguranță și speranță îi va permite copilului să nu se simtă vinovat din cauza greșelilor. Va trebui însă îndemnat să-și corecteze greșelile pentru a avea mai mult succes.

4. Lauda

Lăudați copilul în mod sistematic, aceasta îi va întări respectul de sine. Fiți însă sinceri în privința eșecurilor și încercați să le corectați împreună.

5. Răbdare

Orice s-ar întâmpla, profesorii și părinții trebuie să își păstreze calmul. Copilul trebuie să simtă că este îndrumat cu afecțiune și căldură.

**RELAȚIILE POZITIVE DINTRE COPIL,
PĂRINȚI ȘI PROFESORI REPREZINTĂ CHEIA
SUCESULUI**

Rezultatele stresului

5 pași

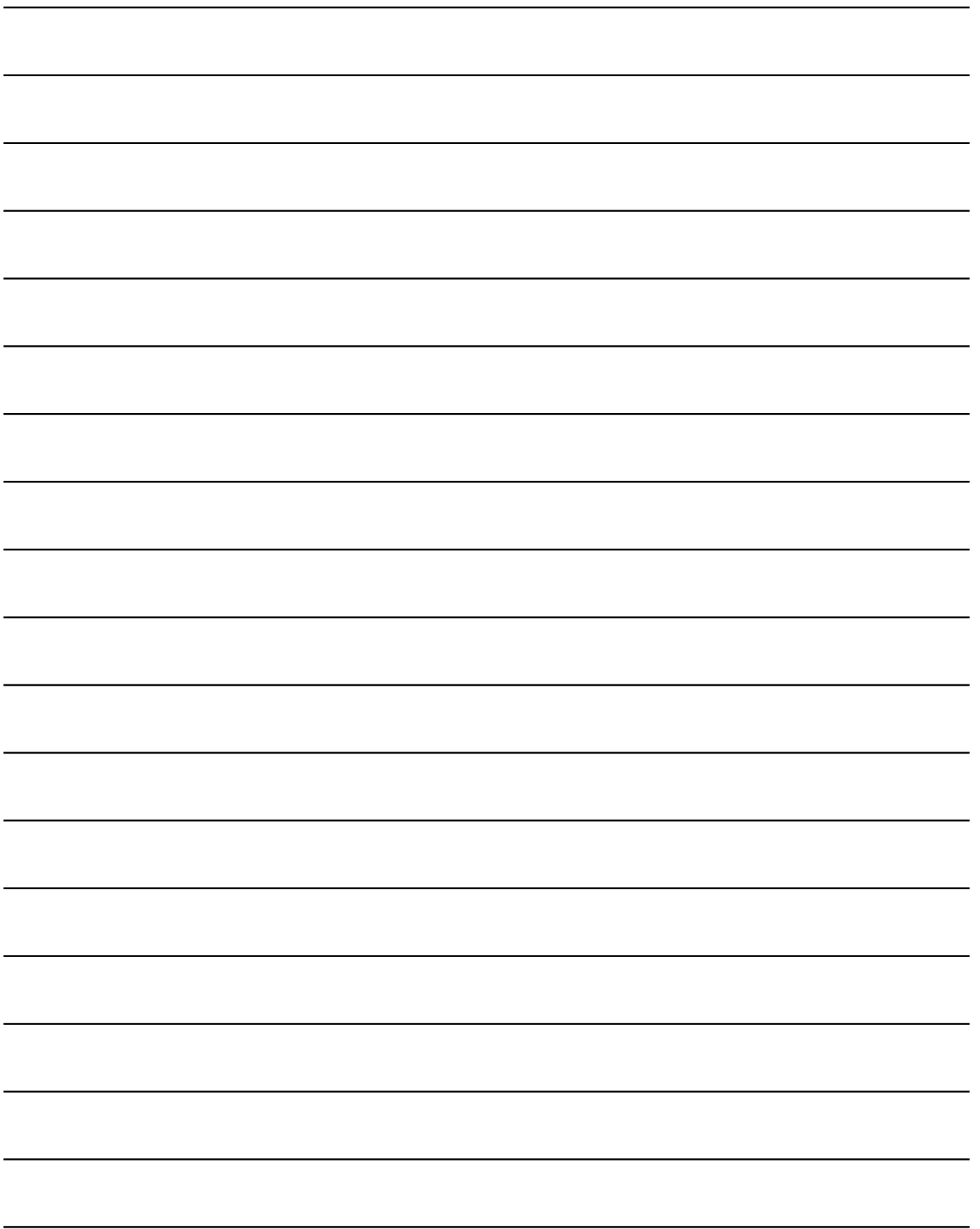
Comunicare

Exercițiu

Speranță

Laudă

Răbdare

8. STRATEGII ȘI STILURI DE ÎNVĂȚARE

Stilul de învățare este modul în care învață fiecare. Este important ca cei mici cu dislexie să fie sprijiniți în dezvoltarea propriilor strategii eficiente de învățare.

Factorii importanți care influențează învățarea la copil sunt:

- **Preferințele individuale de învățare:** cum preferă să învețe copilul dvs.? vizual, auditiv, kinestezic?
- **Tipul de personalitate:** îi place să-și asume riscuri sau este prudent și cugetător?
- **Factori sociali:** preferă să lucreze singur sau în grup?
- **Procesul cognitiv:** se pricepe când vine vorba de memorare, înțelegere și procesare a informației?
- **Mișcarea:** preferă să învețe activ și experimental, sau mai degrabă pasiv, urmărind și copiind?
- **Alți factori:** mediul și climatul în școală, stilul de predare, așteptările profesorului și părinților, condițiile de învățare din familie.

Cum poate un copil învăța să învețe?

Urmăriți ce preferințe are pentru a învăța:

- Vizual: casete video, filme etc.
- Auditiv: prin ascultare
- Kinestezic: prin activități practice, manuale

Trebuie luate în considerare și de preferințele de mediu, cum ar fi:

- Lumina
- Decorul
- Sunetele/muzica
- Lucrul singur sau împreună cu alții

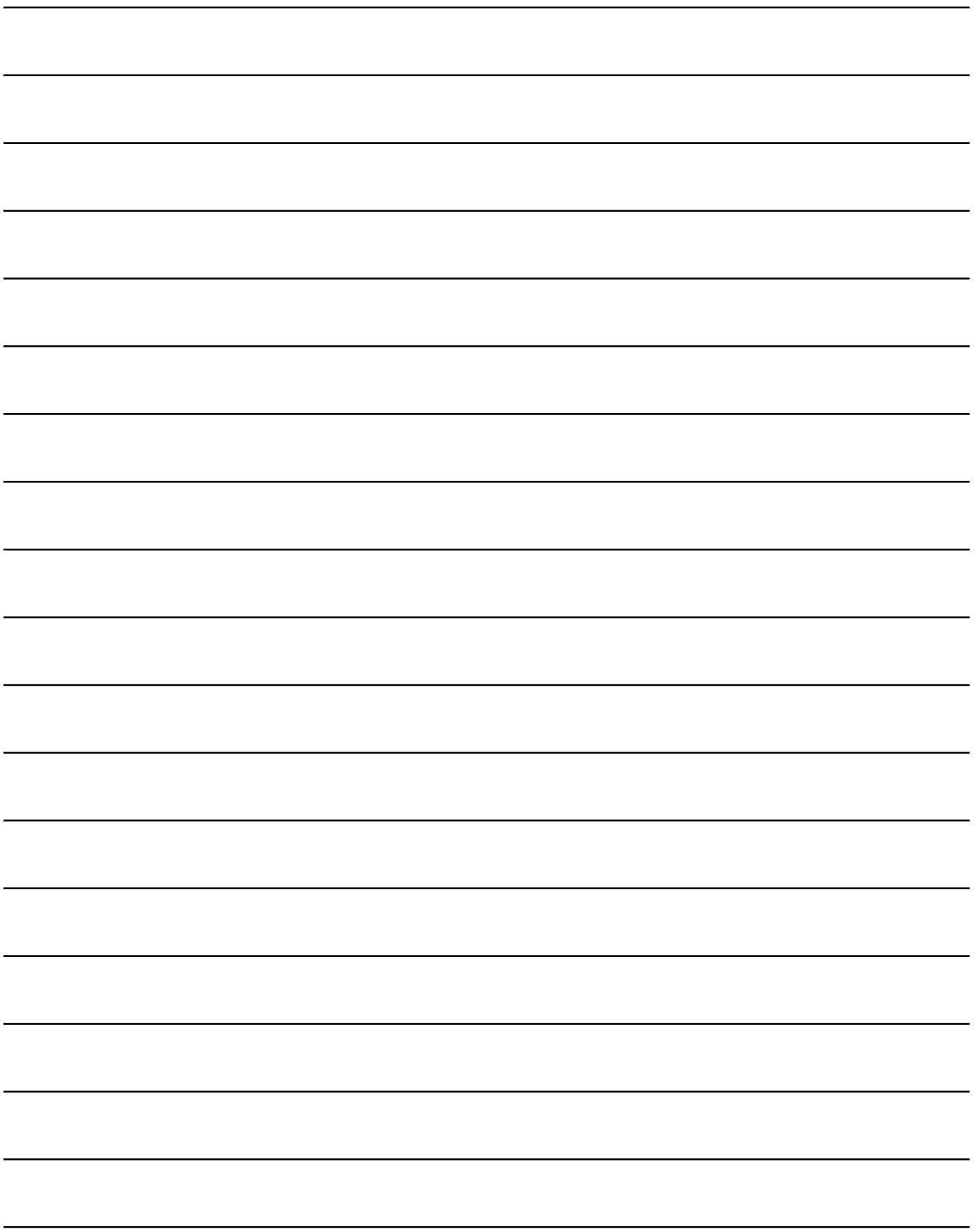
A învăța să înveți

Factori individuali importanți

Cum să înveți

8. STRATEGII ȘI STILURI DE ÎNVĂȚARE

10 mici trucuri pentru copii, părinți și profesori, pentru a face învățarea mai eficientă:

1. Un loc de studiu adecvat, perioade de timp regulate și materiale de studiu necesare disponibile
2. Începeți cu ceva ușor
3. Alternați periodic activitatea între oral și scris
4. Nu învățați lucruri similare unul după altul
5. Învățați să vă întrerupeți și să reluați, făcând pauze
6. Materialele de studiu trebuie aranjate clar, în ordine
7. Învățați cu toate simțurile: văz - auz - pipăit
8. Folosiți materiale multi-media (PC, MP3, casetofon, DVD/video) ca suport pentru învățare
9. Fiți activ în clasă și acasă. Acest lucru înseamnă ascultare - gândire - punerea întrebărilor
10. Folosiți motivația în scopul unei învățări eficiente. Aveți încredere în forțele proprii!

Strategii de învățare

Strategiile de învățare vin în sprijinul învățării. Ele indică modul de abordare al anumitor probleme. Strategiile vor fi mai eficiente atunci când se ține cont de stilul de învățare al fiecărui copil.

Strategiile de învățare se dobândează pas cu pas:

- prin exemple
- prin demonstrații
- prin exerciții, în situații reale

Copilul trebuie să dobândească aceste strategii și să le folosească automat, aplicându-le în mod sistematic.

Trucuri pentru învățare

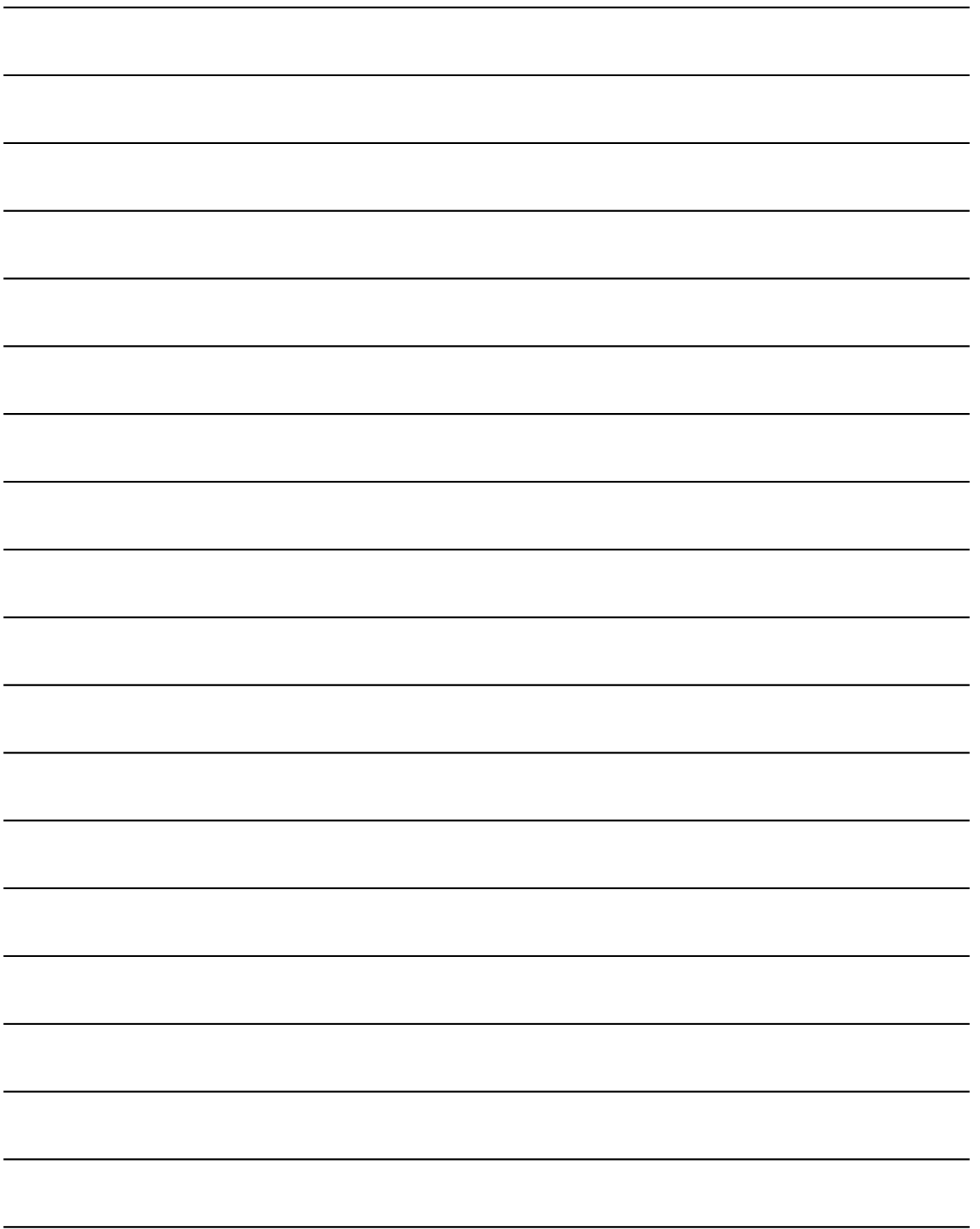

Condiții

Strategii de învățare

8. STRATEGII ȘI STILURI DE ÎNVĂȚARE

Care este modul obișnuit de abordare a temelor?

Copilul trebuie să cunoască obiectivele unei teme atunci când învață. Trebuie să găsească singur soluția și să o pună în aplicare:

- Ce am exact de făcut?
- Cum să o rezolv (ce plan îmi fac)?
- Cum pot să mă verific pe parcurs?

Copilul are nevoie de un **scop** pe care își propune să-l atingă, precum și de **metode** pentru a atinge acest scop, aplicabile în toate zonele de învățare, la școală și acasă.

Următoarele strategii de învățare sunt aplicabile în cazul învățării în limba maternă:

STRATEGII DE ÎNVĂȚARE ORDONATE ÎN FUNCȚIE DE :

1. Strategie: Înțelegerea și rezolvarea problemelor: (în special teme scrise)

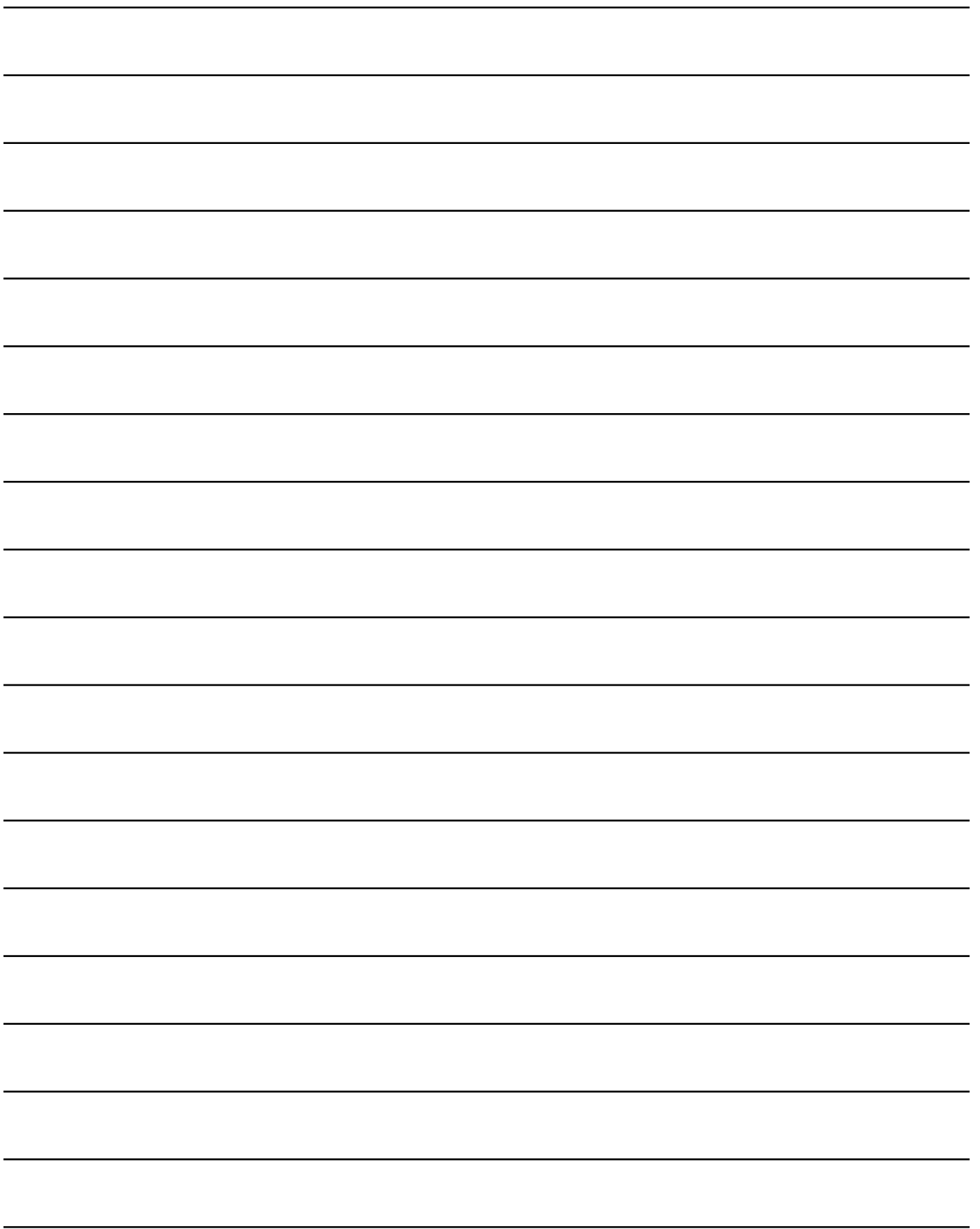
- Citește textul - l-ai înțeles?
- Cum poți să rezolvi problema?
- Ai materialul necesar la îndemână?
- Rezolvă problema și scrie răspunsul
- Compară întrebarea cu răspunsul
- Verifică dacă e corect și complet

Strategii de învățare

Procesul de învățare în 3 faze

Strategii de învățare în limba maternă

Strategie pentru rezolvarea problemelor

8. STRATEGII ȘI STILURI DE ÎNVĂȚARE

2. Strategie: Scriere/ortografiere

- Vorbește liniștit atunci când scrii/ortografiezi
- Rostește cu voce tare, desparte pe litere, silabe
- Exersează cu așa numitele „cuvinte mici”, de ex. pe, și, cu, spre
- Învăță regulile de ortografie - repetă-le - dă exemple
- Comentează modul în care scrii (spune regula cu voce tare)
- Nu uita diferitele părți ale unui cuvânt (sunete, silabe, trecerea dintre ele etc.)
- Lucrează cu un index de cuvinte
- Verifică și corectează
- Exersează un scris curat

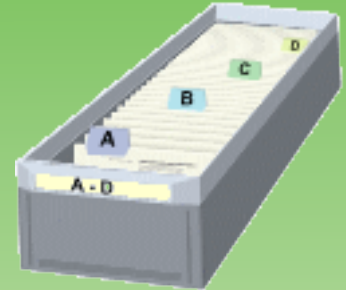
3. Strategie: Citire

- Fă exerciții ca să stăpânești relație dintre sunete și litere
- Fă exerciții ca să câștigi încredere în sunetele și literele care formează silabe și cuvinte
- Citește litere - silabe - cuvinte - texte
- Exersează cititul cu voce tare, dar și cititul tăcut, în gând

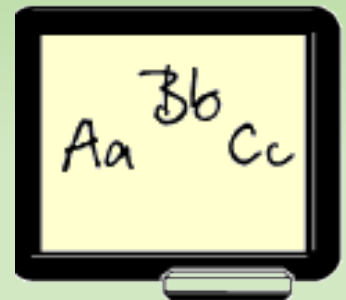
4. Strategie: Verificare și corectare

- Pot să-mi găsesc greșelile de unul singur
- Verifică cuvintele - propozițiile - textele
- Verifică dacă ai respectat regulile de ortografie
- Verificarea atentă: citește ceea ce este scris
- Verificarea conținutului: compară problema cu rezultatul
- Verificarea capcanelor recurente de ortografie
- Corectează ordonat și clar

Strategie pentru scriere/ortografiere

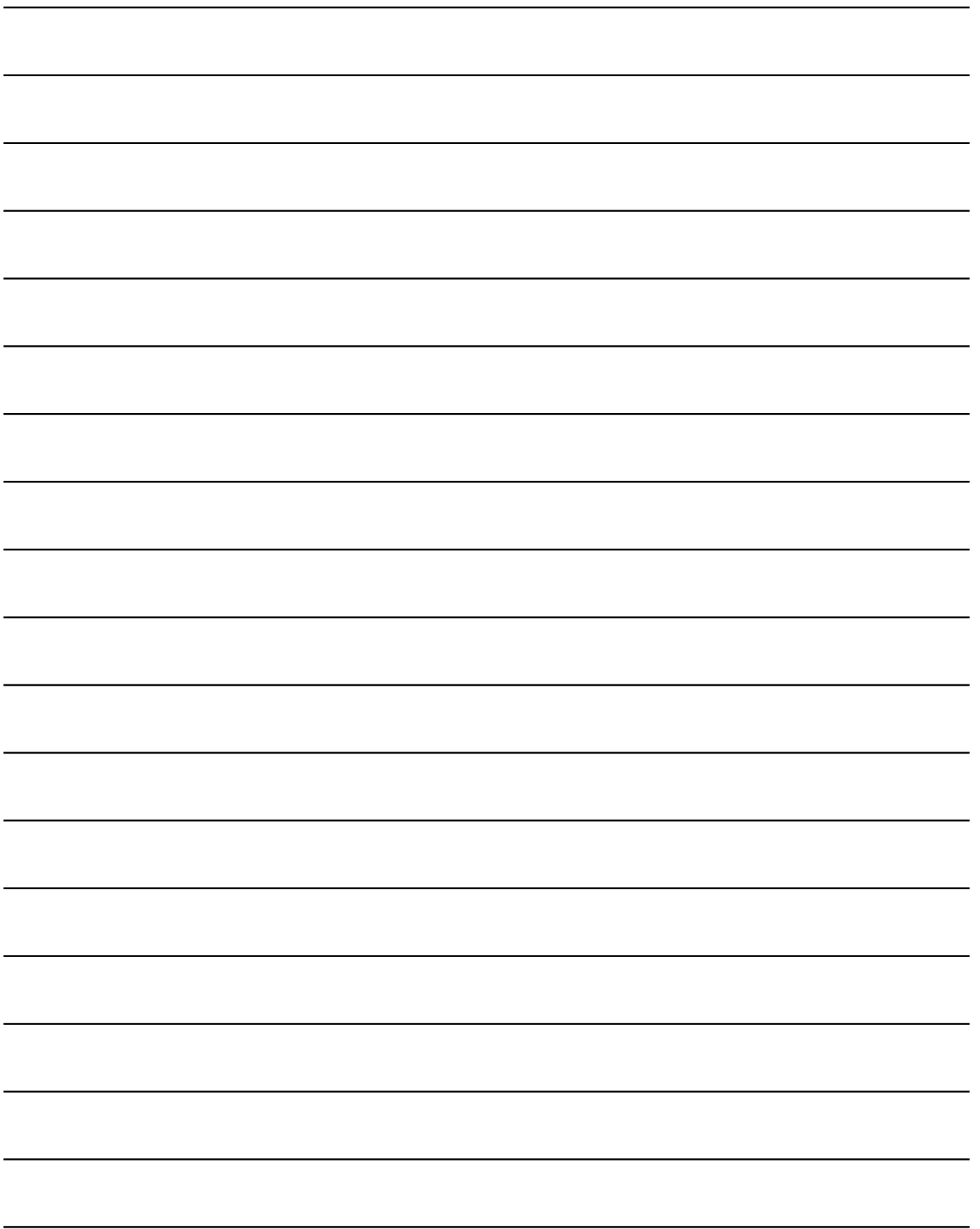

Strategie pentru citire

Strategie pentru verificare și corectare

8. STRATEGII ȘI STILURI DE ÎNVĂȚARE

Motivația duce la o dezvoltare eficientă, la participarea activă și la reușita procesului de învățare, în cazul fiecărui copil. Mulți copii dislexici pot deveni sensibili și vulnerabili atunci când învață, mai ales atunci când se confruntă cu rezultate negative de pe urma învățării. Ei au nevoie de multă înțelegere, de o evaluare pozitivă și de laude. Un copil nu dorește numai să audă că a reușit, trebuie să și simtă acest lucru.

Cu ajutorul și sprijinul profesorilor și al părinților, copilul ar trebui să fie în stare să își valorifice la maxim potențialul.

Literatura

AG Lernmethodik, Studienhaus St. Blasien, Beltz - Verlag, Weinheim/ Basel, 1987.

Betz, D./Breuninger, H.: Teufelskreis Lernstörungen. Weinheim, 2. Auflage, 1987.

Otto, Chr.: Den Fehlerteufel besiegen. Eine methodische Handreichung. Waldviertler LM- Verlag, Zwettl/ Österreich. 2004.

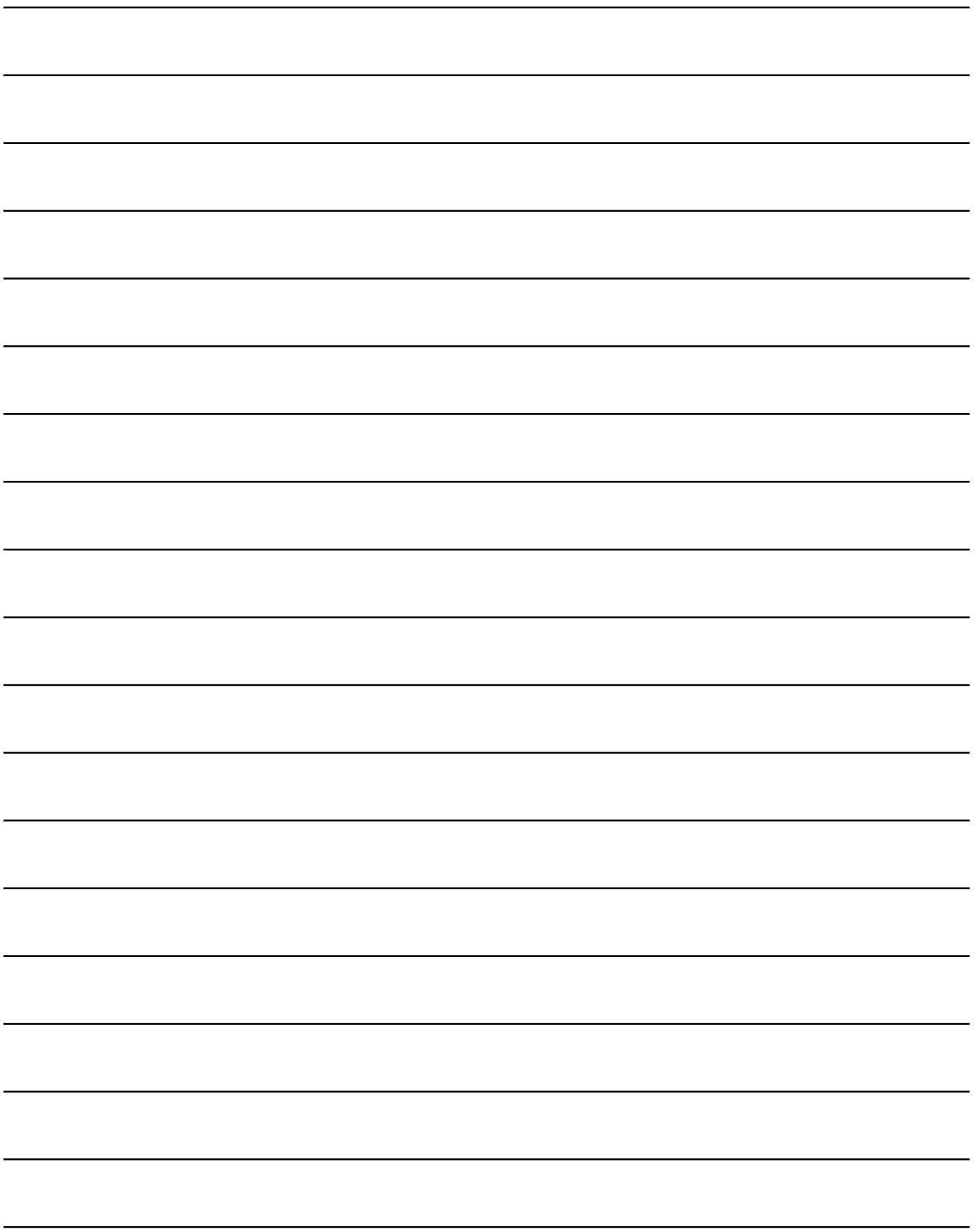
Reid, G.: Learning Styles and Inclusion. PCP - Paul Chapman Publishing, London 2005.

Motivația

Factori afectivi

9. EXERSAREA ACASĂ - OBSERVAȚII GENERALE

CE E BINE DE ȘTIUT

Auțiți mai tot timpul despre diverse metode care promit învățarea rapidă și fără efort a cititului, scrisului și ortografiei. Asemenea promisiuni nu trebuie luate în serios. Majoritatea specialiștilor sunt astăzi de acord că a învăța să citești, să scrii și să ortografiezi corect necesită eforturi considerabile. Principiul de bază este conștientizarea faptului că este nevoie de răbdare. Elevii, părinții și profesorii trebuie să realizeze că orice progres se obține cu pași mărunți. Atunci când există o problemă în legătură cu cititul, scrisul și ortografierea, sunt în general necesari mulți ani de practică susținută.

CE POȚI FACE ACASĂ CA SĂ AJUȚI ?

Copiii cu dificultăți de învățare, care au avut deja experiența eșecului, sunt de obicei puțin motivați să învețe. Aceasta transformă adesea temele într-o adevărată corvoadă zilnică. Dacă se mai adaugă și exerciții suplimentare de citire, scriere și ortografie, problemele nu fac decât să se acumuleze.

Ce pot face părinții ca acest stres zilnic să se transforme într-un program bine organizat?

- Copilul trebuie să aibă asigurat un loc liniștit în care să se poată concentra asupra temelor, fără să fie deranjat de frați, surori sau prieteni
- Întocmirea unui plan săptămânal poate fi de ajutor. Hotărâți care moment al zilei trebuie dedicat învățării
- În funcție de vârsta copilului și tipul școlii, încercați să nu planificați mai mult de 10 - 20 minute de exerciții suplimentare pe zi, iar acestea în mai multe serii
- Dacă citește greu, exersați mai mult. Cititul este foarte important deoarece este vital pentru dobândirea altor cunoștințe.
- Încercați împreună cu copilul dvs. să găsiți momentul optim al zilei pentru învățare. Este important să cooperați în această privință.

Metode

Răbdare

Motivație pentru învățare

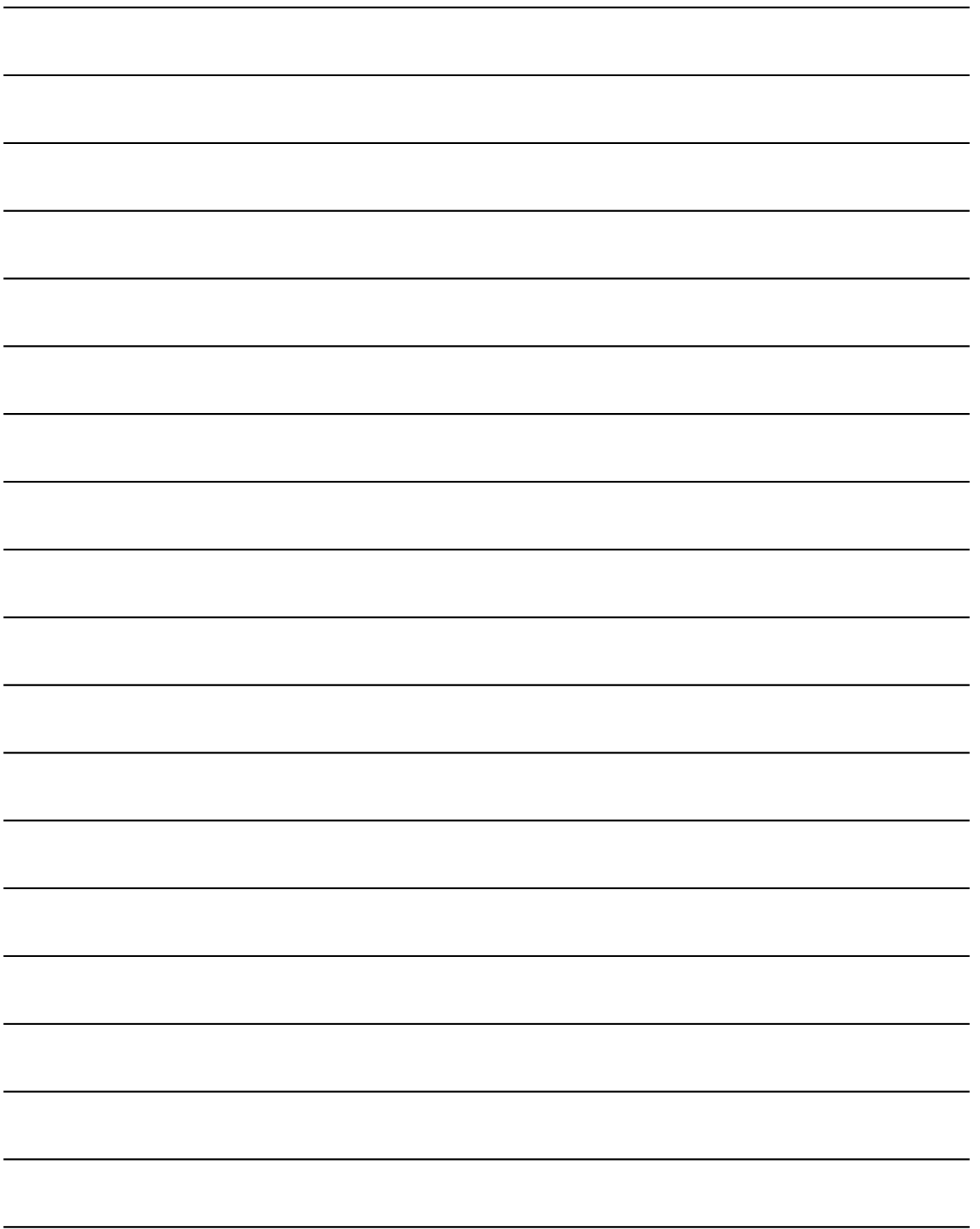
Organizare

Loc liniștit

Plan săptămânal

Cel mai potrivit timp pentru a învăța

9. EXERSAREA ACASĂ - OBSERVAȚII GENERALE

- Pentru a avea succes, este foarte important să respectați cu strictețe programul stabilit. Aceasta evită discuțiile privind amânarea sau absența exersării.
- Stabiliți împreună obiectivele pentru fiecare săptămână. Aceasta îi va permite copilului să se simtă împlinit.
- Utilizați diferite modalități de exersare pentru a vă motiva copilul. De exemplu, un program adecvat pe calculator face ca procesul de învățare să fie distractiv și îl face pe copil să exerseze cu plăcere.
- Dacă așteptările dvs. sunt prea mari, copilul va refuza probabil să învețe. Pentru a evita această problemă, adaptați-vă așteptările în funcție de capacitatea copilului dvs.
- Concentrați-vă asupra succeselor copilului dvs., chiar dacă acestea sunt mici. Nu uitați să-l lăudați pentru eforturile pe care le face. Ați putea crea un sistem de recompense pentru a susține recunoașterea eforturilor sale.

Dacă dintr-un anumit motiv nu este posibil să exersați împreună cu copilul dvs., este recomandat să apelați la asistență profesională. Totuși, este important de reținut că specialiștii îi vor da copilului exerciții suplimentare. Dacă acest lucru creează probleme, discutați cu specialistul despre modul în care puteți depăși dificultățile.

Respectați planul

Obiective

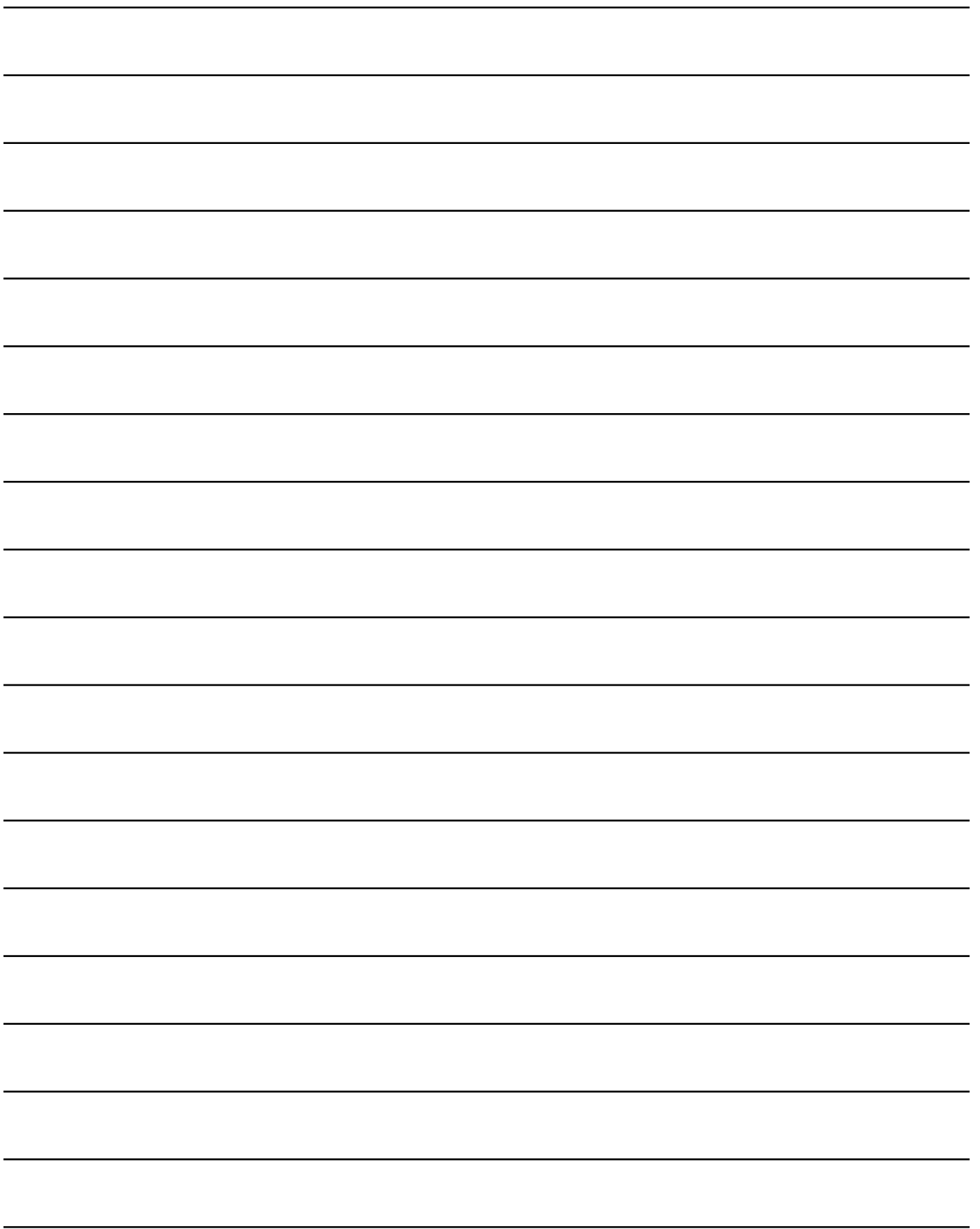
Motivație

Așteptări

Laude

Asistență profesională

9. EXERSAREA ACASĂ - CITITUL

CUM VĂ PUTEȚI AJUTA COPILUL ACASĂ CU CITITUL?

Pentru copilul cu dislexie, calea spre lectura din plăcere este dificilă. Vă puteți ajuta copilul prin efectuarea regulată de exerciții de citire împreună cu el acasă.

Exersarea conceptelor de bază

Când copilul începe să învețe să citească și să scrie, trebuie exersate 4 operațiuni pentru dezvoltarea așa-numitei conștientizări fonice (conștientizare fonemică, conștientizare fonologică):

- Descompunerea cuvintelor pronunțate în sunete separate (despărțirea sunetelor)
- Corespondența sunet/literă (corespondența simbol/fonem)
- Asocierea sunetelor cu literele corespunzătoare (îmbinarea)
- Descompunerea cuvintelor în silabe (despărțirea pe silabe)

Descompunerea cuvintelor în sunete separate

Înainte de a învăța să citească, mulți copii nu știu că cuvintele sunt formate din sunete separate. De exemplu, ei nu știu că cuvântul „pat” este compus din trei sunete „p”, „a”, „t”.

Întrebați:

- - Cu ce sunet începe cuvântul lac sau pisică?
- - Ce cuvânt rimează cu toc? Foc sau lac?
- - Ce sunete formează cuvântul măr sau toc?
- - Ce cuvânt conține sunetele r-a-c sau p-a-t?

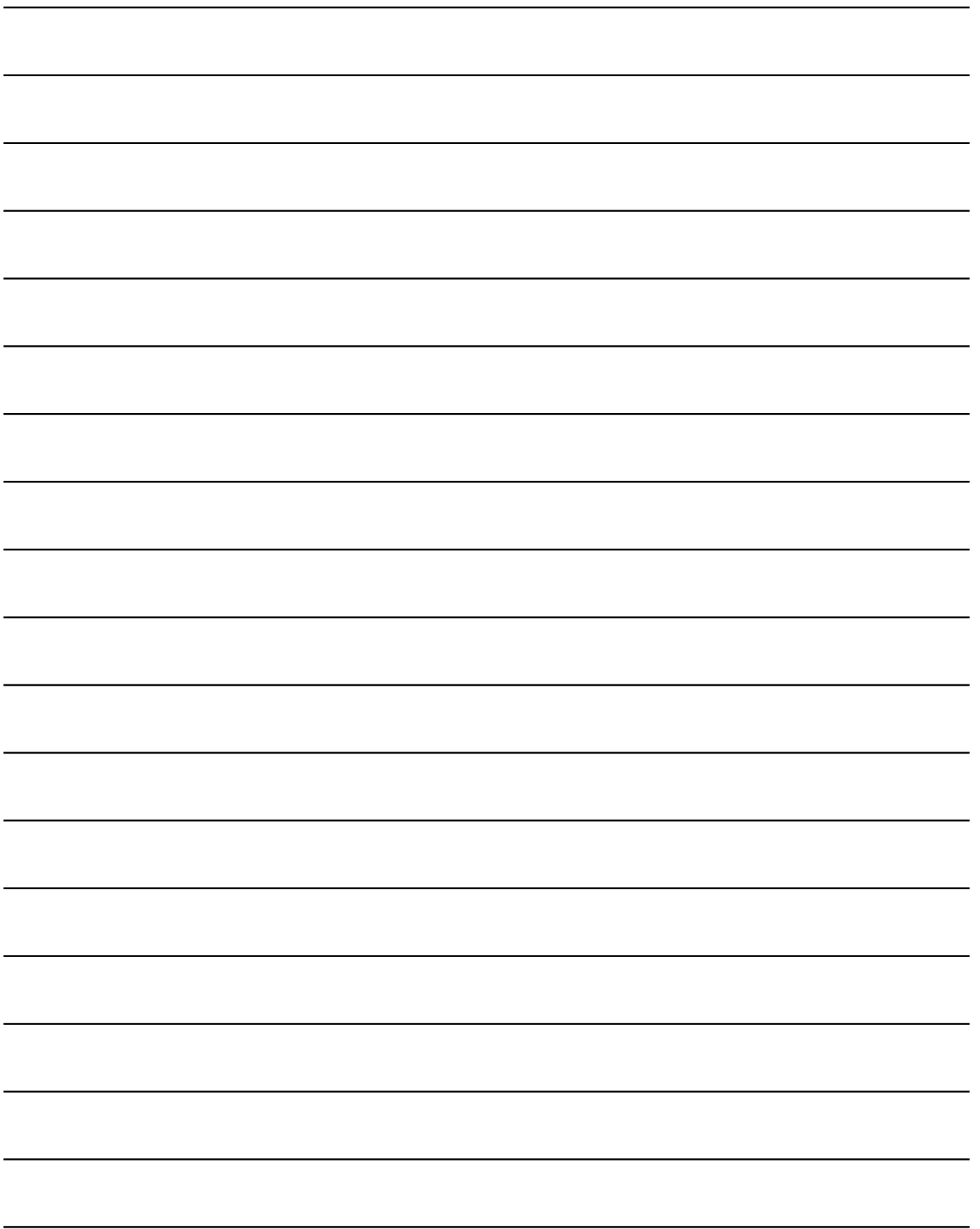
Capacitatea de a descompune cuvintele în sunete poate fi învățată cu ajutorul următoarelor exerciții, de exemplu:

Εξάσκηση

p - a - t

pat

9. EXERSAREA ACASĂ - CITITUL

Exersarea corespondenței sunet/literă

Scriveți literele pe care copilul trebuie să le învețe pe cartoane mici. La început luați doar trei cartoane. Puneți cartoanele în orice ordine și pronunțați fiecare literă.

Imediat ce copilul învață cele trei litere, adăugați o a patra literă. Exersați atâta timp cât este nevoie până când copilul învață bine toate cele patru litere. Apoi adăugați o alta etc. Pentru a învăța copilul să scrie literele, procedați în modul următor: Nu arătați litera, ci pronunțați sunetul care corespunde literei de pe carton. Copilul scrie litera.

Îmbinarea sunetelor corespunzătoare literelor

Literele sau sunetele separate sunt combinate pentru a forma cuvinte (ex. literele p, a, t sunt combinate pentru a forma cuvântul „pat”). Această capacitate este necesară în special pentru citirea cuvintelor necunoscute. O modalitate adecvată de a învăța acest proces este utilizarea unei fișe de citire. Decupați un dreptunghi din colțul unei bucăți pătrate de carton. Așezați cartonul peste un cuvânt astfel încât să fie vizibilă doar prima literă și pronunțați sunetul corespunzător literei. Deplasați treptat cartonul spre dreapta și pronunțați sunetele care formează cuvântul. În final, descoperiți întregul cuvânt și pronunțați-l încet. Apoi întregul cuvânt trebuie pronunțat cu o viteză normală. De asemenea, trebuie să întrebați copilul dacă înțelege cuvântul.

Despărțirea cuvintelor în silabe

Pentru citit (și scris) este utilă despărțirea cuvintelor în silabe. Silabele sunt recunoscute mai rapid decât cuvintele întregi. Arătați-i copilului cuvinte care au fost despărțite în silabe, de exemplu pe fișe sau cuvinte pe calculator. Scrieți propoziții sau texte scurte, despărțite pe silabe, și trasați linii de unire sub silabe. În dicționare, silabele sunt despărțite prin linii sau bare oblice.

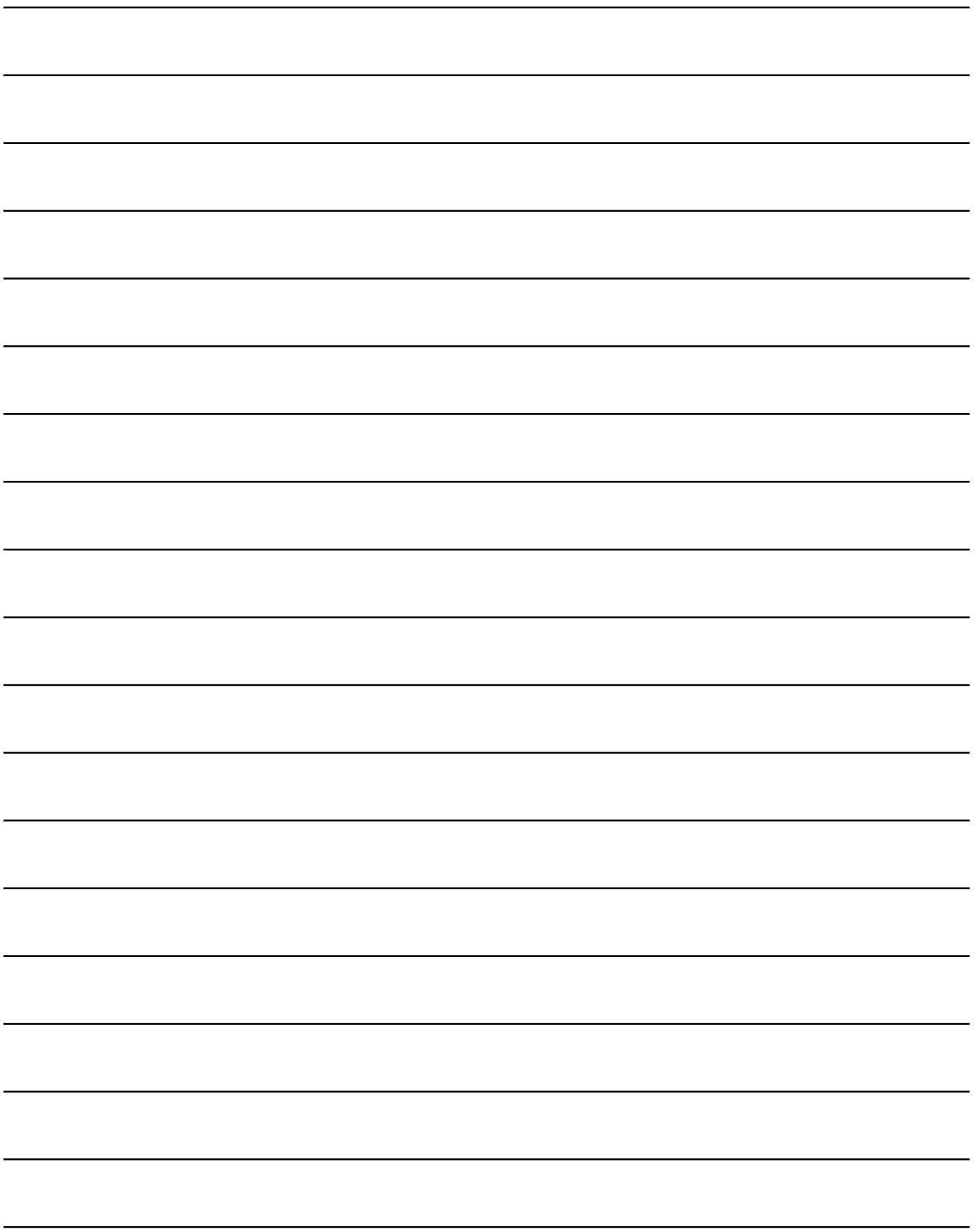
Citirea literelor

Scrierea literelor

Îmbinarea sunetelor

Silabele

9. EXERSAREA ACASĂ - CITITUL

Alte exerciții de citire

Pentru a mări viteza de citire, copilul trebuie să poată citi rapid cuvinte comune. Alcătuiți o listă de cuvinte comune și, prin repetare, copilul se va familiariza cu acestea. La început, lista poate conține silabe, cuvinte care sunt similare (ex. lac, rac, pat), cuvinte care au ceva în comun (ex. cuvinte care încep cu „ce”). Înregistrați timpul de citire și arătați-i copilului greșelile. Sublinați cât de multe cuvinte a citit corect! Fiecare progres mărește motivația copilului.

Când citiți texte împreună cu copilul dvs., este utilă însemnarea cuvintelor „dificile” (de exemplu, cuvinte necunoscute sau cuvinte lungi) cu un creion sau pix colorat. Apoi utilizați metoda cartonului pentru a citi cuvântul înainte de a trece la text.

Alte sfaturi pentru citirea textelor

Când copilul face o greșeală de citire, este important să nu vă arătați supărat sau șocat sau să-l pedepsiți. Copilul trebuie să învețe că este normal să facă greșeli atunci când citește. În loc să folosiți cuvântul „greșeală”, încercați să folosiți cuvântul „scăpare”. Ajutați-l pe copil să observe singur când citește greșit un cuvânt și să se corecteze singur. Când apare o greșeală, spuneți de exemplu, „atenție” și indicați cuvântul citit greșit. Copilul trebuie să citească din nou cuvântul. Ajutați-l pe copil despărțind cuvântul în silabe sau evidențiindu-i o literă dificilă. Dacă copilul tot nu poate citi corect cuvântul, pronunțați dvs. cuvântul corect.

Este important pentru copil să se simtă acceptat și nu supus presiunii. De aceea, uneori este preferabil să nu menționați fiecare cuvânt citit greșit!

Accentul trebuie pus pe succes și plăcere, astfel încât cititul să devină o plăcere!

Recunoașterea rapidă a cuvintelor

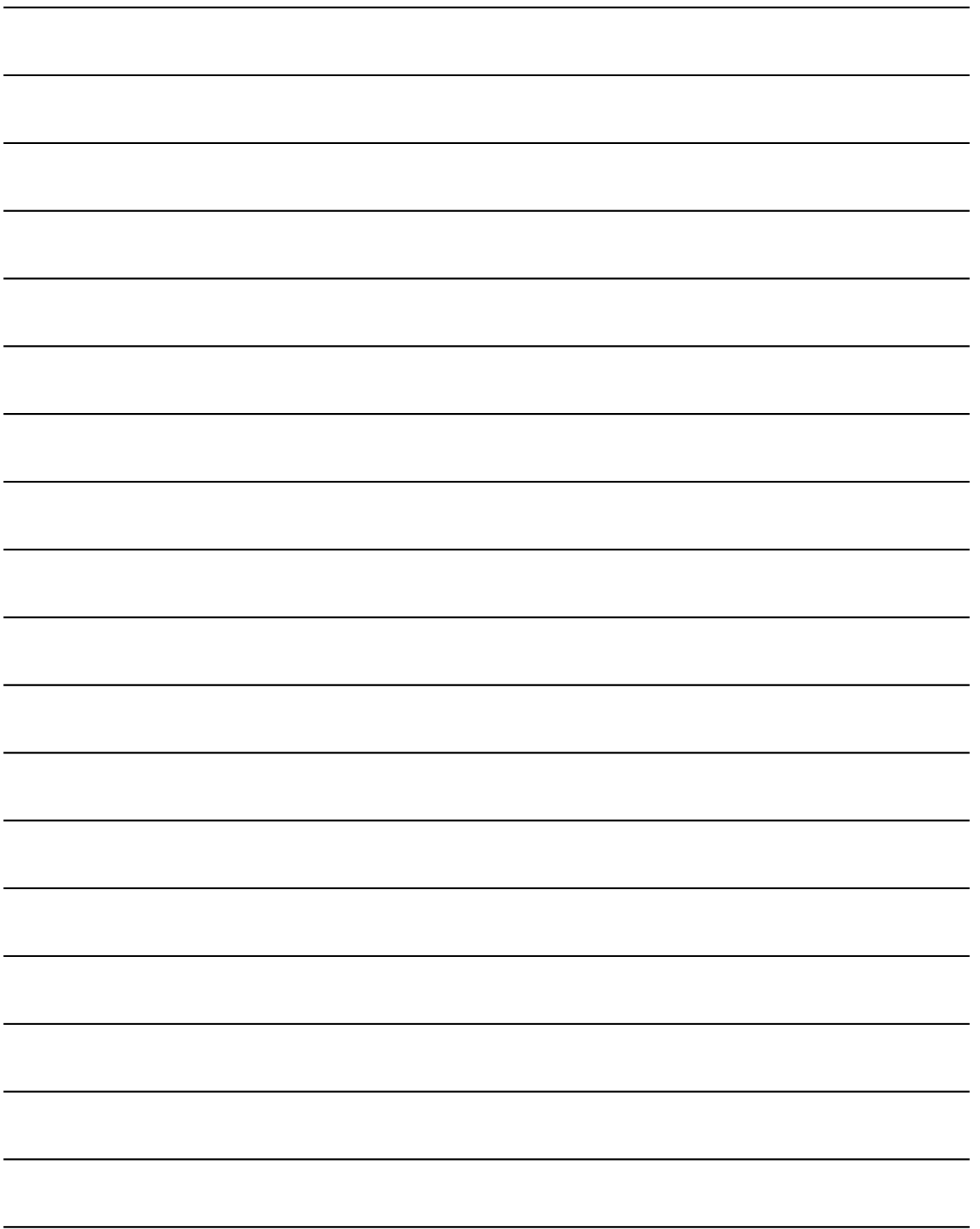
Lista de cuvinte

Citirea textelor: Exersarea în prealabil a cuvintelor dificile

Citirea greșelilor

Copilul nu trebuie supus presiunii

Plăcerea lecturii

9. EXERSAREA ACASĂ - CITITUL

Alegerea textelor

Copilul dvs. va citi probabil mai mult dacă i se va permite să-și aleagă singur cartea. Este important pentru copil să fie interesat de subiect și să-i placă imaginile din carte etc. Numeroase edituri oferă unele serii de cărți cu caractere mai mari, propoziții mai scurte și imagini care facilitează înțelegerea textului.

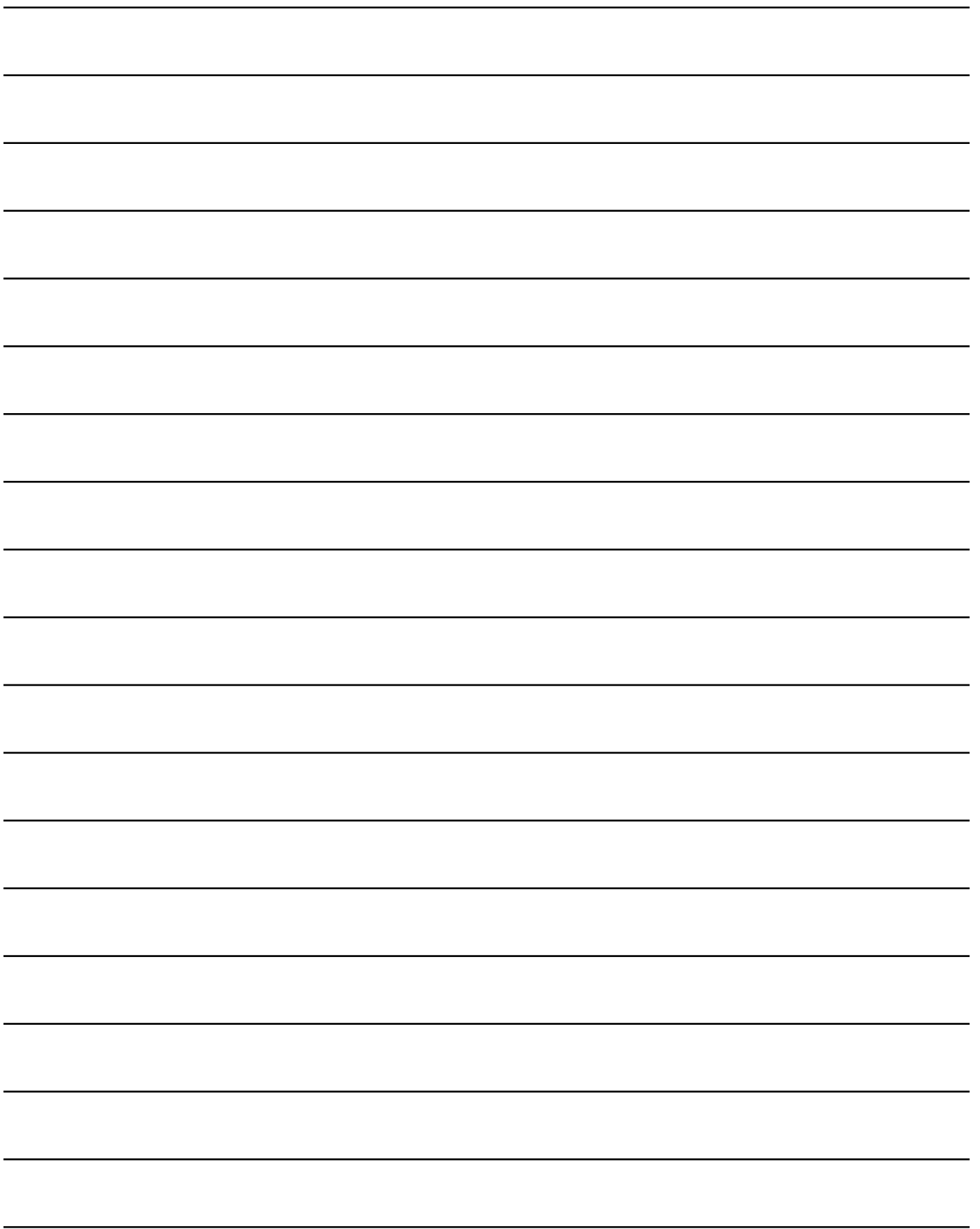
Este de asemenea util ca întreaga propoziție să fie scrisă pe un singur rând.

Când un copil este capabil să facă anumite exerciții sau când a citit un text sau o carte, consemnați întotdeauna acest lucru într-un jurnal de lectură. Astfel, vă va fi mai ușor să vă dați seama de progresele înregistrate.

**Alegerea unei cărți
Luarea în considerare a
intereselor copilului**

Jurnal de lectură

9. EXERSAREA ACASĂ - ORTOGRAFIERA

CUM VĂ PUTEȚI AJUTA COPILUL SĂ AIBĂ O ORTOGRAFIE BUNĂ?

Scrisul poate fi foarte stresant și dificil pentru copiii cu dislexie. De aceea, timpul afectat exersării trebuie redus la un minim absolut necesar. Ținând cont de acest lucru, următoarele exerciții necesită doar câteva minute, fiind deosebit de adecvate pentru copiii cu dislexie.

Exersarea cuvintelor

Pentru a exersa ortografierea, părinții își lasă copiii să copieze texte. Acesta nu este cel mai bun mod de a exersa. Copierea cuvintelor nu are același efect ca dictarea cuvintelor.

Metoda cea mai frecvent utilizată este aceea de a dicta texte și de a-i lăsa apoi pe elevi să scrie cuvinte scrise incorect o dată sau de mai multe ori. Acest mod de exersare prezintă 2 dezavantaje:

- Chiar și cei mai slabi elevi pot scrie corect majoritatea cuvintelor dintr-un text. Nu este necesară scrierea repetată a acestor cuvinte. Acest lucru necesită mult timp și eforturi care ar putea fi utilizate mai eficient.
- Cuvintele care sunt scrise incorect trebuie repetate în mod sistematic pe parcursul câtorva zile. Copierea acestora o dată sau de mai multe ori într-o singură zi nu produce îmbunătățiri.

Un studiu a arătat că 20% din totalul greșelilor de ortografie apar în cazul celor mai frecvent utilizate 100 de cuvinte (de ex. cu, acel/acea, acolo). Următoarele 200 de cuvinte cel mai frecvent utilizate reprezintă în proporție 10% din greșeli. Exersarea acestor cuvinte poate fi extrem de utilă. Probabilitatea ca acestea să apară la următoarea dictare sau la următorul eseu este deosebit de ridicată.

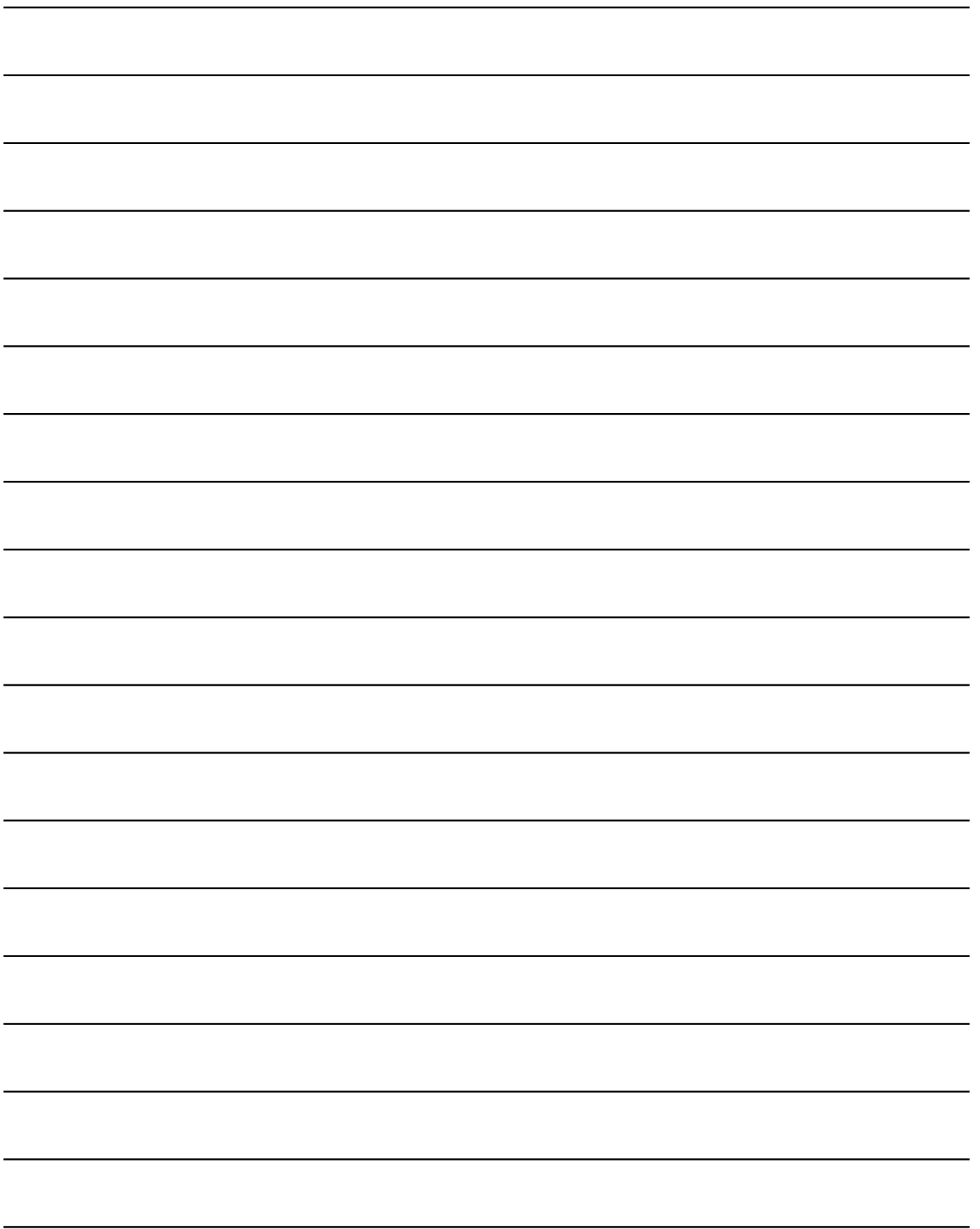
O listă a acestor cuvinte poate fi găsită pe Internet.

Timpul de exersare

Dictarea cuvintelor

Dezavantaje

Exersarea cuvintelor
frecvent utilizate

9. EXERSAREA ACASĂ - ORTOGRAFIERA

În funcție de vârsta copilului, pot fi exersate între 5 și 15 cuvinte într-o ședință. Există numeroase modalități de a realiza acest lucru. Se recomandă utilizarea unei cutii cu fișe indexate pentru exersarea acasă. Fiecare cuvânt este scris pe o fișă. Fișele sunt amestecate, iar cuvintele sunt dictate unul după altul. Pentru a-l ajuta pe copil să-și amintească mai bine semnificația cuvintelor, se alcătuieste o propoziție pentru fiecare cuvânt. Totuși, copilul scrie doar cuvântul care este exersat.

Exemplu

Citiți:

Mărul cade din pom. - cade

Copilul scrie:

cade

După ce cuvântul a fost scris, copilul se uită la fișă și verifică ortografierea corectă a cuvântului. Dacă cuvântul este scris corect, se marchează semnul plus pe fișă. Dacă ortografia este greșită, se marchează semnul minus, iar copilul scrie cuvântul din nou. După ce copilul a scris cuvântul corect de câteva ori succesiv (în zile diferite), fișa este pusă deoparte și este înlocuită cu alta nouă.

Poate veți crede că toate cuvintele puse deoparte vor fi scrise în continuare corect, însă din păcate nu acesta este cazul.

Rata de succes se situează între 60 și 80%. Dacă unul dintre cuvintele puse deoparte este scris incorect într-o dictare sau într-un eseu, cuvântul respectiv va fi exersat din nou după cum s-a arătat mai sus.

După ce lista de 300 de cuvinte a fost parcursă, se pot alege alte cuvinte pe care copilul le-a ortografiat incorect într-o dictare sau într-un eseu.

La alegerea cuvintelor, trebuie luate în considerare două criterii:

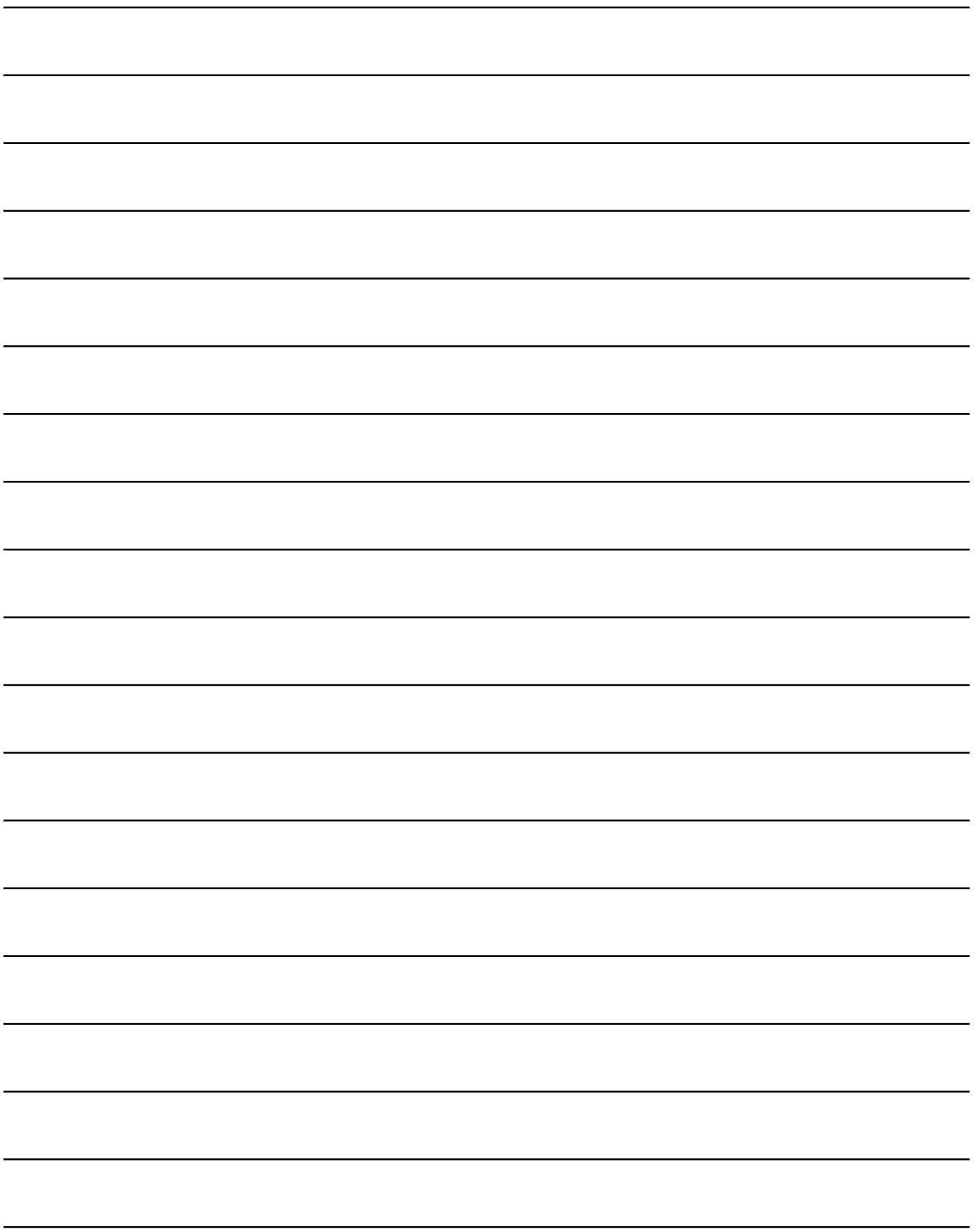
1. Copilul a scris cuvântul incorect.
2. Există cuvinte care apar frecvent în texte (conform aprecierii dvs. subiective).

Cutie cu fișe indexate

Rata de succes

Alte cuvinte

9. EXERSAREA ACASĂ - ORTOGRAFIERA

Reguli de ortografie

(ATENȚIE: acest paragraf este aplicabil mai ales pentru limba engleză, limba originală a acestui document)

Adesea, cărțile oferă reguli de ortografie care nu-i sunt deloc utile copilului, pentru că există prea multe excepții de la regulă sau pentru că ele se bazează pe cunoștințe pe care copiii nu le posedă.

De exemplu:

i înainte de e (piece), excepție după c (receive)

Când se adaugă „all” la începutul unui cuvânt, se utilizează un singur „l”

all + together = altogether

Când se adaugă „full” la sfârșitul unui cuvânt, se utilizează un singur „l”

help + full = helpful

PROGRAMELE PE CALCULATOR

Există numeroase programe pe calculator destinate exersării cititului și ortografierii. Se recomandă utilizarea unui calculator pentru a mări motivația copilului. Totuși, este foarte importantă selectarea foarte atentă a programelor, pentru că nu toate sunt de bună calitate.

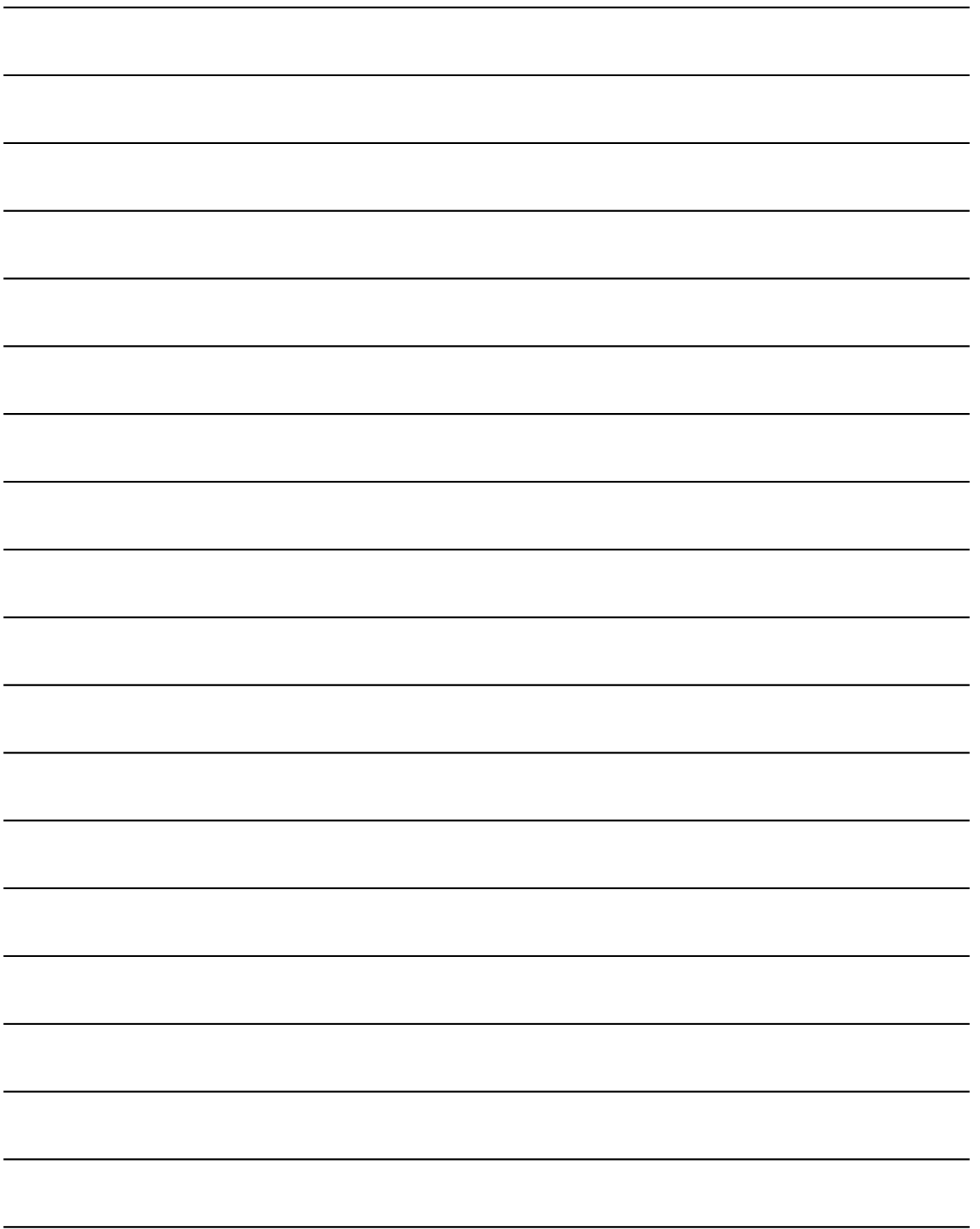
Programele pentru citit și ortografiat trebuie apreciate conform următoarelor criterii:

- Numeroase programe dispun de exerciții care îi permit copilului să se joace, fără a fi necesar ca acesta să scrie un cuvânt sau o propoziție. Trebuie să existe numai câteva exerciții de acest fel, deoarece ele nu ajută la învățarea regulilor de ortografie.
- Cuvintele care trebuie exersate trebuie selectate pentru că acestea apar frecvent în dictări sau în eseuri.

Este mult mai distractivă învățarea când exercițiile pe calculator se fac împreună cu părinții, frații și surorile sau cu prietenii.

Reguli de ortografie

Utilizarea programelor pe calculator

10. UTILIZAREA CALCULATORULUI

Întrebări frecvente

Recomandați utilizarea calculatorului ca instrument de învățare pentru copiii cu dislexie?

Utilizarea calculatorului pentru învățare este foarte recomandată pentru că:

- motivează
- asigură frecvent succesul rapid
- poate crește respectul de sine al elevului
- poate reduce anxietatea (Calculatorul este neutru)
- răspunde unor nevoi individuale
- asigură un cadru de învățare mai relaxat (absența conflictelor)
- asigură un feedback neutru
- face posibilă prezentarea multimedia a materialului de învățare
- este foarte utilă când copilul suferă de un control redus al funcțiilor motorii de finețe care îi afectează scrisul de mână
- poate reduce tendința de hiperactivitate
- încurajează responsabilitatea de a învăța

Ce este important pentru copilul cu dislexie atunci când utilizează calculatorul?

- Instrucțiunile de utilizare a calculatorului trebuie să fie clare și concise.
- Utilizarea culorilor și a caracterelor speciale în funcție de preferințele stilului de învățare al copilului
- Ecranul calculatorului trebuie să fie de bună calitate

Care este locul cel mai potrivit pentru calculator?

- Plasați ecranul calculatorului paralel cu geamul (evitați reflectarea luminii pe ecran).
- Utilizați o sursă de lumină specială pentru calculator când este necesar.
- Utilizați un scaun ergonomic (mâinile și genunchii trebuie să formeze un unghi de 90 de grade).

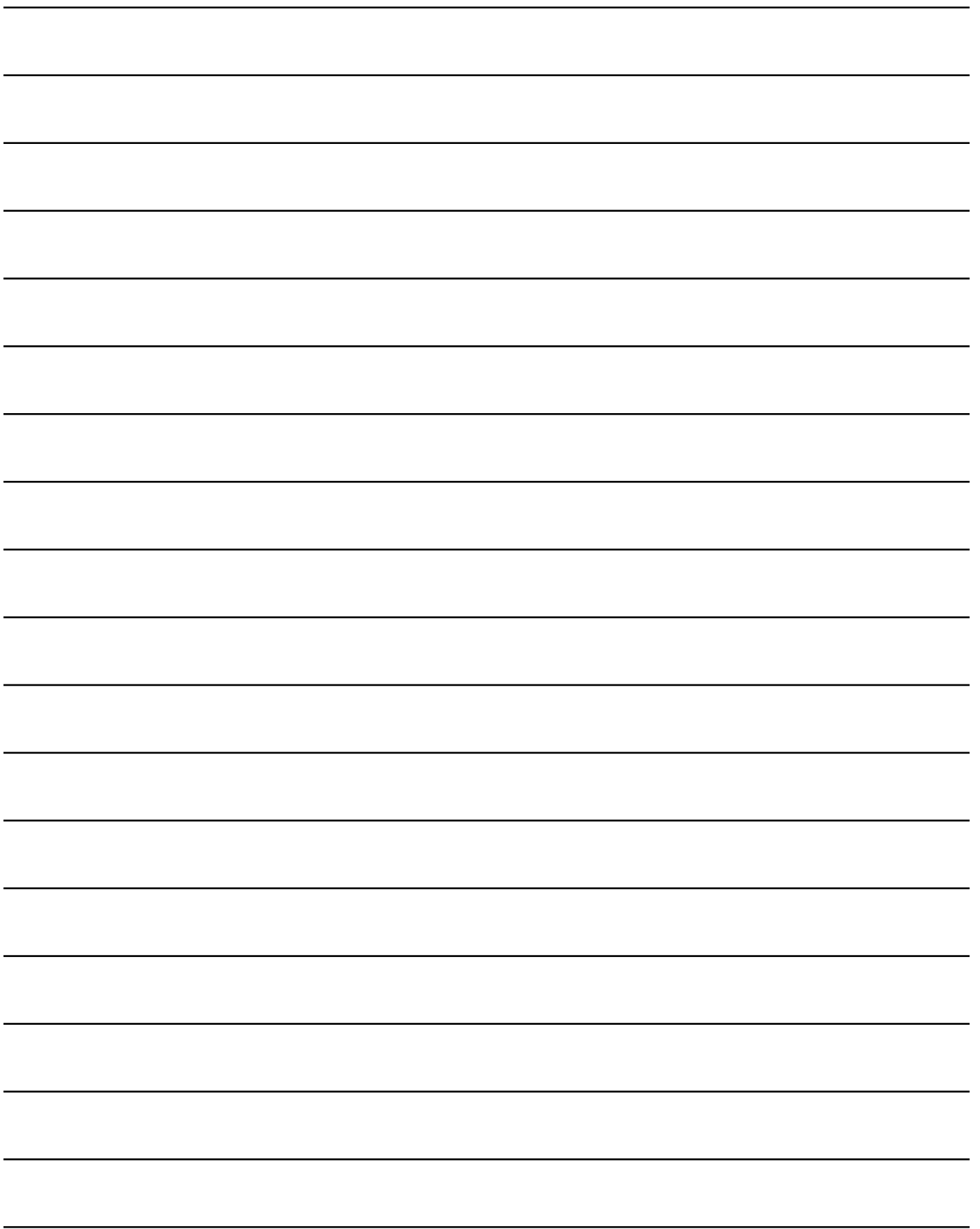
Utilizați un calculator
(Avantaje!)

Calitatea este importantă!

Organizați un spațiu de lucru

10. UTILIZAREA CALCULATORULUI

- Primul rând de pe ecran nu trebuie să depășească nivelul ochilor utilizatorului.
- După 20-30 de minute de lucru pe calculator, trebuie să faceți o pauză (fără televizor sau jocuri, dar cu mișcare).
- Evitați zgomotul (utilizați izolarea fonică)!
- În mod ideal, imprimanta trebuie plasată în altă cameră, pentru că poate distra atenția prin zgomotul produs.
- Creați un spațiu suficient în jurul calculatorului pentru materialele necesare în timpul lucrului pe calculator.

Ce este important de știut când caut programe pe calculator pentru copilul meu dislexic?

Piața de programe software pentru învățare este foarte extinsă, iar tehnologia în materie de calculatoare evoluează rapid. De aceea, este important să vă concentrați asupra caracteristicilor programelor care sunt utile și îi motivează în același timp pe copiii cu dislexie:

- Instrucțiunile trebuie să fie clare și concise.
- Calea spre activitățile curente trebuie să fie scurtă.
- Trebuie să existe posibilitatea salvării și întreruperii programului în orice moment. Trebuie să existe un "buton de Ajutor".
- Programul trebuie să asigure învățarea în pași mici.
- Trebuie să poată fi selectate părți din program.
- Trebuie să existe posibilitatea modificării unui exercițiu.
- Trebuie să existe posibilitatea repetării și corectării unui exercițiu.
- Programul trebuie să ofere diferite niveluri.
- Programul trebuie să elimine greșelile, să permită o auto-verificare și să asigure un feedback imediat.
- Programul nu trebuie să fie supraîncărcat și să distragă atenția, ci trebuie să se concentreze asupra învățării.
- Trebuie să fie posibilă imprimarea exercițiilor.
- Programul trebuie să fie adaptat vitezei individuale de învățare a utilizatorului.
- Numeroase programe necesită utilizarea căștilor. Când cumpărați un set de căști, verificați calitatea acestora.
- Limba vorbită trebuie să fie de înaltă calitate și clară; viteza trebuie să fie adaptabilă.

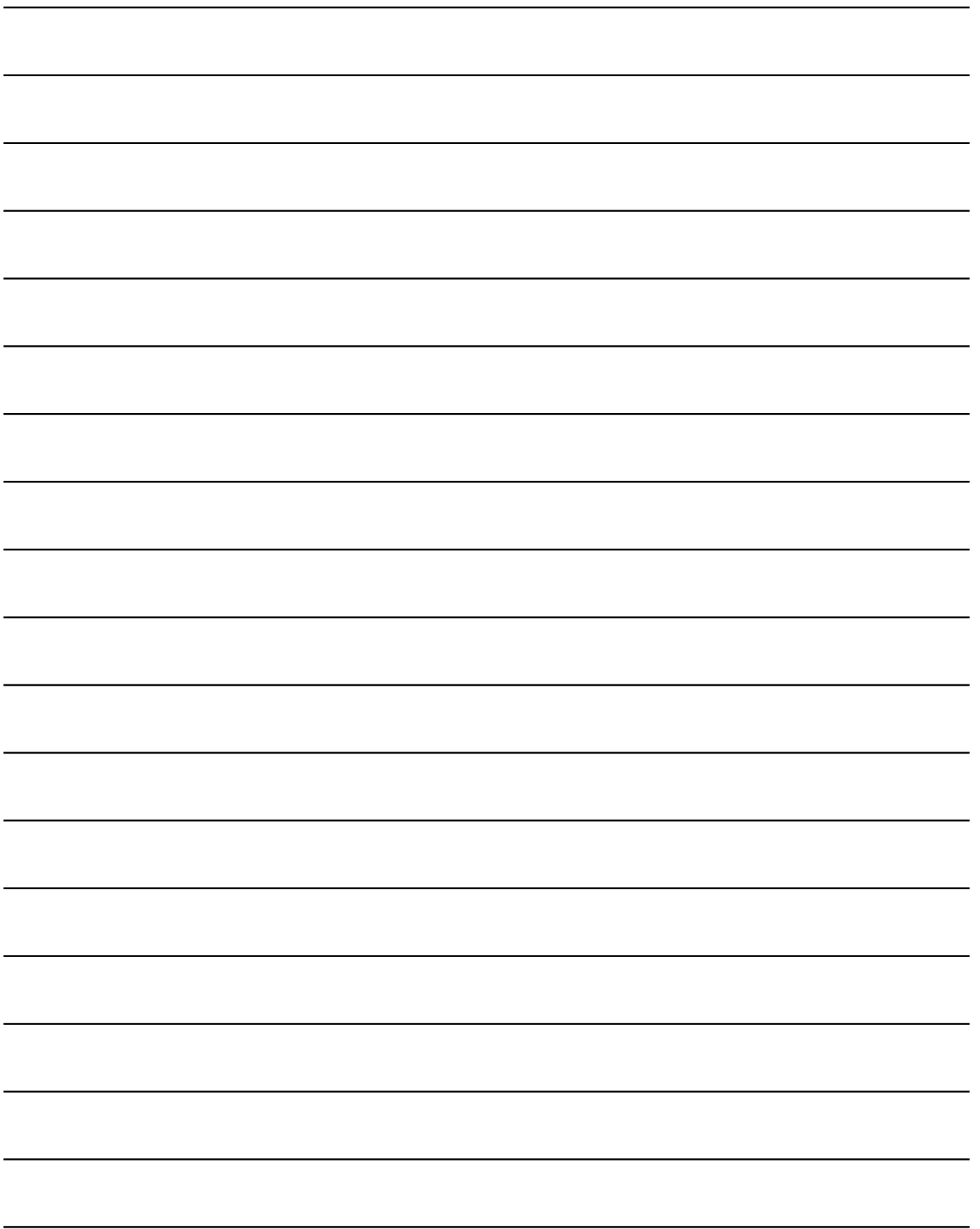
Faceți pauze!

Selectați cu atenție programul de învățare!

Alegeți căști de calitate

10. UTILIZAREA CALCULATORULUI

Ce exerciții de învățare pot fi susținute de programele pe calculator?

Există numeroase opțiuni. Se recomandă selectarea programelor pe baza nevoilor individuale ale copilului și solicitarea unor sfaturi. De obicei, un program acoperă o serie de exerciții.

Câteva exemple de exerciții de învățare care pot fi susținute de programele pe calculator:

- Programe de exersare fonologică
- Învățarea alfabetului
- Exersarea silabelor
- Căutarea literelor într-un cuvânt
- Exerciții cu flashcards
- Utilizarea culorilor pentru susținerea exercițiilor și posibilitatea de a schimba culorile
- Marcarea literelor, a grupurilor de litere, a cuvintelor, etc. cu culori
- Lucrul în câmpul vizual (ex. citirea unor piramide de cuvinte)
- Recunoașterea cuvintelor cu ajutorul citirii buzelor
- Învățarea structurilor de propoziții
- Programme „text to speech” etc.

NU UITAȚI

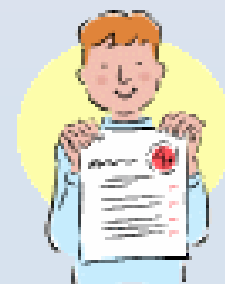
- să vă consultați cu profesorul copilului și să-l întrebați ce programe ar putea fi utile;
- că programele pe calculator pot doar asista procesul de învățare și nu înlocuiesc profesorul;
- să aflați nevoile individuale ale copilului înainte de a selecta programul de învățare.

Notă: Selectați programul care corespunde stadiului de dezvoltare a copilului!

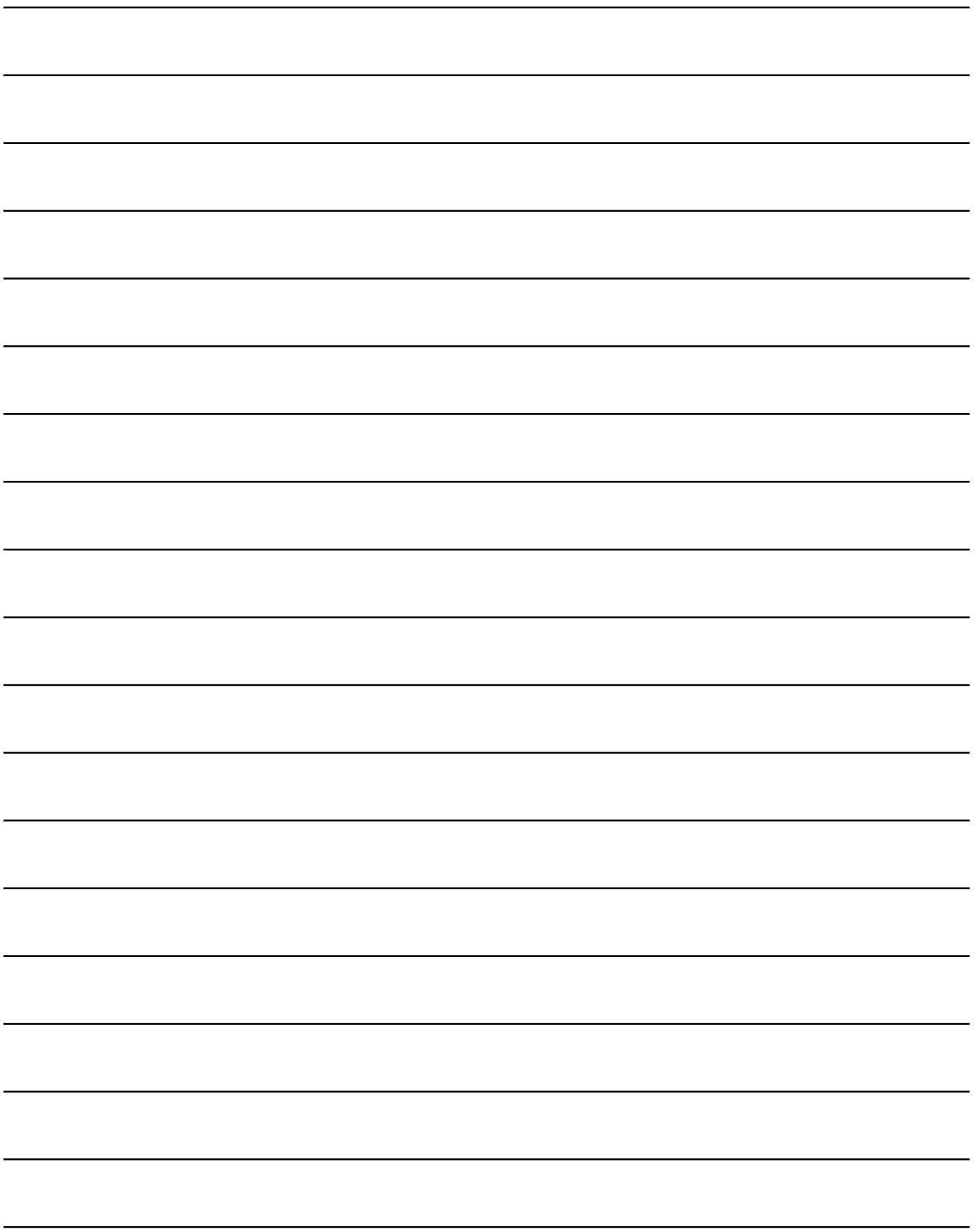
Diferite exerciții de învățare

Pentru a fi eficiente, exercițiile ar trebui întotdeauna combinate cu cititul și scrisul

Cereți sfatul profesorului sau al specialistului

10. UTILIZAREA CALCULATORULUI

BIBLIOGRAFIE și MATERIALE

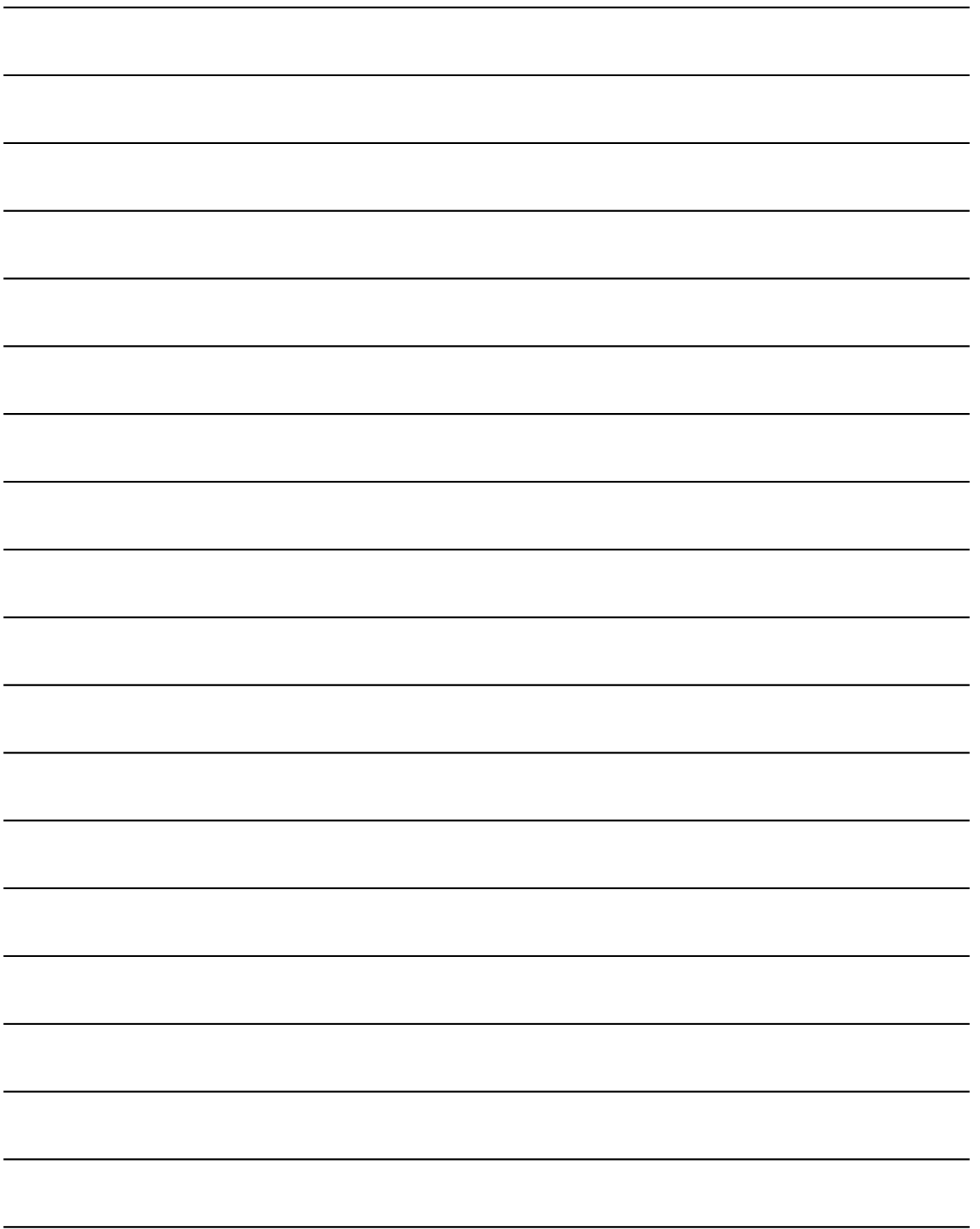
O selecție de programe de învățare pe calculator adecvate, incluzând o descriere a programelor de învățare, este menționată în următoarele broșuri/cărți:

Reid, Gavin (2005), *Dyslexia. A Complete Guide for Parents*. Chichester: John Wiley & Sons.

În general, programele de învățare pe calculator se modifică foarte rapid și trebuie adaptate mereu la noile tehnologii. Din acest motiv, programele specifice nu vor fi menționate aici.

În schimb, trebuie încurajată vizitarea diferitelor site-uri web (ex. www.legasthenie-software.de). Totuși, și site-urile web apar și dispar destul de rapid. Foarte adesea, profesorii și specialiștii sunt bine informați cu privire la cele mai utile programe actuale care pot fi deosebit de adecvate pentru nevoile copiilor.

Notă: Unele programe sunt menționate în legătură cu diferite subiecte pe care le puteți găsi în acest ghid.

11. ÎNVĂȚAREA LIMBILOR STRĂINE

A) RECOMANDĂRI GENERALE

- Care este stilul de învățare al copilului dvs.? (capitolul 8)
- Copilul dvs. învață folosindu-și toate simțurile? (capitolul 8)
- Poate copilul dvs. recunoaște similitudinile și diferențele dintre limbi?

Exemplu:

Similitudinea sunetului și semnificației

Sunet: engleză și germană [haus]

Semnificație: engleză și germană: aceeași

DAR ortografie diferită:

engleză: house; germană: Haus

- Copilul dvs. studiază în mod regulat?
- Copilul dvs. încearcă să înțeleagă cultura limbii străine pe care o învață (corespondență cu un prieten, vacanțe, filme, persoane din regiune care vorbesc limba străină, etc.)?
- Școala oferă consiliere privind schimburile internaționale de experiență, revistele pentru tineret sau filmele în limba străină respectivă?

B) RECOMANDĂRI SPECIFICE

1. Sunete și litere

- Copilul dvs. este conștient de faptul că unei litere îi pot corespunde sunete diferite?

Exemplu:

Pregătiți cartoane cu litere și găsiți toate sunetele posibile pentru fiecare literă.

Descoperiți regularități și reguli acolo unde este posibil.

- Copilul dvs. este conștient că un sunet poate fi scris în mai multe feluri?

Exemplu:

Alcătuți un tabel cu sunetele limbii străine

Sunet				
Engleză [ou]	cold	shoulder	show	...
Franceză [ã]	mentir	chanter	blanc	...
Germană [f]	Ofen	Offen	Vogel	...

HALLO

GRUEZI

HELLO

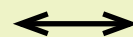
AHOJ

HOLA

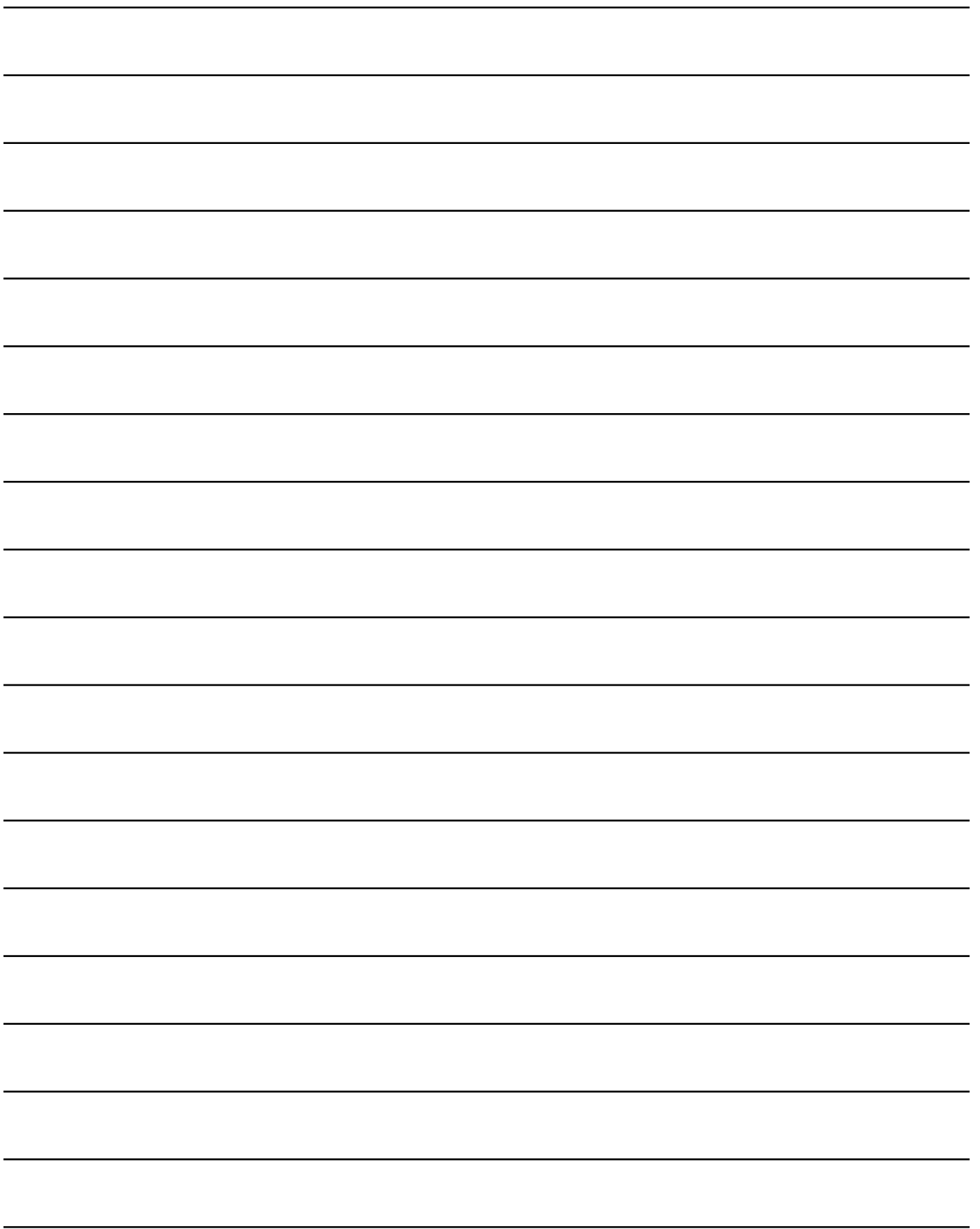
Similitudini
Diferențe

Contact:
Corespondență
Schimburi de experiență

O literă,
sunete diferite

Un sunet, litere diferite

11. ÎNVĂȚAREA LIMBILOR STRĂINE

- Copilul dvs. acordă suficientă atenție literelor care nu există în limba sa maternă?

Exemplu : litera m

DENUMIRE - SUNET - FORMĂ (desenează, atinge, crează etc.)

M se pronunță [m] și arată ca două poduri.

- Copilul dvs. exersează rime, fraze și cântece?

Chunks

How are you?

Wie geht's?

Comment ça va?

Comme sta?

Como está?

Hoe maakt U het?

Rime

Katzen können Mäuse fangen,
haben Krallen, scharf wie Zangen,
kriechen durch die Bodenlöcher
und zuweilen auf die Dächer.

Row, row, row your boat
gently down the stream.
Merrily, merrily, merrily, merrily,
life is but a dream.

Czech	káva	láva	tráva	kráva
Catalan	pruna	bruna	lluna	engruna
Spanish	vino	camino	latino	tocino

2. Cuvinte

- Cum își însușește copilul dvs. noul vocabular?

Example:

- Creăți fișe de vocabular și un fișier separat pentru cuvinte dificile.
- Desenați o imagine sau un peisaj pentru fiecare cuvânt dificil, pe spatele fiecărei fișe. Cuvintele trebuie scrise în întregime cu litere majuscule.
- Ascultați povești, care conțin cuvintele din vocabular pe care doriți să le învățați (cărți cu suport auditiv, programe TV, filme, reviste - buna calitate este importantă!)
- Închideți ochii și simțiți/ auziți/ miroșiți/ gustați/ priviți tot ceea ce vă evocă cuvântul respectiv.

Exersarea unor sunete și litere noi

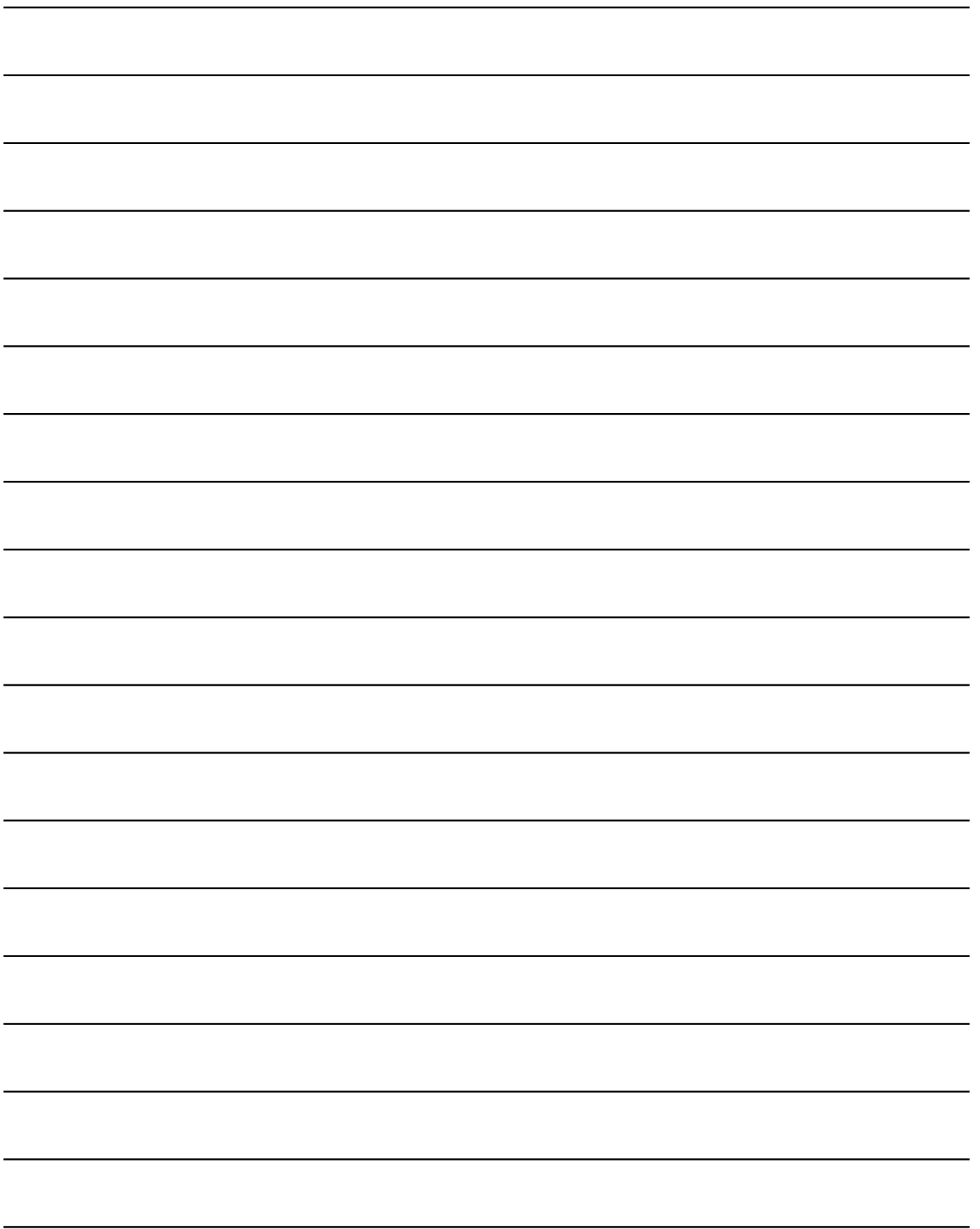
Exersarea unor fraze, rime și cântece

Cuvinte care rimează

Vocabular nou

11. ÎNVĂȚAREA LIMBILOR STRĂINE

Memorarea cuvintelor: recapitulare în modul următor:

		 		
Înregistrare (cuvânt - pauză - același cuvânt din nou).	Ascultare, citire, pronunție și exprimare (ex. prin mișcare).	Ascultare și pronunție înaintea egistrării.	Ascultare și pronunție într-o poziție relaxată sau în mișcare.	Ascultare, ortografiere, pronunție, scriere și omparație.

- Învățarea vocabularului pe porțiuni mici.
- Învățarea pe familii de cuvinte: "act, active, action".

• Carol
• pens
• All
• Tins

happy

•

•

• e.g. m 😊 😊 n

teacher
teaching
pre-teaching

•

Memorarea cuvintelor

Utilizarea auzului

- fraze
- rime
- silabe

Utilizarea văzului

- Vizualizare, pronunție, acoperire, pronunție, scris, verificare
- Imaginarea cuvântului în culori pe un fond contrastant
- Utilizarea imaginilor

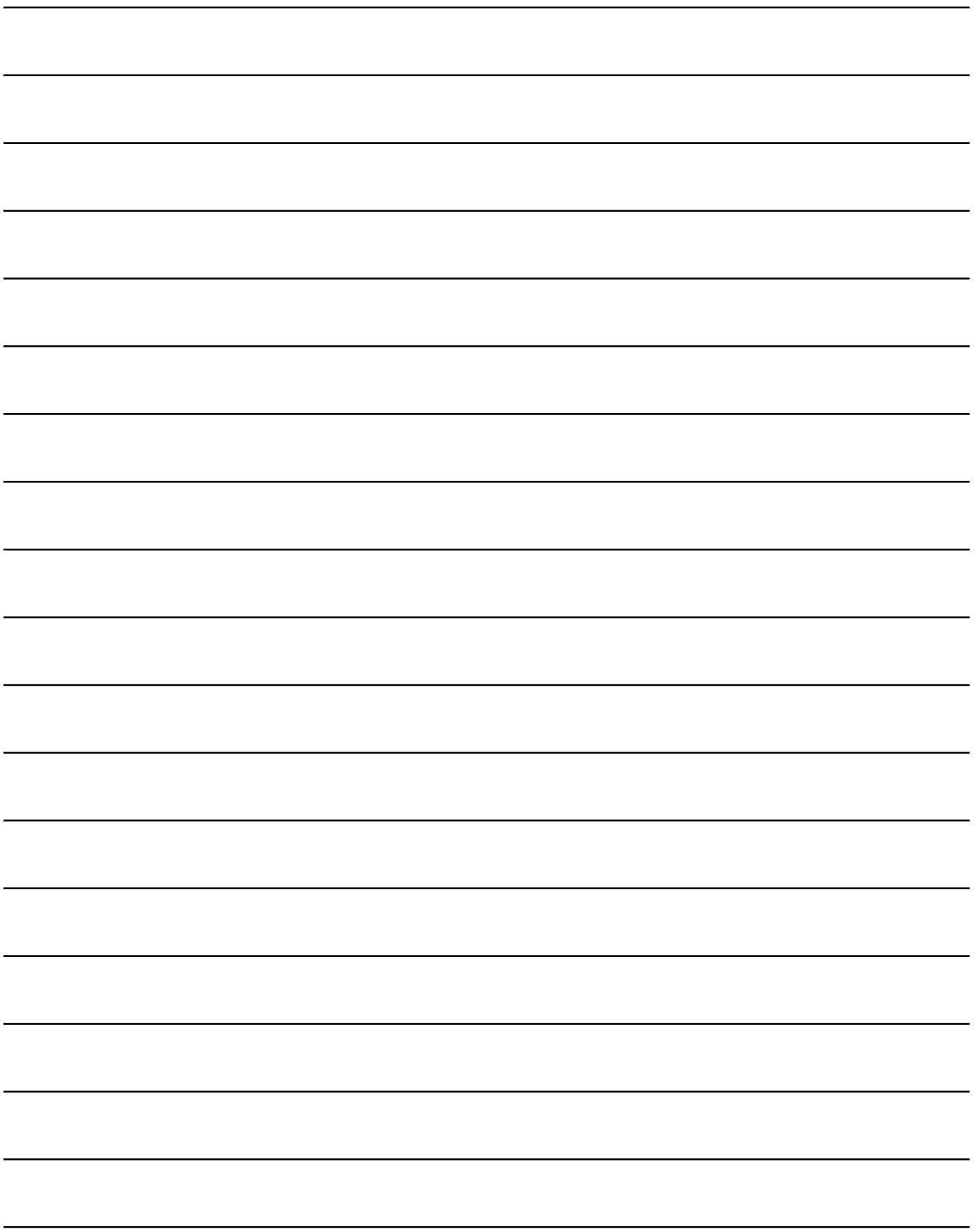

Utilizarea simțului tactil

- Scrierea pe nisip, covor...
- Formarea cuvântului, „scrierea” sa cu pietre
- Tipărirea sa

Utilizarea cuvintelor în context

11. ÎNVĂȚAREA LIMBILOR STRĂINE

Cum poate copilul dvs. să învețe verbe **regulate și neregulate**?
Alcătuieți liste în următoarea ordine:

- recapitularea timpurilor
- gruparea laolaltă a formelor identice (ex. cele care se termină cu același grup de litere „ew”: grew, blew etc.)
- exersați formele cele mai importante (cantitate redusă, planșă....)
- exersați cu o listă personală chiar înainte de un test

Exercițiu: pronunțați infinitivul unui verb neregulat. Copilul rostește timpul trecut (ex. gehen - ging).

Franceză	Engleză
né - naître	to buy - bought
eu - avoir	to sell - sold

3. Prezentarea regulilor gramaticale

- Pas cu pas: împărțiți regulile în etape simple și clare, ca pentru o rețetă de bucătărie
- Pașii trebuie separați (printr-o linie, figură, altă pagină)
- Fiecare pas trebuie însoțit de o imagine sau un simbol (un copil creativ o va face singur). Nu uitați să lăsați suficient spațiu
- Folosiți culori diferite pentru fiecare regulă
- Oferiți explicații în limba maternă și puneți-l pe copil să repete cu voce tare
- Desenați o schemă sau o figură hazlie dacă aceasta îl ajută să memoreze și să aplice regula mai bine
- Simplificați textul dacă este necesar
- Faceți o planșă cu regulile dificile și atârnați-o (pe perete) atât timp cât îi este util copilului
- Adunați toate planșele cu reguli într-un dosar, pentru a le găsi ușor atunci când veți avea nevoie de ele.

Așezarea în pagină a fiecărei scheme de lucru vine în sprijinul învățării.

Toate paginile - în special testele - ar trebui:

- să utilizeze litere mari (font 12-14, Comic Sans MS)
- să fie bine aranjate în pagină (pagina aerată, titluri clare, spații între rânduri)
- să fie scrise într-o culoare bine aleasă, atât pentru fond cât și pentru literă.

Pas cu pas

Utilizați culorile

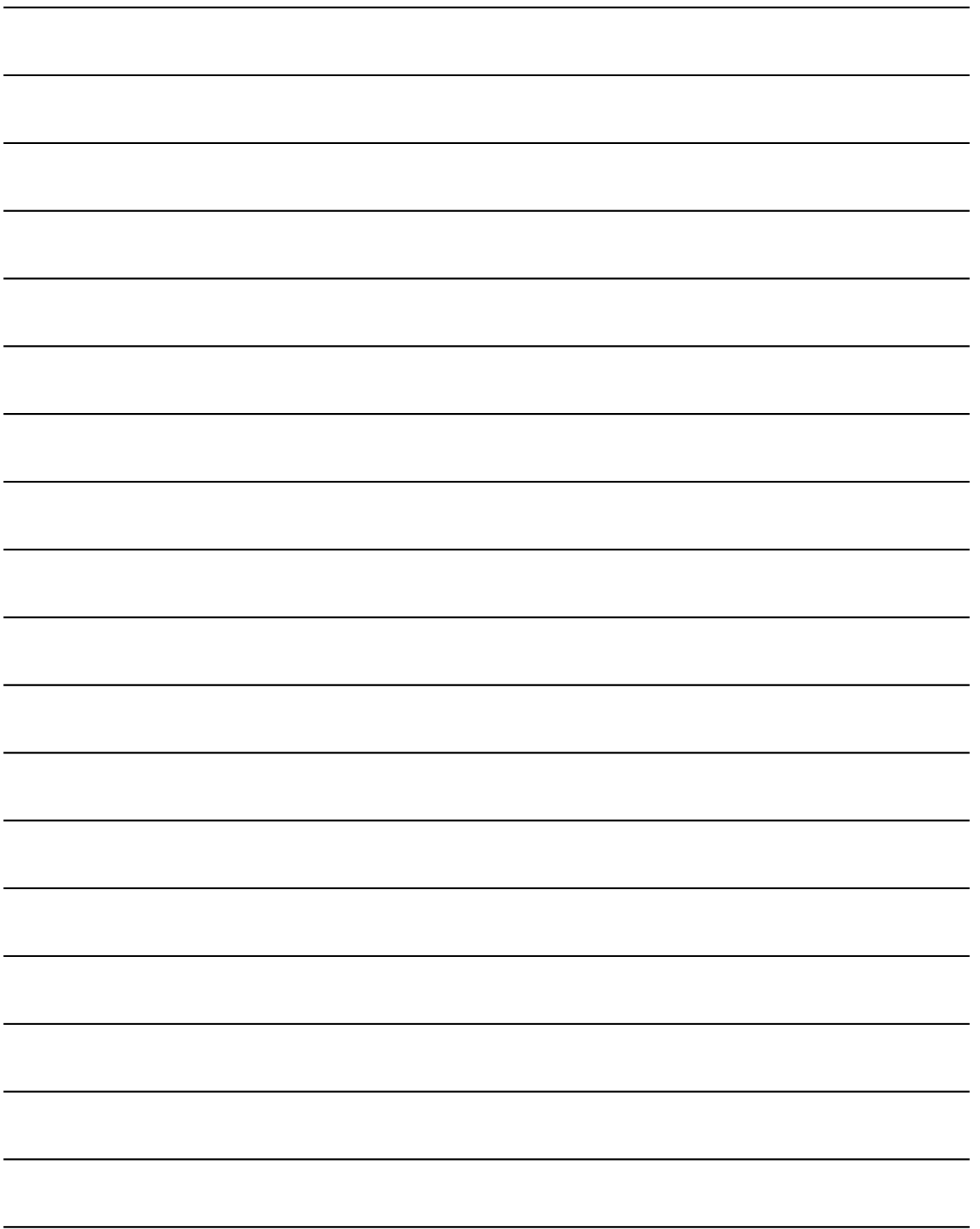
Verbe regulate
cook
cooked
cooked

Verbe neregulate
go
went
gone

Planșe

Aranjarea în pagină
clară, ordonată

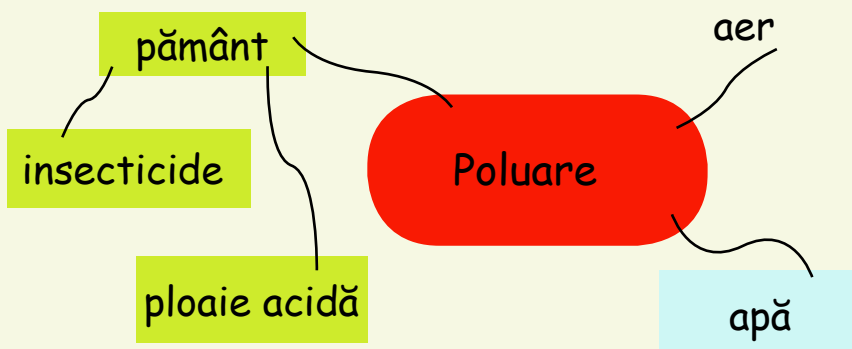

11. ÎNVĂȚAREA LIMBILOR STRĂINE

- Grupați regulile într-un fișier, ca să știți unde le puteți găsi atunci când veți avea nevoie de ele.
- Legătura dintre profesorul de limbă străină, părinți, profesorul de limbă maternă și copil este foarte importantă.
- Nu vă concentrați asupra greșelilor gramaticale atunci când comunicați într-o limbă străină.
- Dacă părinții manifestă un interes față de limbi străine și alte culturi, aceasta poate ajuta la motivarea copilului.

4. Texte scrise

- Grupați ideile făcând diagrame (hărți ale minții)

- Strategii pentru scrierea textelor

Exemple:

Copilul ar trebui (1) să vă spună ce vrea să scrie, (2) să scrie povestea și (3) să marcheze cuvintele importante.

După aceasta el/ea ar trebui să scrie același text dar

- într-o formă prescurtată
- din punctul de vedere al unei alte persoane
- să schimbe ordinea ideilor, timpul, locul, etc.
- să schimbe tipul documentului: ziar, internet, interviu, scrisoare, etc.

La sfârșit aceste texte pot fi comparate.

Fiți atenți la forma (margini, paragrafe) din jurul textului.

Fișier

Legătură

Diagrame
Hărți ale minții

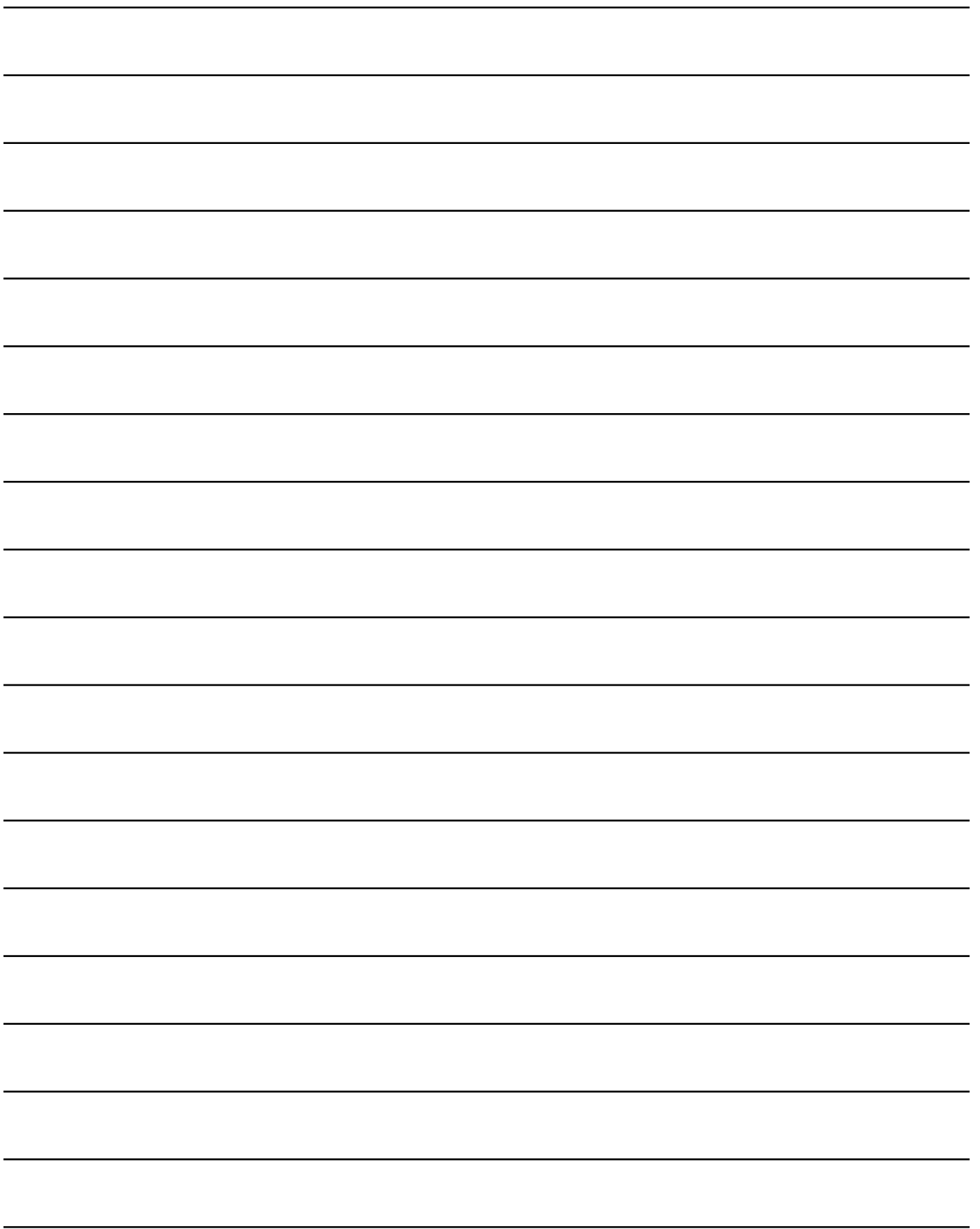

Strategii
de scriere

Text:

- introducere
- idei principale
- dezbateri
- concluzii

11. ÎNVĂȚAREA LIMBILOR STRĂINE

5. Citirea și înțelegerea textelor

Ce strategii pot fi folosite pentru citirea unui text într-o limbă străină?

- Reflectați asupra subiectului:

Despre ce este vorba în text?

Ați mai auzit despre acest subiect înainte?

Ce vocabular cunoașteți în legătură cu acest subiect?

Consultați articolele/cărțile/internetul, referitor la acest subiect.

Spuneți și altcuiva ceea ce știți deja despre acest subiect (îmbogățiți-vă cunoștințele).

- Găsiți cel mai bun loc pentru citit (poziție confortabilă, lumină bună, lângă materialele care vă sunt de ajutor, fără distrageri)
- Este posibil să folosiți un material mai consistent cu articolele de pe internet.

Ce strategii pot fi folosite pentru înțelegerea unui text într-o limbă străină?

- Dacă ascultați o casetă audio/video, faceți-vă timp să ascultați povestea de mai multe ori și să faceți simboluri pentru fiecare idee nouă; găsiți apoi cuvinte pentru fiecare simbol.
- Citiți în liniște și cu voce tare. Citirea cu voce tare ajută la îmbunătățirea înțelegerii textului.
- Adăugați imagini sau diagrame la text. Așezați propoziții scurte sub acestea.
- Subliniați ideile importante.
- Simplificați textul (folosind cuvinte mai ușoare, propoziții mai scurte etc.).

Ce strategii pot fi folosite pentru a răspunde la întrebări cu privire la text?

- Folosiți textmarkere.
- Citiți fiecare întrebare cu atenție și repetați apoi cu voce tare folosind cuvintele dumneavoastră.
- Folosiți culori diferite pentru a însemna informațiile pentru fiecare întrebare.
- Vorbiți cu un prieten despre text.

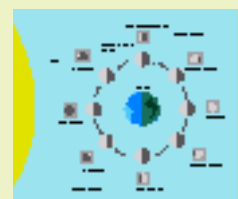
Construiți pe baza cunoștințelor anterioare

Adăugați imagini

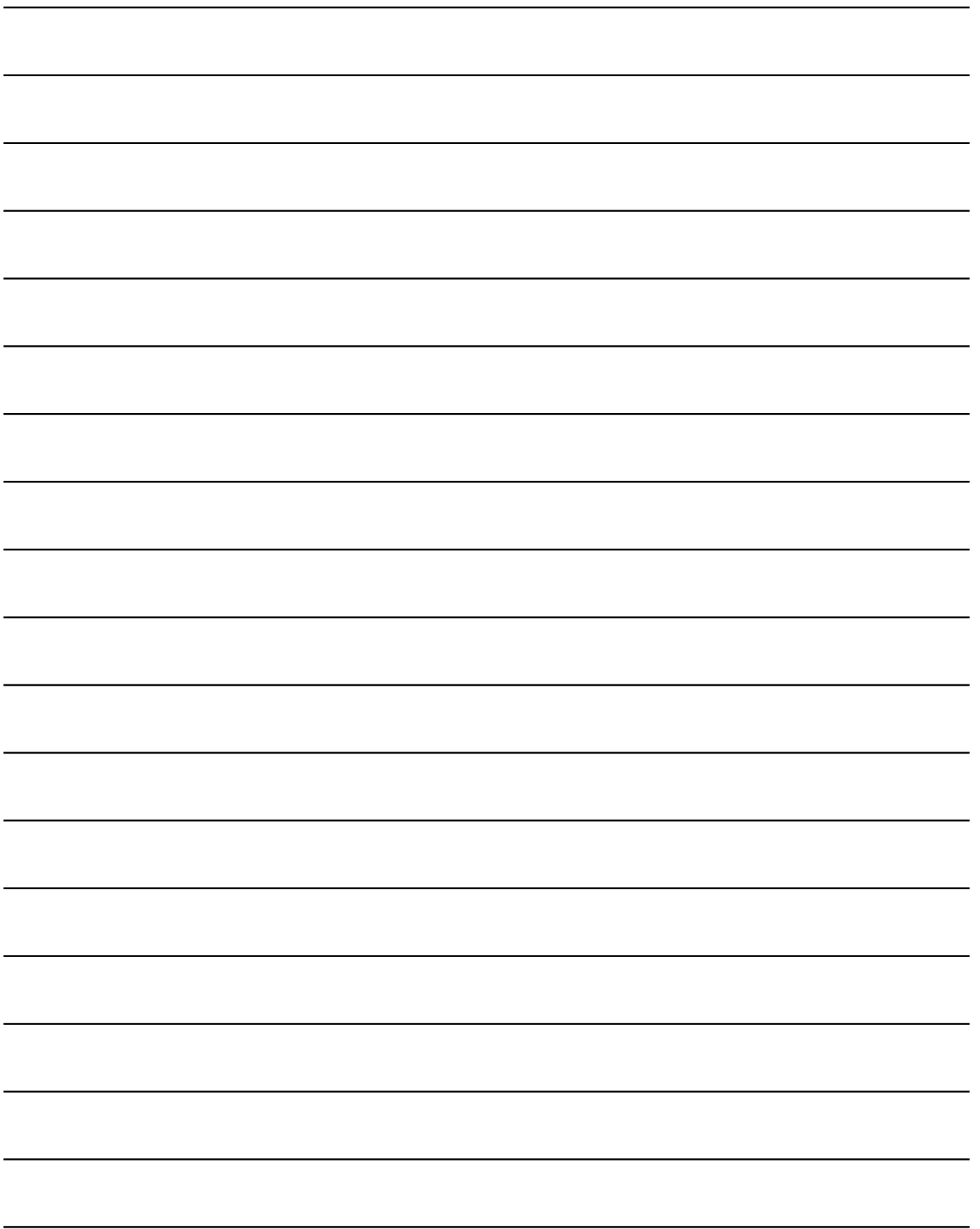

Faceți diagrame

Folosiți culori

11. ÎNVĂȚAREA LIMBILOR STRĂINE

Comentariu: De obicei profesorii de limbi străine pot oferi părinților și copiilor sfaturi referitoare la cărțile și materialele care pot fi folosite pentru a exersa acasă. Aceste sfaturi ar trebui să fie puse în legătură cu programul de studiu, luând în calcul diferiți factori (de exemplu, cunoștințele părinților despre limba străină, cunoștințele tehnice și echipamentul disponibil etc.)

Părinții își pot sprijini copilul încurajând contactul acestuia cu limba străină (programe de radio și televiziune, filme, călătorii în alte țări etc.). Ceea ce urmează este doar un exemplu cu privire la materialele disponibile în domeniul cărților și materialele care sprijină învățarea unei limbi străine.

DISLEXIA ȘI ENGLEZA CA LIMBĂ STRĂINĂ

Birsh, J. R. (2005). *Multisensory Teaching of Basic Language Skills*. 2nd ed. PH.D. publ. Jun 2005. Brookes Publishing Comp.

MATERIALE

ClozePro (winner of the 2004 BETT Special Educational Needs Secondary Software Award; for learners of all ages and abilities; suitable for use across all subject areas); website: <http://www.cricksoft.com/uk/products/clozepro/default.asp#about>

WEBSITE-URI

GERMANA CA LIMBĂ STRĂINĂ

CĂRȚI

Erkert, A. (2003). *Sprach-Förder-Spiele*. Freiburg: Christopherus.

Hufeisen, B. (2004). *Deutsch und die anderen (Fremd)Sprachen im Kopf der Lernenden. Wie man dieses Potenzial im Deutschunterricht nutzen kann*. In: *Fremdsprache Deutsch* 31, 2004, 19 - 23.

Nodari, C. & de Rosa, R. (2003). *Mehrsprachige Kinder. Ein Ratgeber für Eltern und andere Bezugspersonen*. Stuttgart: Haupt.

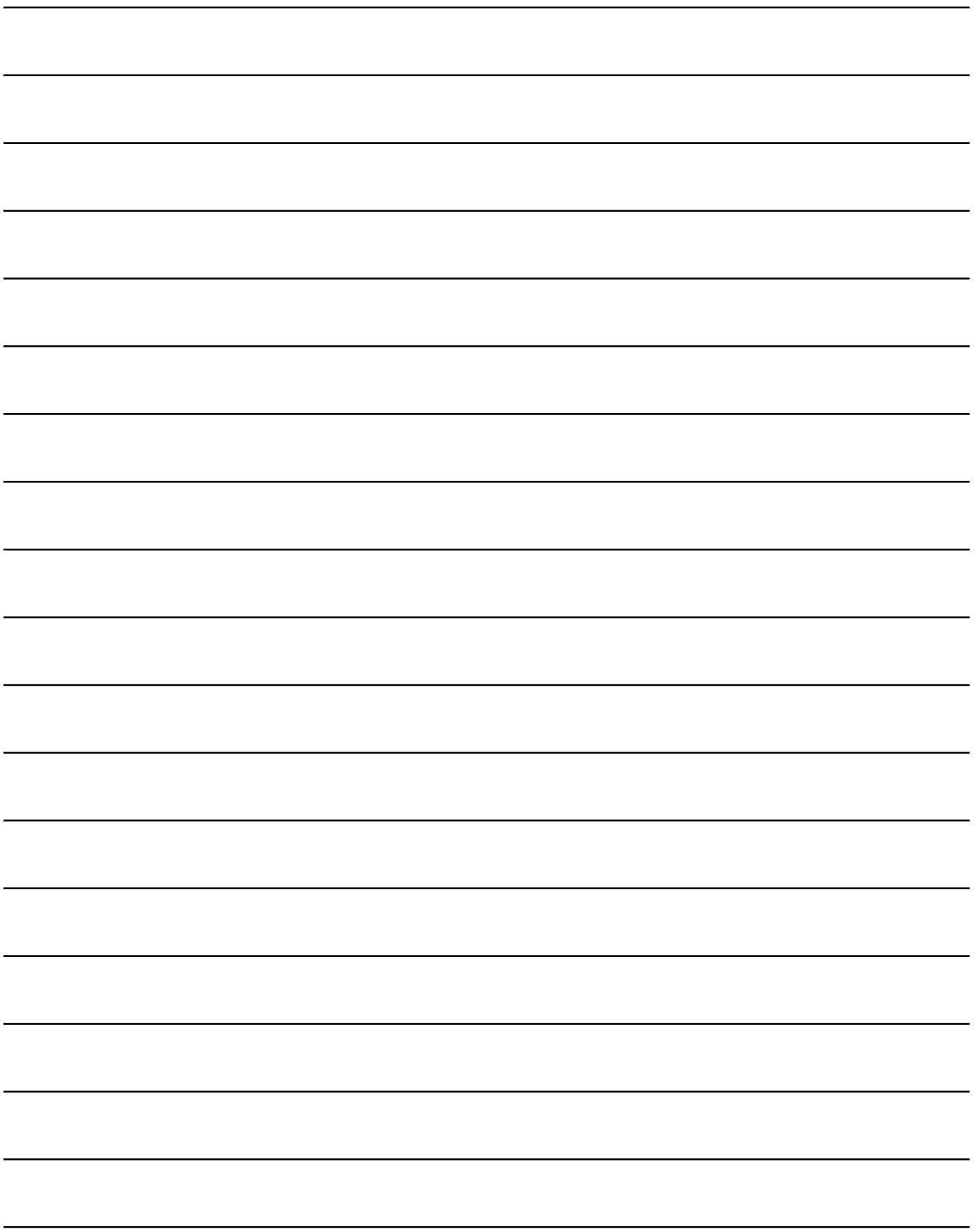
MATERIALE

CD-ROM. *Lesen 2000. Version 4XL*. Mantler, O. e-mail: info@lernspiele.at, website: www.lernspiele.at ISBN 3-9501203-1-9

CD-ROM. Pramper, Wolfgang (2001), *Gut - besser - Deutsch!* (Computersoftware for advanced learners, Veritas) ISBN 3-7058-5780-0.

Sommer-Stumpfenhorst, N. (1997). *Laute heraushören, Laute zusammenfügen. Hilfen für das häusliche Üben*. 2. Aufl. Heft 1, Warendorf: Colli.

VIDEO: *ECOC - Video zur Situation von dyslexischen Kindern in der EU (Legasthenie quer über die Kulturen hinweg)* - also available in English. - Bezeichnung erfolgt noch genauer.

12. DISCALCULIA

INTRODUCERE

Problemele de procesare a informațiilor care îi determină pe studenți să întâmpine dificultăți de natură dislexică, cum ar fi memoria pe termen scurt, ordonarea și organizarea informațiilor precum și viteza procesării informațiilor, pot de asemenea să creeze dificultăți în multe domenii ale matematicii. Termenul folosit de cele mai multe ori pentru descrierea acestui tip de dificultate este discalculie.

DIFICULTĂȚI

Printre dificultățile întâmpinate de studenții care suferă de discalculie, se numără următoarele:

- învățarea legăturilor dintre numere
- învățarea tabelelor de înmulțire
- înțelegerea conceptelor care implică direcționarea
- conceptele de timp și spațiu
- activități de ordonare
- orientarea - confuzia poate decurge din nevoia de a procesa operațiuni diferite în direcții diferite
- conștientizarea spațială
- discriminarea vizuală, având ca rezultat confundarea semnelor
- aritmetica mentală (manipularea mentală a numerelor/ simbolurilor în memoria pe termen scurt)

Matematica are de asemenea propriul său limbaj, iar acest fapt poate sta la baza a numeroase probleme. Terminologia matematică generală, cuprinzând cuvinte ca **perimetru**, **valoare și egal**, poate constitui o necunoscută. Este interesant să cereți elevilor unei clase să definească cuvântul „egal” și să descoperiți multitudinea de răspunsuri primite, dintre care probabil cel mai frecvent va fi „înseamnă”. Aceste cuvinte trebuie înțelese clar înainte de a fi folosite în calcule.

Pentru a complica lucrurile și mai mult, un singur proces matematic poate fi descris prin utilizarea unei mari diversități de termeni. De exemplu, **înmulțire**, **timp**, **produs**, **scădere sau adunare**, **creștere**, **plus**, **sumă și total**.

DISCALCULIA

Probleme de procesare
a informației

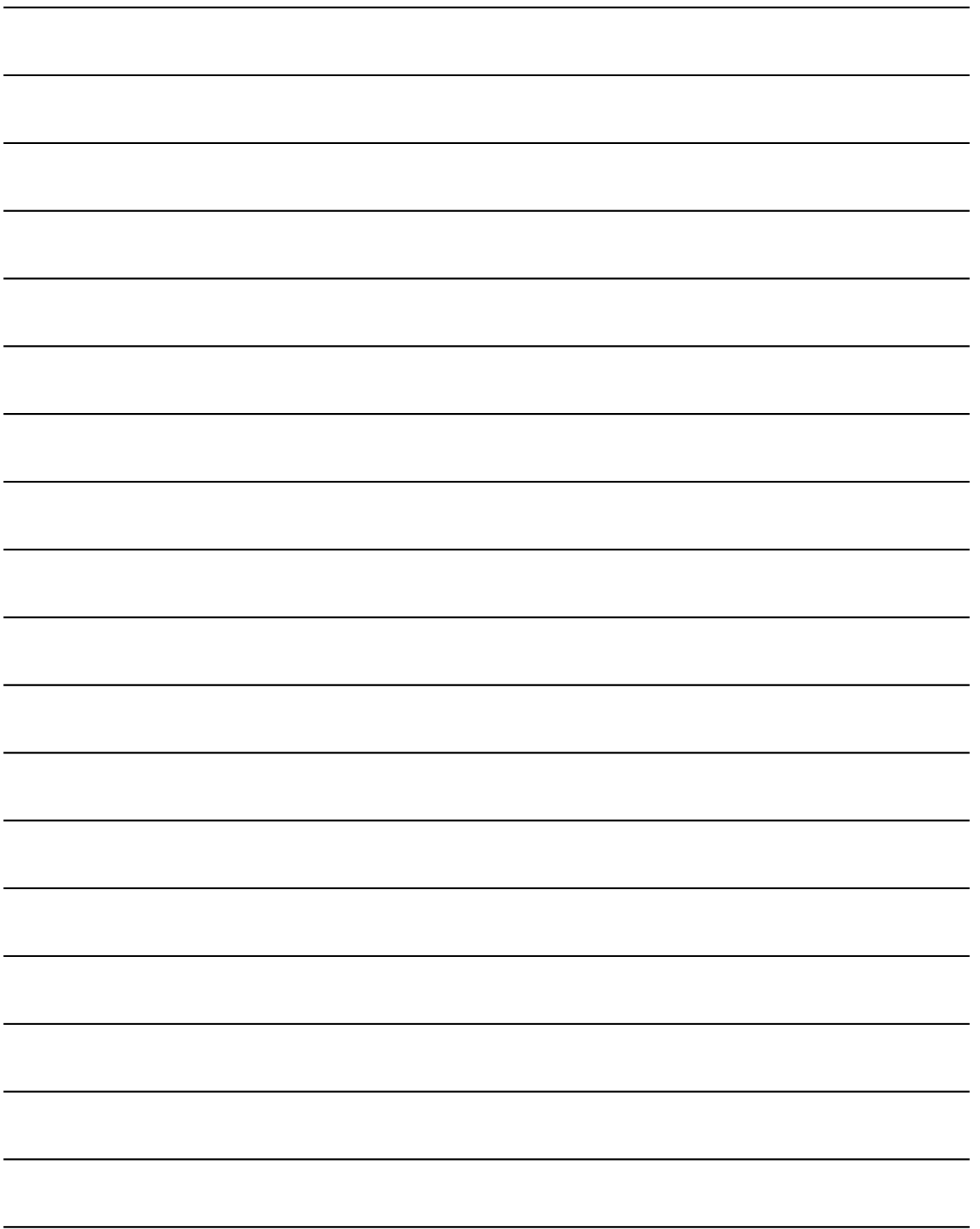

Dificultăți
(exemple)
Înmulțirea

Concepte de timp

12. DISCALCULIA

PĂRȚI CARE SE CONSTITUIE UNA PE BAZA CELEILALTE

Matematica are o structură interdependentă/secvențială. Este un subiect care se învață pe părți. Părțile se constituie una pe baza celeilalte pentru a alcătui un întreg. Cunoașterea întregului permite reflectarea cu mai multă claritate asupra părților, care la rândul lor, consolidează cunoștințele asupra întregului. Cunoașterea întregului permite, de asemenea, înțelegerea secvențelor și a interacțiunilor dintre părți, precum și modul în care acestea se sprijină reciproc.

ACȚIONEAZĂ ÎN ORDINEA CORECTĂ!

Din moment ce problema principală este cel mai probabil relaționarea între simboluri și operațiile pe care le reprezintă, este logic pentru student să rezolve mai întâi operațiile folosind materiale structurate. Apoi ar trebui să li se arate cum să descrie prin simboluri ceea ce au făcut. Studenții cu discalculie sunt mai buni la „a face” decât la „a denumi” iar o bază pentru „a face” este esențială. Marele avantaj în a folosi materiale structurate este că ele pun pe primul loc „a face” iar pe al doilea loc „a denumi”. Dacă ordinea este inversată, studentul cu discalculie este confruntat cu o mulțime de simboluri haotice și termeni tehnici, nepermițându-i să își facă o idee clară despre ceea ce ar trebui să facă cu acestea. După ce au fost puse bazele necesare prin „a face”, pot să urmeze argumentarea abstractă, generalizările și descoperirile.

Printre materialele concrete care sunt recomandate pentru studenții cu discalculie în școala primară și în liceu, se numără *Cuisenaire Rods*, *Dienes Multibase Arithmetic Blocks* and *Montessori material* etc. Studenții cu discalculie ar putea fi nevoiți să se bazeze pe materiale concrete pentru o perioadă mai lungă de timp decât cei de o vârstă cu ei, din moment ce au adeseori probleme la memorarea legăturilor dintre numere.

Matematica are o structură interdependentă

Ordinea corectă

A face

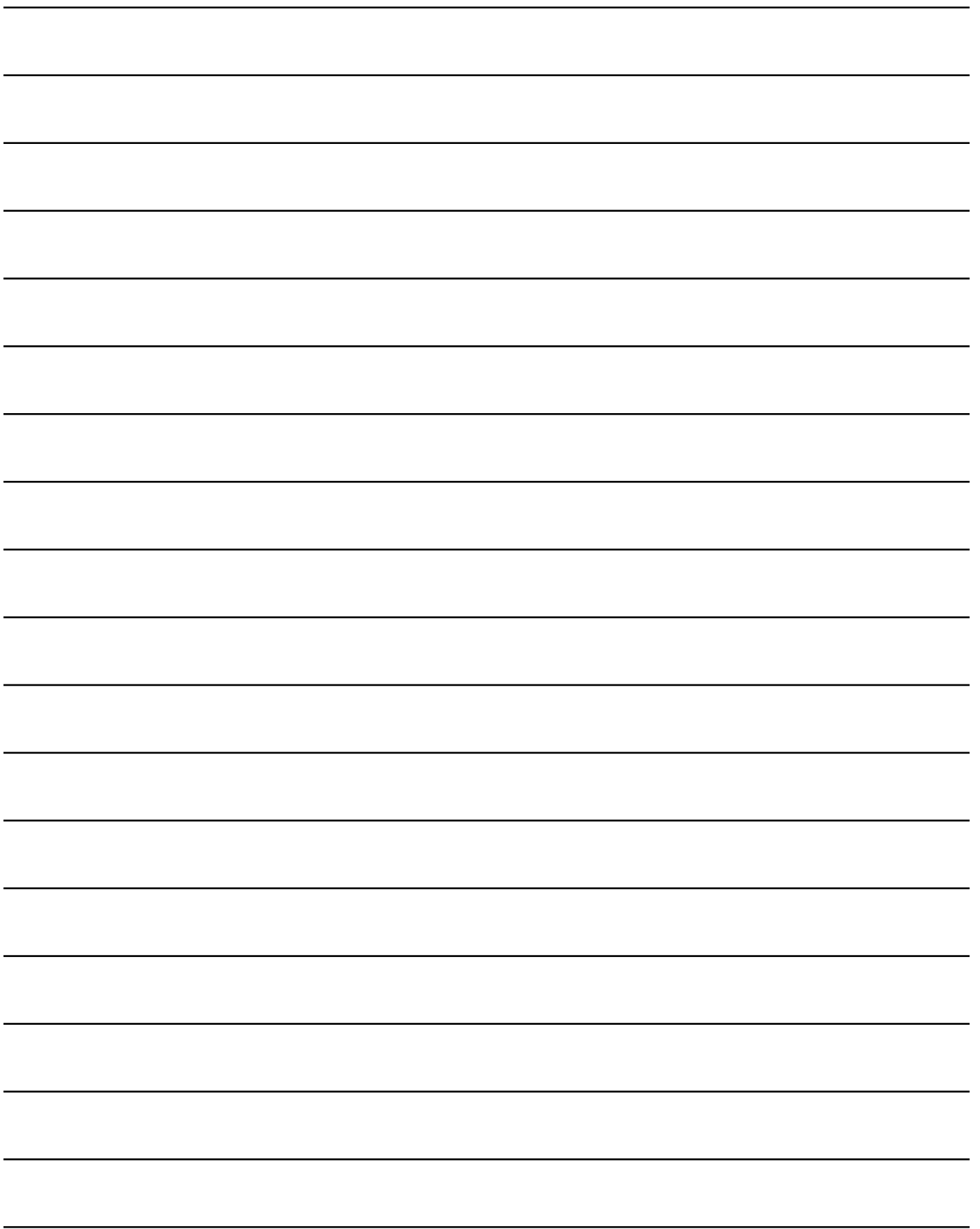

A denumi

A argumenta

12. DISCALCULIA

ÎNVĂȚAREA MULTISENZORIALĂ

Prin urmare, atunci când se predă matematica la studenți cu discalculie, principiile învățării multisenzoriale (vizuală, auditivă, tactil-chinestezică) care se aplică în exercițiile de limbaj, ar trebui să se aplice și în matematică. De exemplu, ar trebui introduse concepte și procese matematice noi folosind materiale concrete, diagrame, imagini și explicații verbale. Apoi ar trebui să se ceară studentului să explice procesul, instrucțiunile etc., cu cuvintele lui. Progresul ar trebui monitorizat cu atenție în fiecare etapă, verificând dacă un concept anume a fost pe deplin înțeles și înțeles înainte de a trece la următorul pas.

BIBLIOGRAFIE

'Mathematics for Dyslexics' - A teaching handbook, Chinn and Ashcroft, Whurr Publishers, London (1993).

'Dyslexia and Mathematics', Miles, T.R. and Miles, E., Routledge.

'Working with Dyscalculia' Came, F and Henderson, A. Learning Works, Marlborough, England, UK

Programe informatice:

'Maths Blaster' (Knowledge Adventure)

'Number Shark' (White Space)

Învățarea multisenzorială

A învăța cu toate simțurile

Strategii false

$$4+3 = 6$$

$$9-3 = 7$$

$$3 \times 8 = 11$$

$$6 \times 7 = 47$$

$$3 \times 70 = 21$$

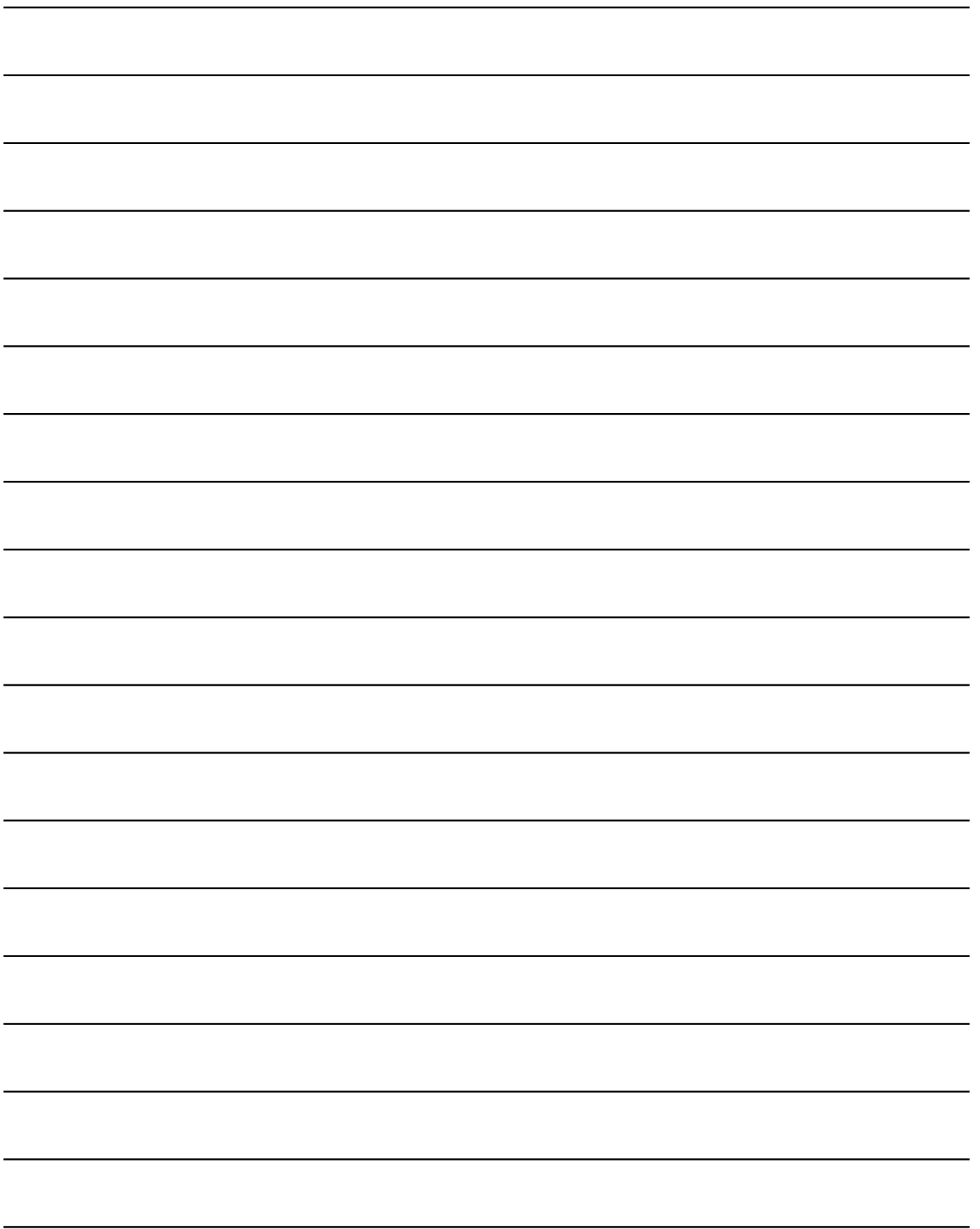
$$900-400 = 600$$

$$70-10 = 71$$

$$10+30 = 13$$

$$77-68 = 11$$

$$1475+6894=712169$$

13. VIAȚA DUPĂ ȘCOALĂ

Copilul a trecut prin școală. Ce urmează?

- Sunt multe locuri de muncă potrivite pentru cei afectați de dislexie, în care ei își pot pune în sfârșit în valoare calitățile.
- Cei care suferă de dislexie sunt de cele mai multe ori foarte creativi și dotați cu abilități tehnice. Mulți au succes în management sau în profesii tehnice, creative și sociale.

Sfaturi în cariera profesională

- Este importantă primirea unor sfaturi bune în alegerea unei cariere. Sfaturile îi pot da unei persoane siguranța de care are nevoie în luarea unei decizii.
- Ar trebui luate în considerare preferințele individuale.

Rolul părinților pentru a trece cu succes prin școală

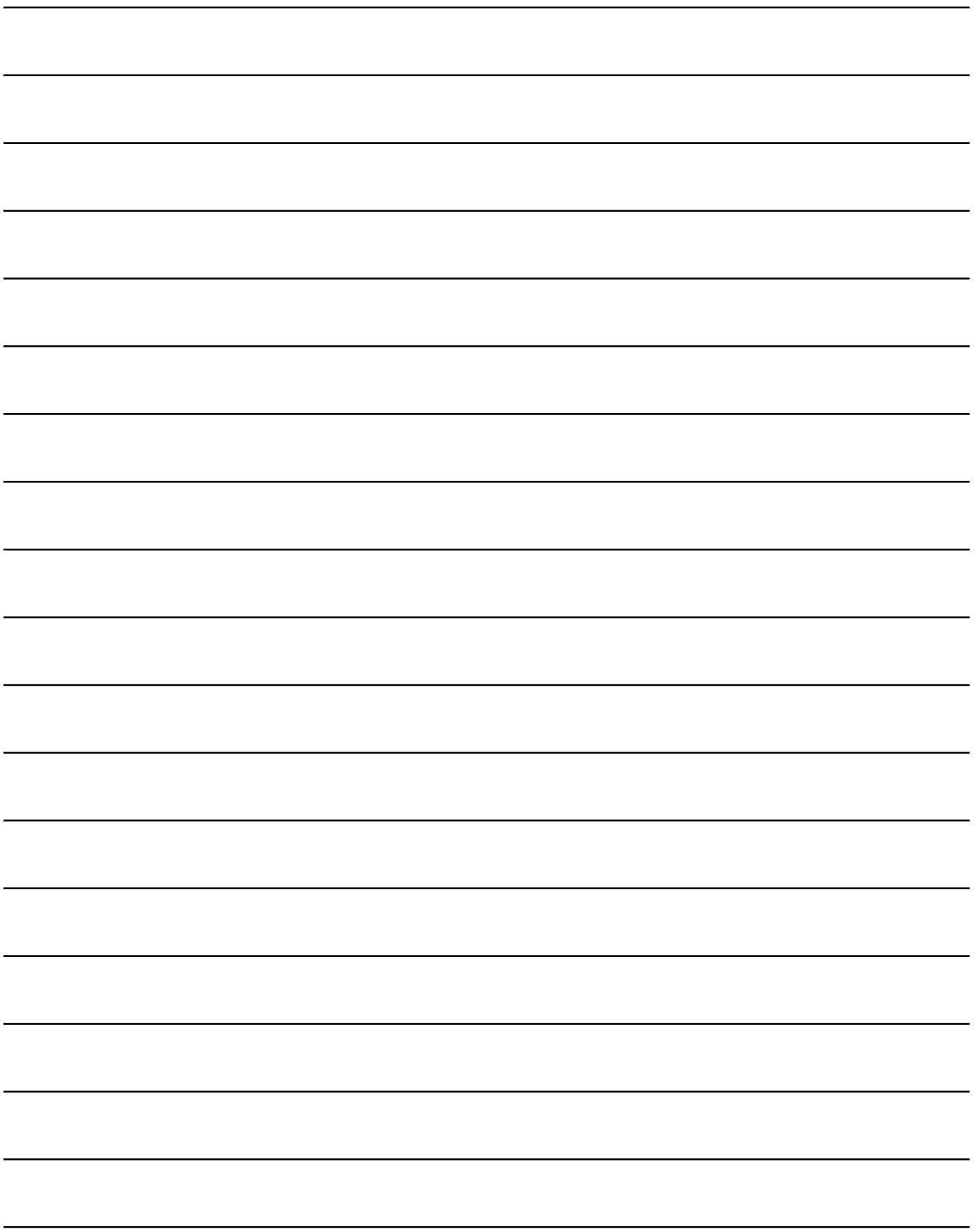
Părinții își pot ajuta copilul în:

- a fi mai conștient de capacitățile lui de a învăța și de nevoile sale.
- a-și folosi calitățile și a învinge sau a trece peste slăbiciunile sale.
- a-și explora preferințele și aptitudinile profesionale prin voluntariat, o slujbă cu jumătate de normă sau pe timpul verii.
- a învăța să fie flexibil și perseverent și a nu permite unui obstacol sau unei dezamăgiri ocazionale să-l abată de la drumul lui.

După școală

Ce loc de muncă?

Rolul părinților

13. VIAȚA DUPĂ ȘCOALĂ

Deprinderea de a citi și a scrie

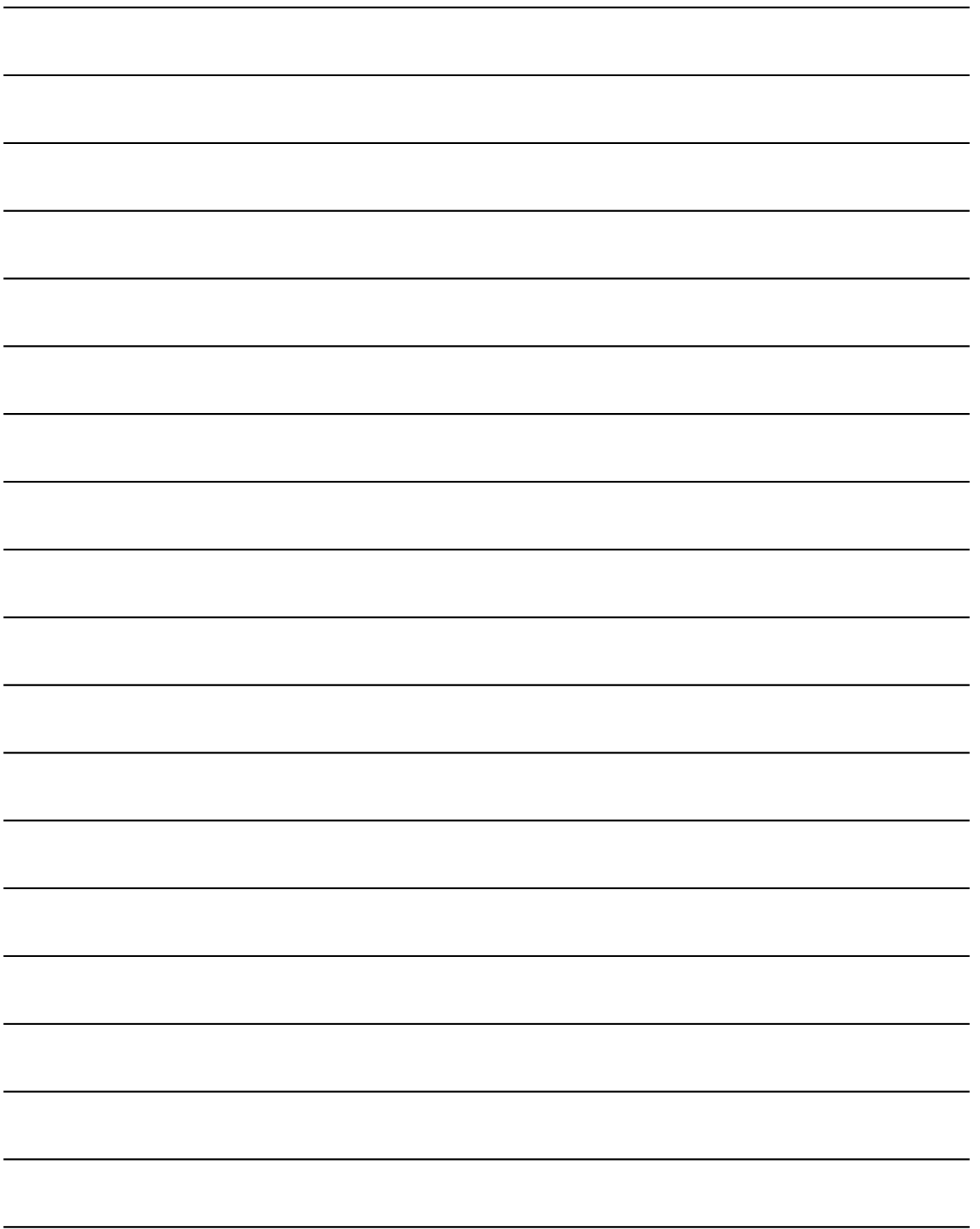
- Din nefericire, unii adulți cu dislexie nu au fost diagnosticați formal iar influența acesteia nu este pe deplin apreciată. Abilitățile lor de a citi și a scrie nu sunt uneori de ajuns pentru a face față cerințelor vieții cotidiene.
- Astăzi există posibilități de învățare sau de îmbunătățire a abilităților de citire, scriere sau de matematică, în cadrul cursurilor de formare pentru adulți.

Este dislexia o provocare pe viață?

- Chiar dacă, în general, ne referim la dislexie în termeni de impact al acesteia asupra capacității de învățare în școală, dislexia este o provocare pe viață.
- Adolescenții și tinerii adulți cu dislexie pot să aibă în continuare probleme în unele domenii cum ar fi citirea, scrierea, matematica, organizarea, planificarea timpului și reținerea detaliilor etc.
- Adolescenții și adulții tineri cu dislexie pot avea succes folosind metode de învățare alternativă, strategii specifice și tehnologia.
- Cu toate că tinerii cu dislexie se confruntă cu unele provocări specifice la trecerea spre vârsta adultă, ajutorul în abilitățile de organizare, flexibilitatea și perseverența din partea părinților pot constitui un sprijin și o îndrumare importante.

Citirea
Scrierea
Matematica

Dislexia -
o provocare pe viață

14. DREPTURILE COPIILOR CU DISLEXIE

Copiii cu dislexie aparțin unui grup de elevi cu nevoi educaționale speciale (NES). Drepturile lor fundamentale au fost stabilite prin **CONVENȚIA CU PRIVIRE LA DREPTURILE COPILULUI** (Națiunile Unite, 1989):

- Statele părți recunosc dreptul copilului la educație și, în vederea exercitării acestui drept în mod progresiv și pe baza egalității de șanse (...) (Art.28)
- Statele părți sunt de acord că educația copilului trebuie să urmărească:

(a) dezvoltarea plenară a personalității, a vocațiilor și a aptitudinilor mentale și fizice ale copilului; (...) (Art.29)

(<http://www.unhchr.ch/html/menu3/b/k2crc.htm>)

(http://legislatie.resurse-pentru-democratie.org/18_1990.php)

Declarațiile de mai sus implică dreptul fiecărui copil la:

- ☺ evaluarea nevoilor sale educaționale speciale
- ☺ o adaptare individuală a programei de învățământ și a metodelor de predare
- ☺ o adaptare individuală a cerințelor, în conformitate cu abilitățile sale
- ☺ un recurs al părinților la o persoană/instituție specializată (de exemplu, un funcționar) dacă drepturile sale nu sunt respectate

Unele țări au propus deja diverse reglementări care contribuie la punerea în practică a declarațiilor de mai sus:

- ☺ scutirea de a citi cu voce tare în fața clasei

în Brazilia, Croația, Republica Cehă, Germania - uneori, Irlanda, Norvegia, Polonia, Suedia, SUA

- ☺ nemicșorarea notelor pentru o ortografie slabă

în Brazilia, Croația, Republica Cehă, Germania, Italia, Norvegia, Polonia

- ☺ nemicșorarea notelor pentru un scris de mână slab

e.g. in Brazil, Croatia, Czech Republic, Italy, Norway, Poland

- ☺ posibilitatea de a folosi un calculator sau o mașină de scris

în Austria -doar pentru elevii mai mari-, Belgia, Cipru, Republica Cehă, Franța, Germania, Ungaria, Irlanda, Norvegia, Polonia, Slovenia, Spania, Elveția, Regatul Unit, SUA

- ☺ pregătirea lucrărilor orale sau înregistrate pe casetă audio, în schimbul unei lucrări scrise

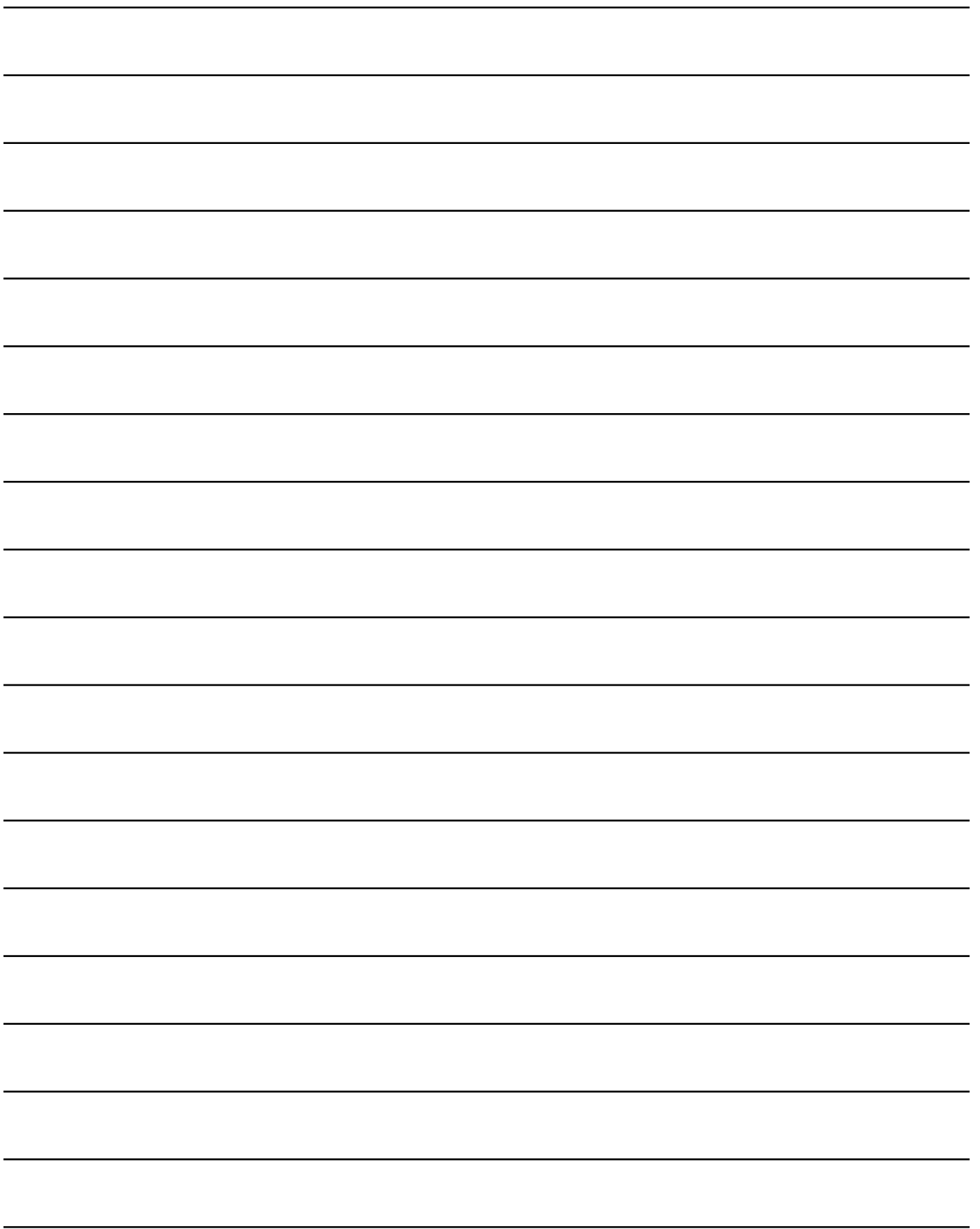
în Belgia, Croația, Republica Cehă, Franța, Ungaria, Irlanda, Norvegia, Polonia, Rusia, Regatul Unit, SUA

Convenția cu privire la drepturile copilului

Drepturi generale

În clasă

14. DREPTURILE COPIILOR CU DISLEXIE

1. Drepturi speciale ale copiilor cu dislexie în timpul examenelor:

- ☺ dreptul de a verifica ortografia cuvintelor într-un dicționar

în Austria - doar pentru elevii mai mari, Belgia, Republica Cehă, Germania, Ungaria, Norvegia, Polonia, Regatul Unit

- ☺ dreptul de a folosi o casetă audio pentru a asculta întrebările examenului în loc de a le citi

în Belgia, Republica Cehă, Norvegia, Elveția, Regatul Unit, SUA

- ☺ dreptul de a le fi citite întrebările examenului

în Belgia, Brazilia, Croația, Republica Cehă, Irlanda, Norvegia, Spania, Elveția, Regatul Unit, SUA

- ☺ prelungirea timpului de examinare pentru probele scrise

în Belgia, Brazilia, Croația, Cipru, Republica Cehă, Franța, Germania, Ungaria, Norvegia, Polonia, Rusia, Slovenia, Suedia, Elveția, Regatul Unit, SUA

2. Drepturi speciale ale copiilor cu dislexie care învață limbi străine:

- ☺ dreptul de a învăța o singură limbă străină dacă sunt obligatorii două sau mai multe

în Franța, Irlanda, Norvegia, Polonia, Elveția, Regatul Unit, SUA

- ☺ evaluarea notelor pentru o limbă străină să se bazeze în principal pe performanța la probele orale

în Republica Cehă, Franța, Germania - Berlin, Norvegia, Polonia

- ☹ Cu toate acestea, în majoritatea țărilor, aceste drepturi nu sunt reglementate prin acțiuni legale.
- ☹ De cele mai multe ori aplicarea acestor drepturi depinde de școală și de profesor.

Datele prezentate în acest capitol se bazează pe chestionarul Asociației Europene pentru Dislexie din 2003. Mai multe detalii despre rezultatele chestionarului pot fi găsite în cartea "Rights of Dyslexic Children in Europe" (2004) de M. Bogdanowicz și H.A. Sayles.

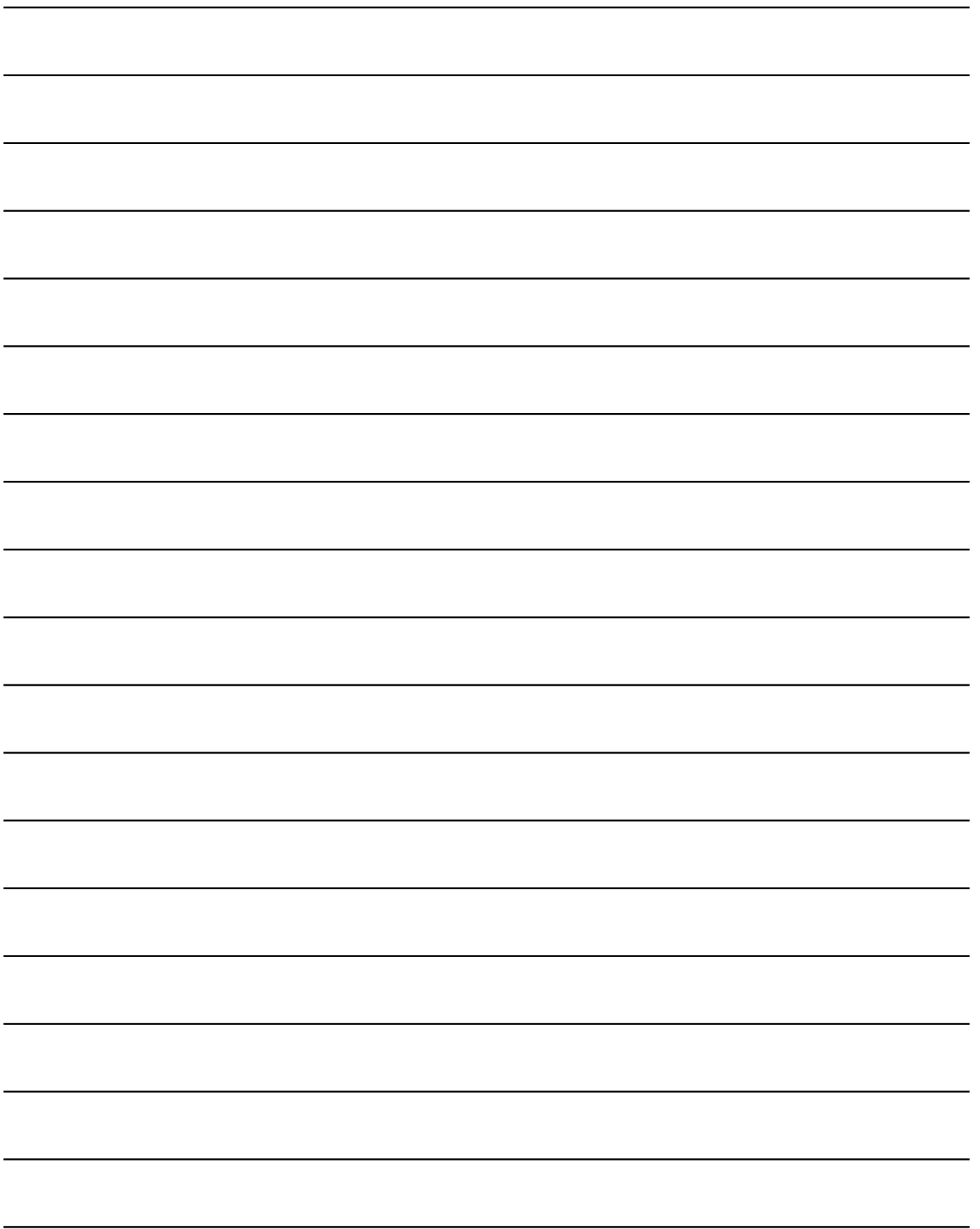
Examene

Limbi străine

Note

Probleme

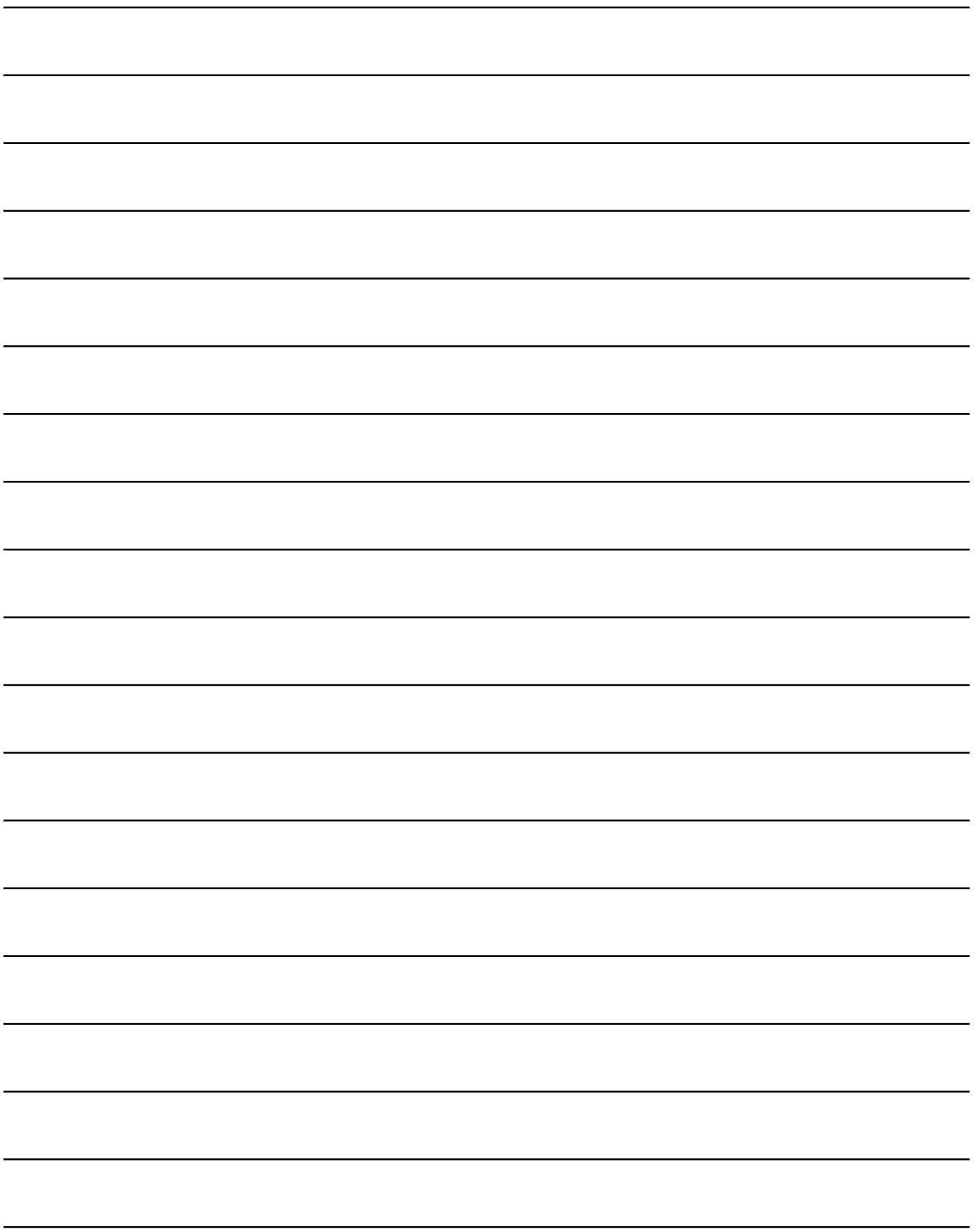

ASPECTE CU PRIVIRE LA VIAȚA LA ȘCOALĂ ȘI DE ACASĂ

„Rutine zilnice și probleme ale copilului dislexic”

DIMINEAȚA

Situația	Soluția
Trezirea	
Copilul: adeseori nu reușește să se trezească de unul(a) singur(ă), este somnoros(somnoroasă) și de cele mai multe ori, a petrecut noaptea făcându-și temele pentru școală.	Dumneavoastră: Găsiți o modalitate eficientă și distractivă de a-l trezi, de exemplu, fredonați „Căsuța din pădure” sau „Frere Jacques”, înlocuind numele din cântec cu numele copilului. Gâdilați-l/ Gâdilați-o folosind jucăria lui/ei moale de pluș, și inventați o rimă despre animalul de pluș. Sărutați copilul în semn de bună dimineața.
Spălatul, îmbrăcatul, mâncatul	
Copilul: Dacă el/ea are slabe funcții motorii de finețe, nu va dori să îndeplinească aceste sarcini, deoarece sunt dificile, consumă mult timp și nu îi reușesc întru totul.	Dumneavoastră: Ajutați copilul atât timp cât este nevoie, însă opriți-vă de îndată ce considerați că copilul începe să se descurce de unul singur la realizarea sarcinii. Niciodată să nu faceți aceste lucruri în locul copilului!
Copilul: este adeseori preocupat de alte lucruri decât cele care ar trebui făcute la momentul respectiv; de exemplu, observă picăturile de apă care se preling de-a lungul geamului în loc să se spele pe față.	Dumneavoastră: Nu vă pierdeți cumpătul. Întrebați-vă copilul să vă spună care sunt lucrurile pe care ar trebui să le facă la momentul respectiv. Spuneți-i copilului că îl/o așteaptă mâncarea lui/ei preferată în bucătărie sau că, în drum spre școală, veți găsi timpul de a căuta revista lui/ei preferată la chioșcul cu ziare.

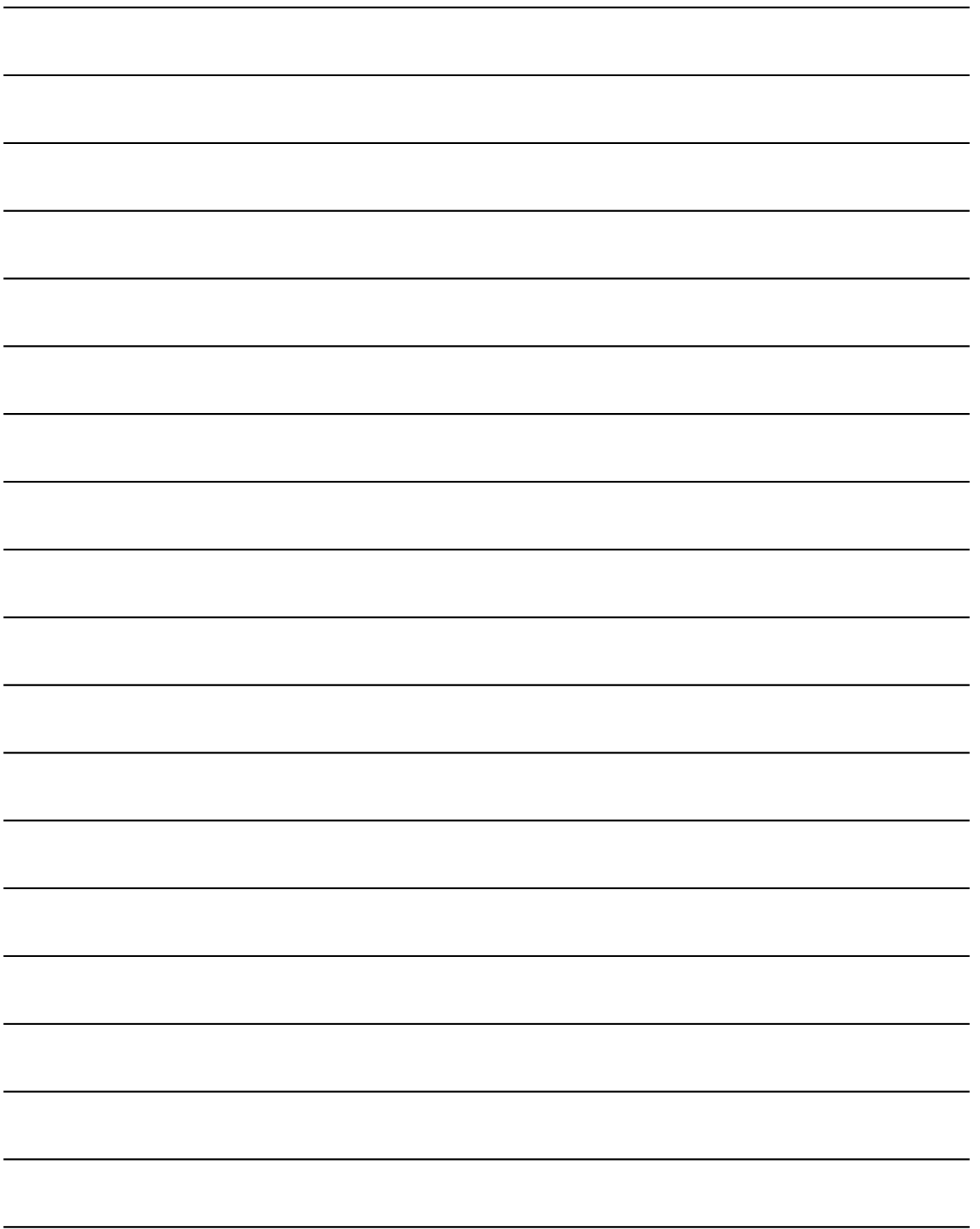
Mersul la școală

Copilul: Este adeseori reticent să rămână la școală de unul singur, este neliniștit din cauza unor lucruri dificile sau neplăcute care îl/o așteaptă la școală.

Dumneavoastră: Asigurați-vă că îi acordați copilului iubirea cuvenită, indiferent de notele pe care le primește la școală. Spuneți-i că știți cât de mult a lucrat ieri să învețe pentru lucrarea sau extemporalul de azi. Că și-a dat toată străduința. Că sunteți mândru de el/ea. Că dacă lucrurile nu vor ieși bine, atunci vă veți strădui împreună și data viitoare totul va fi bine. Să nu se îngrijoreze! Întotdeauna săruțați-l când vă luați rămas bun de la el/ea.

Copilul: Nu dorește să meargă la școală, pretinde că este bolnav.

Dumneavoastră: Verificați dacă nu are febră, uitați-vă în gâtul lui/ei și dacă bănuiți că se preface, spuneți-i că nu vedeți niciun simptom periculos. Încercați să aflați care sunt motivele pentru care copilul este neliniștit. De cele mai multe ori, este pentru că nu și-a făcut temele de casă sau nu se simte pregătit pentru o lucrare sau un extemporal. Încercați să îl liniștiți și propuneți-i o soluție rațională, de exemplu, o scrisoare adresată dascălului în care explicați că copilul își va face temele lipsă în ziua următoare. Copilul trebuie să meargă la școală, altfel prefăcătoria este încurajată.

DUPĂ-MASA

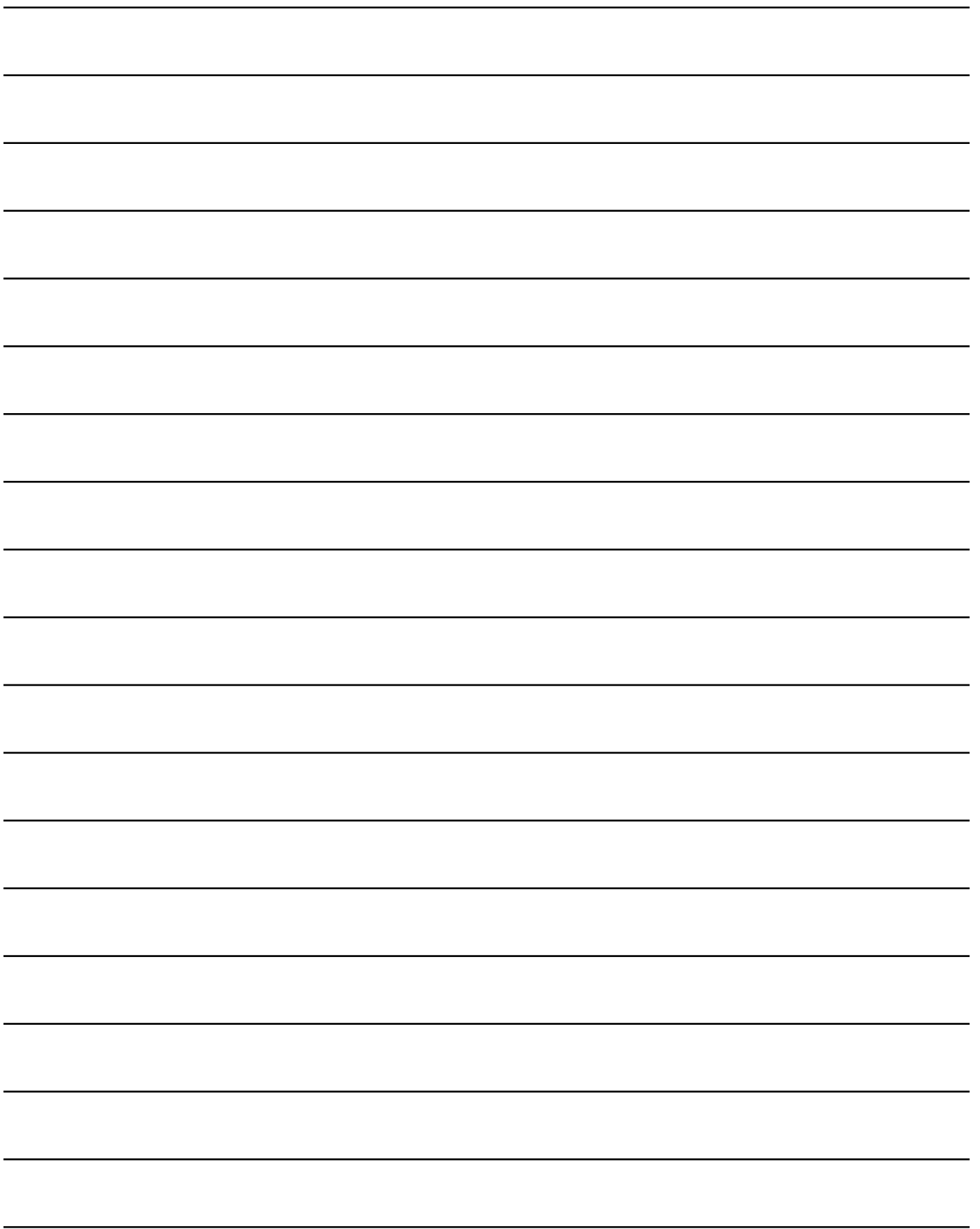
Întoarcerea de la școală

Copilul: simte nevoia să vă povestească tot ce s-a întâmplat la școală, în special în caz de nereușită sau tratament nedrept.

Dumneavoastră: Ascultați-vă copilul și creați atmosfera potrivită astfel încât să vă spună totul pentru a se putea debarasa de sentimentele negative și de stres. Acest lucru este mai important decât servirea unei mese calde la prânz. Dacă îi spuneți copilului: „Mai întâi mănâncă-ți supa iar apoi poți să-mi spui totul”, nu fiți surprinși dacă copilul nu vă mai vorbește deloc. Aduceți-vă aminte că propriile dumneavoastră idei raționale s-ar putea să nu-i convină copilului, deoarece el/ea are adeseori o percepție diferită asupra lucrurilor importante. Dacă vă grăbiți, spuneți-i copilului următoarele : „Spune-mi totul cât mai pe scurt pentru că în 5 minute trebuie să fug să prind autobuzul. Poți să îmi spui mai multe când mă întorc acasă”.

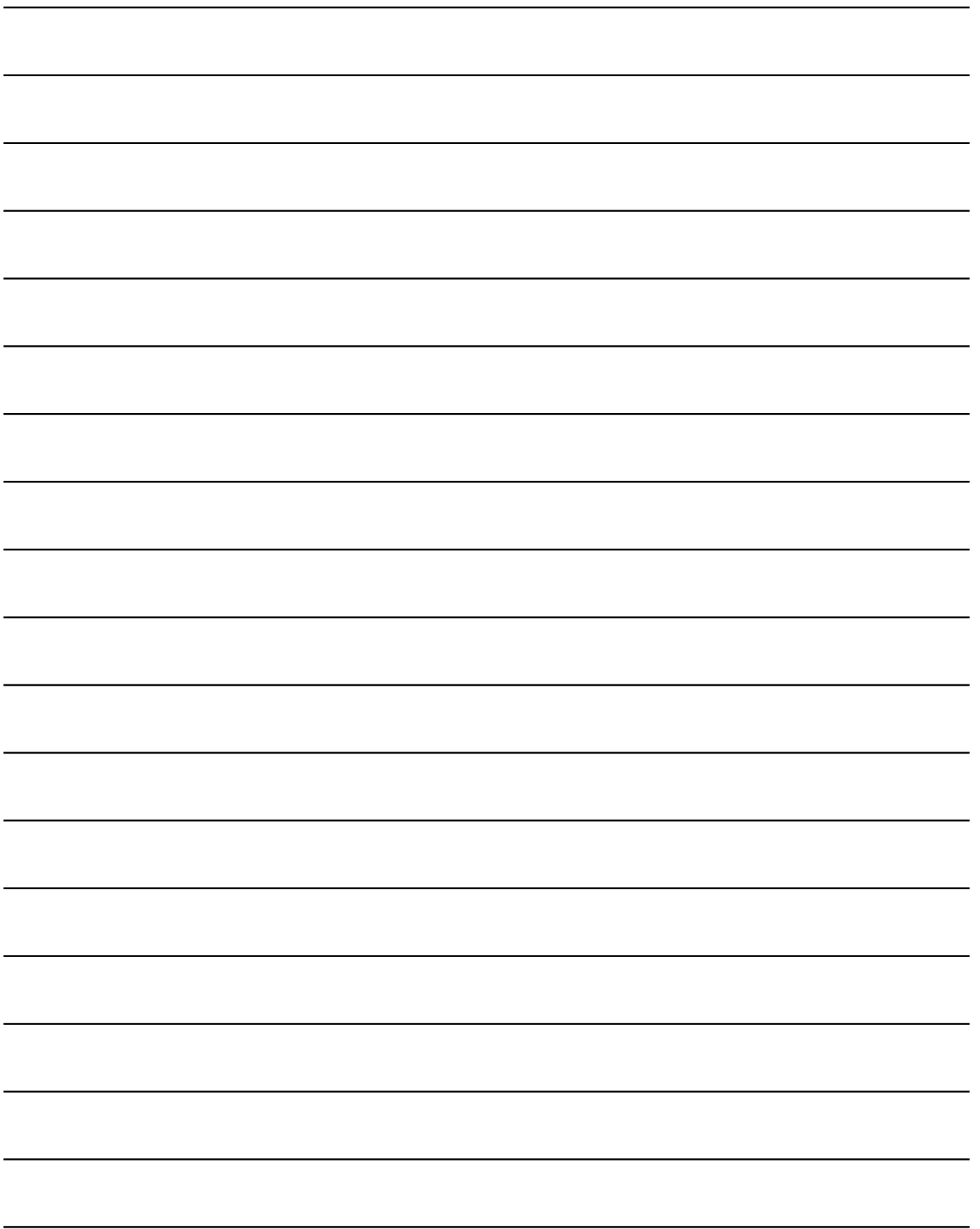
Copilul: este prost-dispus, nu vrea să vă vorbească dar simțiți că ceva nu a fost în regulă la școală

Dumneavoastră: Îl/O asigurați că este acceptat și iubit de către dumneavoastră. Spuneți-i că sunteți îngrijorat din cauza expresiei sale triste și că ar fi mai ușor să se facă față problemelor dacă vorbește despre acestea.

Pregătirea temelor de casă

<p>Copilul: nu dorește să își facă temele imediat după școală deoarece este obosit și conștient de sarcinile dificile și neplăcute care îl așteaptă.</p>	<p>Dumneavoastră: Vă lăsați copilul să se odihnească, vă duceți afară să vă jucați sau îi faceți o vizită unui prieten, dar nu pentru mai mult de o oră.</p>
<p>Copilul: nu își poate aminti care este tema de casă. El/ea spune că nu a primit teme, ceea ce este puțin probabil.</p>	<p>Dumneavoastră: Verificați care este tema de casă, de exemplu sunându-l pe prietenul/prietena copilului dumneavoastră. Dacă acest lucru se întâmplă frecvent, conveniți cu dascălul să verifice dacă copilul și-a însemnat că trebuie să își facă temele, iar dumneavoastră veți semna ulterior.</p>
<p>Copilul: nu vrea să-și facă temele și spune că nu le poate face.</p>	<p>Dumneavoastră: Verificați ce poate face de unul/una singur(ă) și unde are nevoie de ajutor. Copilul ar trebui să facă tot ce îi stă în putință. Părțile care sunt prea dificile ar trebui explicate și parcurse împreună cu copilul. Încetați să îi mai acordați ajutor din momentul în care vedeți că copilul începe să se descurce de unul/una singur(ă). După fiecare sarcină mai lungă, răsplătiți copilul cu cuvinte de laudă sau cu o activitate plăcută. Dacă observați că are din nou probleme sau că atenția îi scade, implicați-vă și dumneavoastră pentru un scurt timp.</p>
<p>Copilul: zăbovește asupra temelor pentru un timp mai lung, nu se concentrează și i se distrage ușor atenția cu alte lucruri.</p>	<p>Dumneavoastră: Împărțiți sarcinile în „porții” mai mici împreună cu copilul și stabiliți perioade de timp scurte pentru a le duce la bun sfârșit. (Cronometrați-vă). Decideți asupra unei recompense după câteva „porții”.</p>

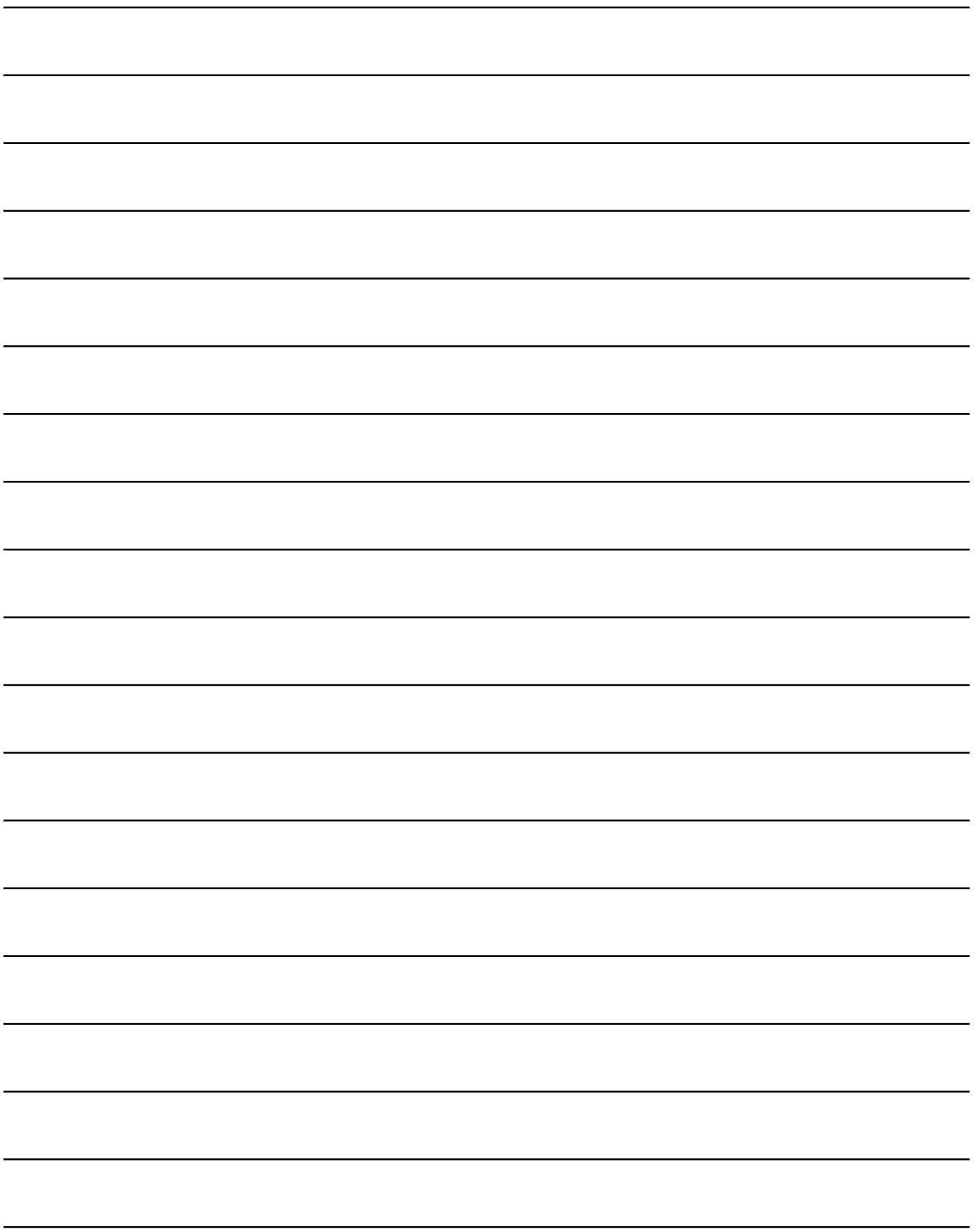

Cărți pentru lectură

<p>Copilul: Nu dorește să citească cărțile date ca temă de casă de către dascăl.</p>	<p>Dumneavoastră: Citiți împreună cu copilul utilizând tehnica „cititului în perechi”, adică a cititului împreună, cu voce tare, sau a cititului cu schimbul a părților de text (Bogdanowicz 1997). Întrerupeți lectura pentru a-i vorbi copilului despre ceea ce poate vedea în imaginile care ilustrează textul. Cereți-i părerea și discutați diferitele probleme care decurg din text (Reid, Wearmouth, 2002). Lăsați copilul să aleagă o recompensă pentru „ascultare bună” sau „citit bun”.</p>
---	--

Verificarea caietelor de exerciții ale copilului

<p>Copilul: uită să facă exerciții (fie din lecție, fie cele date ca temă de casă) și face greșeli atunci când scrie sau completează o sarcină.</p>	<p>Dumneavoastră: Verificați caietele de exerciții în fiecare zi și vă asigurați că copilul corectează toate greșelile. Însemnați greșelile observate cu un creion, pe margine. Copilul ar trebui să le poată observa și corecta. Corecturile pot fi făcute și fără asistența dumneavoastră, însă niciodată de către dumneavoastră personal.</p>
<p>Copilul: face greșeli atunci când scrie.</p>	<p>Dumneavoastră: Lucrați împreună cu copilul pentru a-l învăța ortografia corectă, utilizând metodele care iau în considerare punctele sale slabe și tari, precum și nevoile sale educaționale speciale.</p>

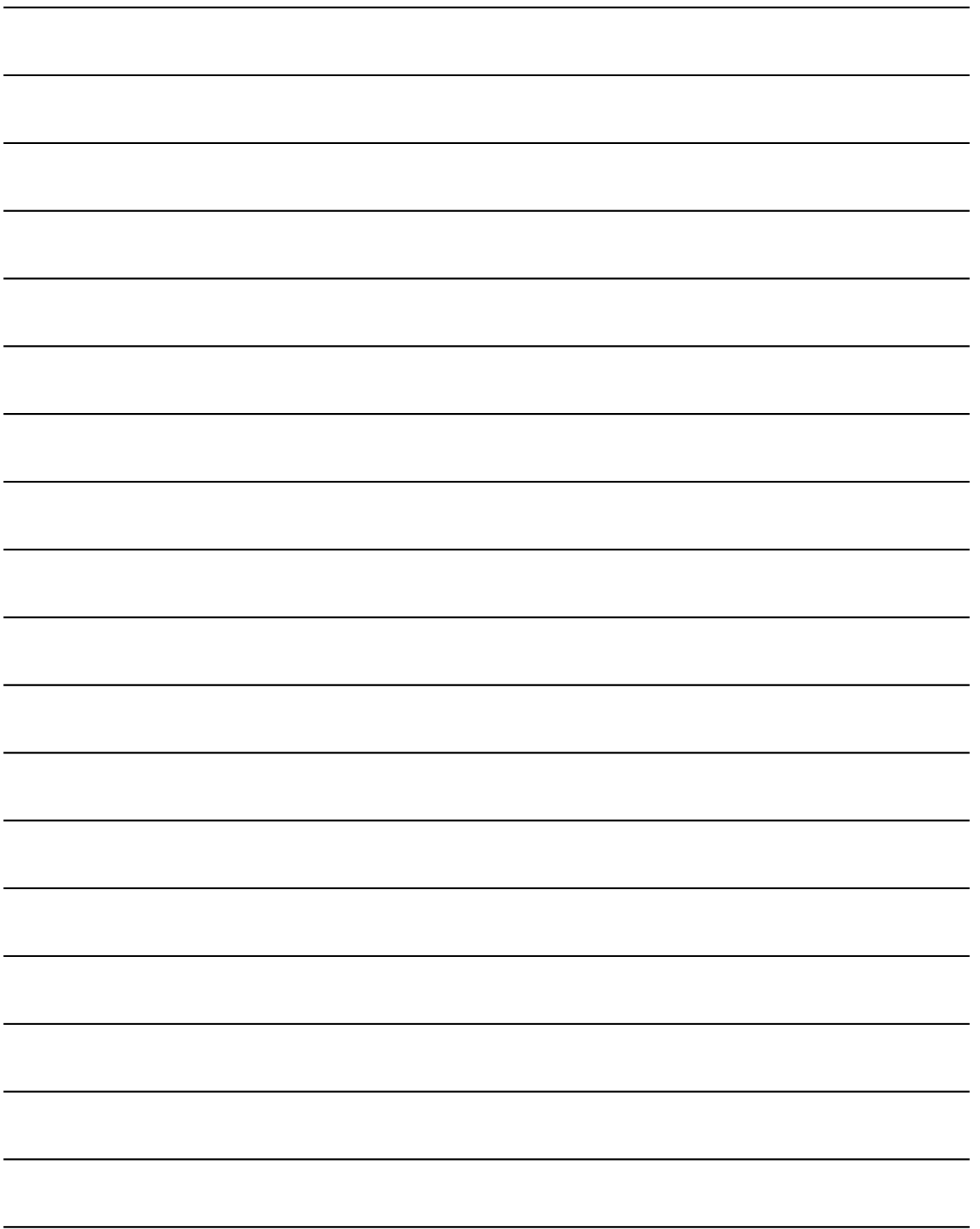

Ghiozdanul

<p>Copilul: Adeseori uită să pună în ghiozdan caietul de exerciții, temele de casă, alte rechizite școlare importante etc. Ghiozdanul lui/ei ar putea fi într-o mare dezordine, ceea ce face dificilă căutarea lucrurilor.</p>	<p>Dumneavoastră: Asigurați-vă că copilul își face singur ghiozdanul în fiecare zi (imediat după terminarea temelor). Apoi verificați dacă toate rechizitele necesare se află în ghiozdan și în ordinea corectă (de exemplu, creioane, pixuri, radieră și manuale etc.)</p>
<p>Copilul: poate să uite anumite lucruri importante în timp ce își face ghiozdanul.</p>	<p>Dumneavoastră: stabiliți o ordine. „Care sunt lucrurile de care voi avea nevoie mâine la școală?” Lăsați-l pe copil să enumere toate rechizitele necesare, verificați lista și ajutați-l pe copil să-și facă ghiozdanul conform acesteia. Când ghiozdanul este gata, verificați dacă nu lipsește ceva. Copilul ar trebui să compare conținutul ghiozdanului cu lista.</p>

Învățarea corectivă

<p>Copilul: nu se dezvoltă în mod uniform. Are atât puncte tari și aptitudini bine dezvoltate, cât și puncte slabe, așa-numitele deficiențe de dezvoltare. Acestea includ perturbări în dezvoltarea aptitudinilor vizual-motorii, auditiv-lingvistice, a funcțiilor motorii, precum și coordonarea sau, în alte cuvinte, integrarea funcțiilor psihomotorii. Specialiștii pot contribui la diagnosticarea dificultăților.</p>	<p>Dumneavoastră: Păstrați legătura cu școala și cooperați cu dascălul responsabil de corecție, făcând în continuare acasă exercițiile stabilite de acesta. Numai în acest mod pot fi depășite dificultățile, iar competențele academice pot fi îmbunătățite. Pentru a face exercițiile mai atractive, utilizați recompensele după fiecare zi de muncă.</p>
--	--

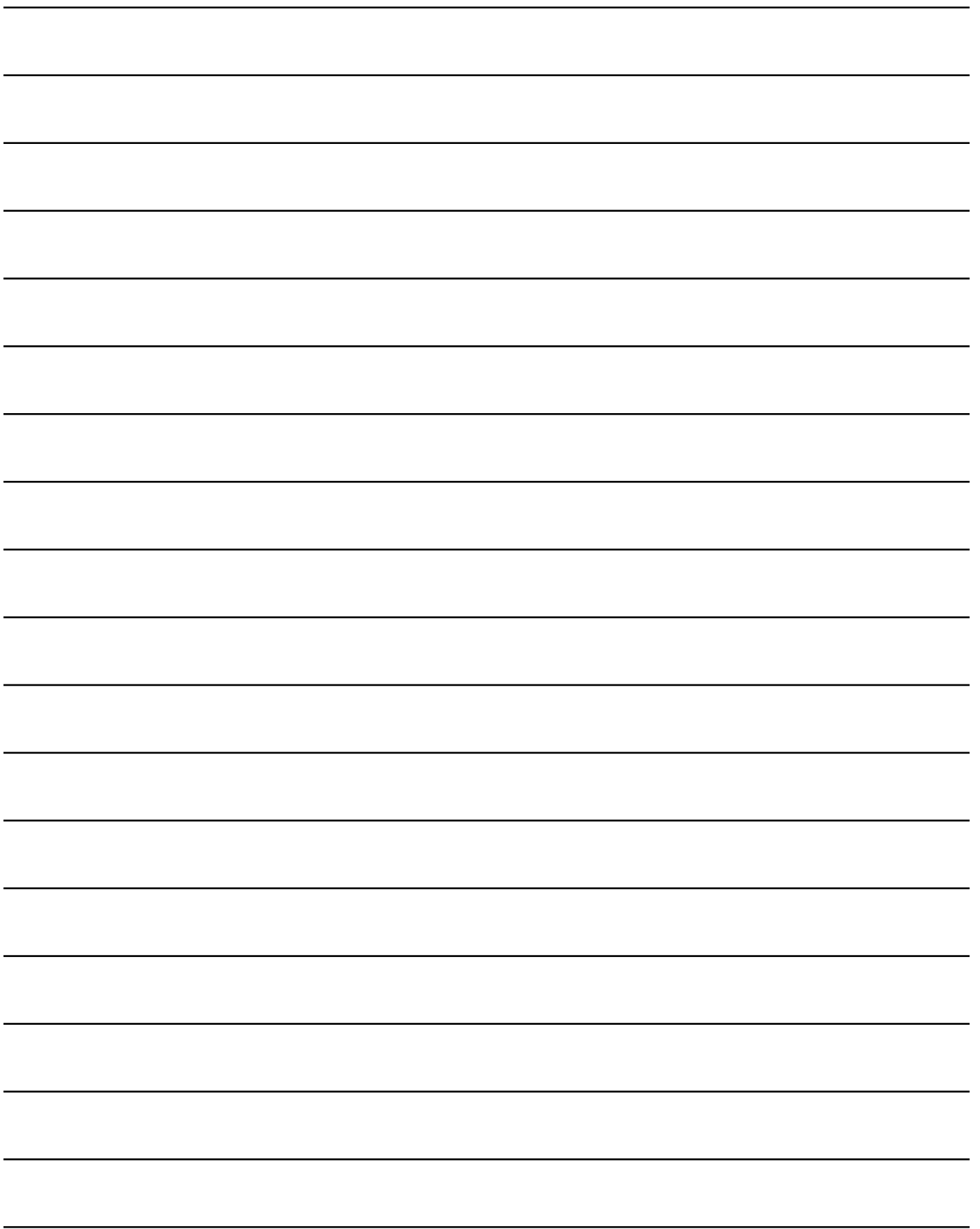
Sarcini acasă

Copilul: are de obicei camera, biroul, dulapul și sertarele în dezordine. Nu poate să le păstreze în ordine.

Dumneavoastră: Ascundeți jumătate din jucăriile copilului (în special pe acelea rar folosite) și din timp în timp, odată pe lună, schimbați-le cu cele lăsate de copil în cameră. Cumpărați recipiente din plastic sau lemn și așezați-le pe rafturi. Etichetați-le cu imagini sau descrieri ale conținutului (dacă copilul poate să le citească). Faceți ordine în cameră împreună cu copilul, pentru a-i servi ca model. Puneți toate obiectele care îi aparțin copilului în recipientele corespunzătoare și decideți asupra unui loc fix pentru fiecare dintre ele. În săptămâna următoare, stați împreună cu el în timp ce face ordine în cameră și susțineți-l verbal, răsplătindu-l atunci când procesul a fost dus la bun sfârșit.

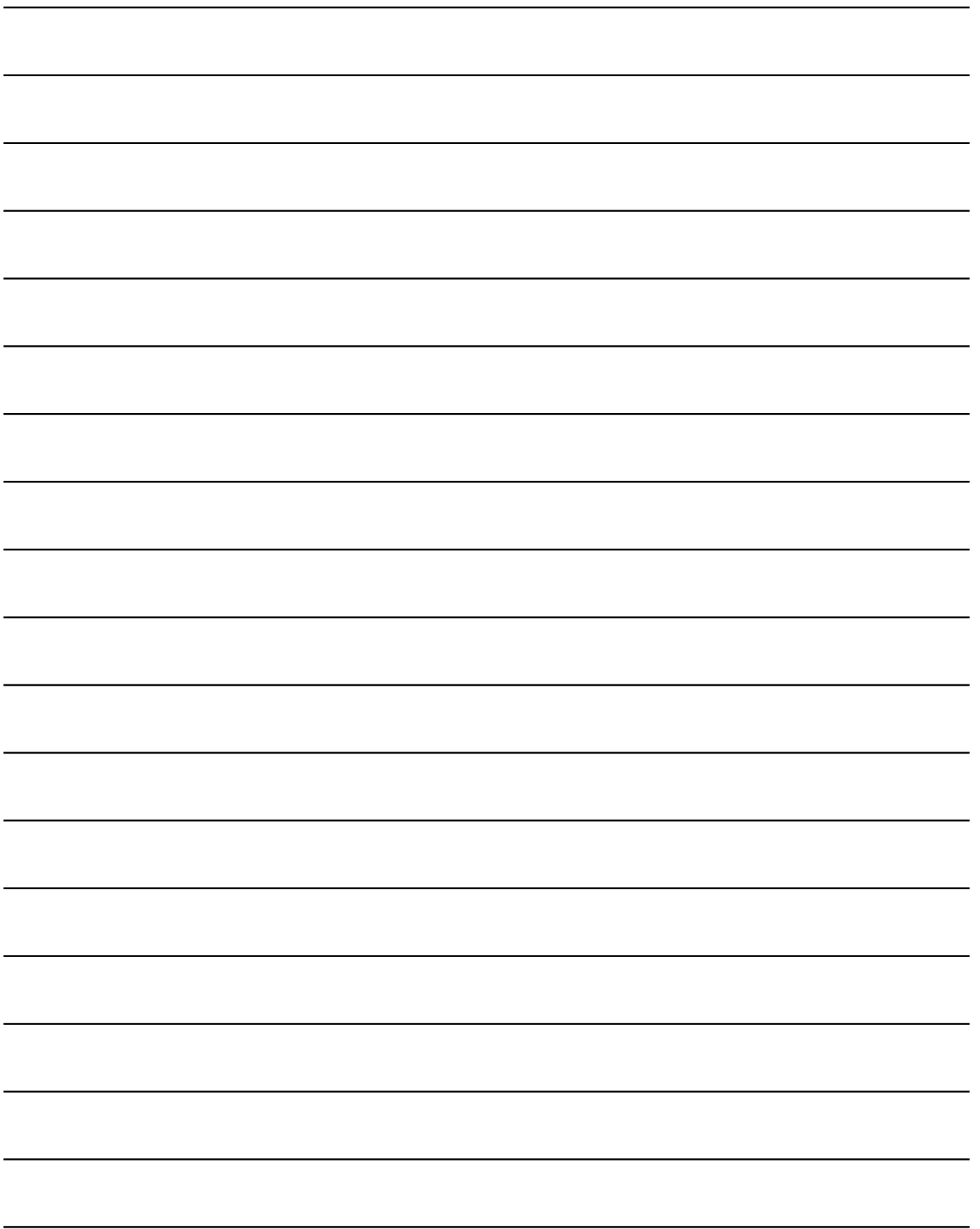
Copilul: uită de îndatoririle sale domestice, cum ar fi dusul gunoiului.

Dumneavoastră: Dacă un indiciu verbal nu ajută, puneți sacul de gunoi în camera copilului fără niciun comentariu.

BIBLIOGRAFIE GENERALÄ

- Bechen, P., Kinzinger, W., & Seger, S. (2004). LRS-Ratgeber. Stuttgart: Riederer.
- Betz, D. & Breuninger, H. (1991). Jedes Kind kann schreiben lernen. Weinheim: Beltz.
- Betz, D. & Breuninger, H. (1998). Teufelskreis Lernstörungen. Theoretische Grundlegung und Standardprogramm. Materialien für die klinische Praxis. (5. Aufl.). München: Beltz.
- Breuer, H. & Weuffen, M. (2000). Lernschwierigkeiten am Schulanfang. Schuleingangsdiagnostik zur Früherkennung und Frühförderung. Weinheim und Basel: Beltz.
- EGS-Texte: Erscheinungen. Theorieansätze. (2001) Prävention. Eine systematische Einführung in die Gesamtproblematik. 2. Aufl.- München. Oldenbourg.
- Ganser, B. & Richter, R., (Hrsg.). (2003). Was tun bei Legasthenie in der Sekundarstufe? Donauwörth: Auer.
- Geist, A. (2003). Einführung in das Erdinger Eltern-Kind-Rechtschreibtraining. Skript. Erding.
- Grabbe, F., Haller, K., Küppers, A., & Lassert, U. (1997). Training - Diktate, Sek. Stufe I, 1-10.Schuljahr, 100Testdiktate. Stuttgart:Klett.
- Haase, P. (Hrsg.). (2000). Schreiben und Lesen sicher lehren und lernen. Voraussetzungen Risikofaktoren, Hilfen bei Schwierigkeiten. Dortmund: Borgmann.
- Hofmann, B. (2001). Lese-Rechtschreibschwäche - Legasthenie. Erscheinungen. Theorieansätze. Prävention. Eine systematische Einführung in die Gesamtproblematik (2. Aufl.). München: Oldenbourg.
- Klasen, E. (1997). Legasthenie - umschriebene Lese-Rechtschreib-Störung. Informationen und Ratschläge. Weinheim: Chapman und Hall International Thomas Publishing Company.
- Klicpera, Ch. & Gasteiger-Klicpera, B. (1998). Psychologie der Lese- und Schreibschwierigkeiten. Entwicklung, Ursachen, Förderung (2. Aufl.). Wien: Beltz.
- Klicpera, C. , Schabmann, A., & Gasteiger-Klicpera, B. (2003). Legasthenie. Modelle, Diagnose, Therapie und Förderung. München, Basel: Reinhardt UTB.
- Küspert, P. & Schneider, W. (2000). Hören, lauschen, lernen. Sprachspiele für Kinder im Vorschulalter. Würzburger Trainingsprogramm zur Vorbereitung auf den Erwerb der Schriftsprache. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht.

BIBLIOGRAFIE GENERALĂ

Landerl, K., Wimmer, H. & Moser, E. (1999). SLRT. Salzburger Lese- und Rechtschreibtest. Verfahren zur Differentialdiagnose von Störungen des Lesens und Schreibens für die 1. bis 4. Schulstufe (Nachdruck der 1. Aufl.). Bern: Hans Huber.

Mantel, M. (1990). Effizienter lernen, Wissen schneller aneignen - Speicherkapazität steigern - Kreativität verbessern - Kompaktwissen (3. Aufl.). München: W. Heyne-Verlag.

Marschik, M. & Klicpera, Ch. (1993). Kinder lernen lesen und schreiben. Ein Ratgeber für Eltern und Lehrerinnen. Dortmund: Borgmann publishing.

Naegele, I. M. (2001). Schulschwierigkeiten in Lesen, Rechtschreibung und Rechnen. Vorbeuge, verstehen, helfen. Ein Elternhandbuch. Weinheim und Basel: Beltz.

Otto, Ch. (2004). LRS Teil I und Teil II. Förderung - Lesen - Schreiben - Lernen. Zwettl: Waldviertler Lehrmittelverlag.

Reid, G. (2004). Dyslexia: A Complete Guide for Parents. Chichester: John Wiley & Sons.

Rosenkötter, H. (1997). Neuropsychologische Behandlung der Legasthenie. Weinheim: Psychologie Verlags Union.

Rosenkötter, H. (2003). Auditive Wahrnehmungsstörungen. Stuttgart: Klett-Cotta.

Schulte-Körne, G. (2004). Elternratgeber Legasthenie. München: Knaur.

Schwinghammer, H. (1999). Legasthenie - So helfe ich meinem Kind. Augsburg: Weltbildbuchverlag.

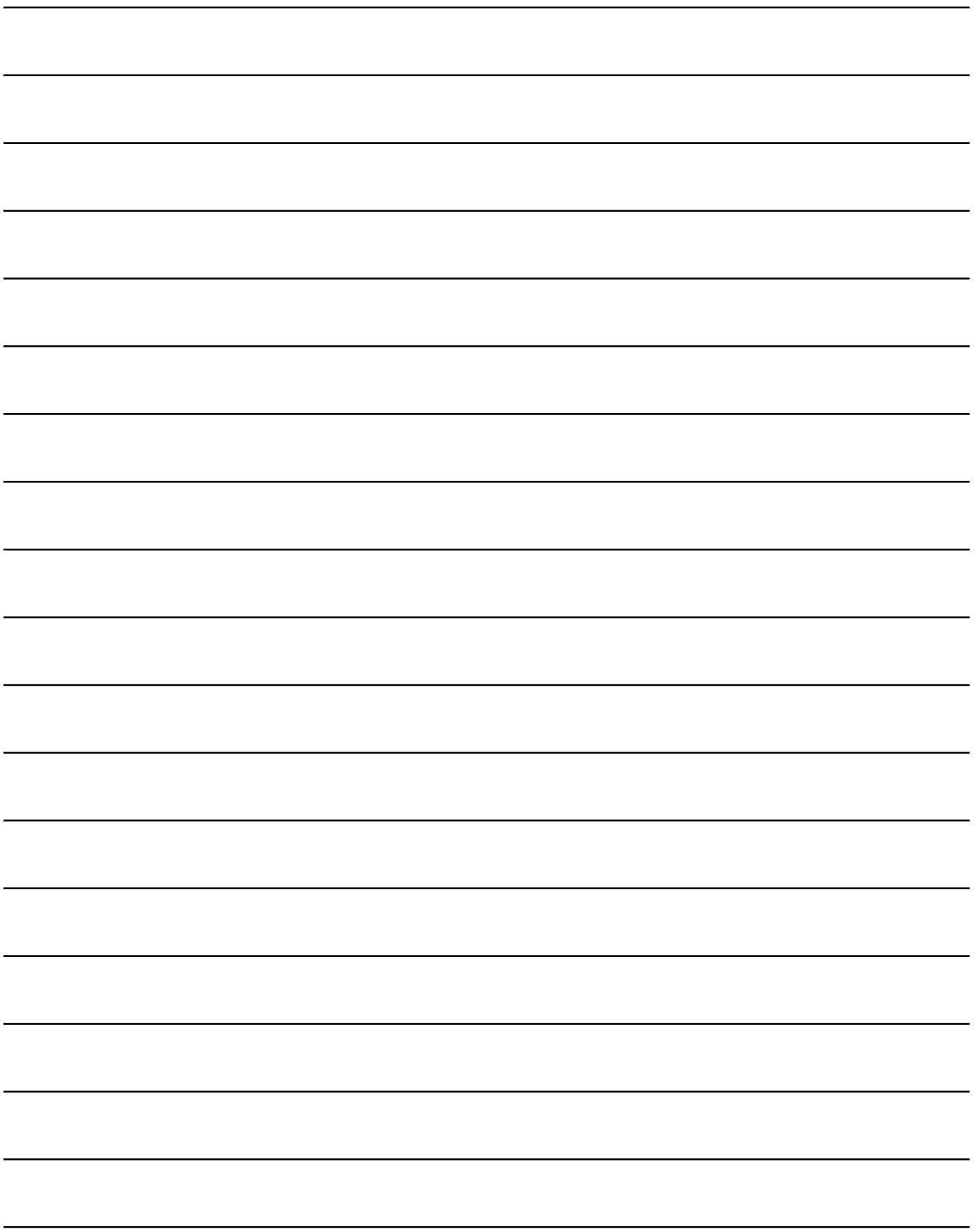
Sellin, K. (2004). Wenn Kinder mit LRS Fremdsprachen lernen. München: Reinhardt Verlag.

Smythe, I. & Everatt, J. (2002). Dyslexia and the multilingual child - Policy into practice. Topics in Language Disorders. Vol 22, 71-80.

Smythe, I., Everatt, J., & Salter, R. (2004). International Book of Dyslexia. A cross language comparison and practice guide. Chichester: John Wiley & Sons.

Soremba, E. M. (1995). Legasthenie muss kein Schicksal sein. Was Eltern tun können, um ihren Kindern zu helfen (3. Aufl.). Freiburg im Breisgau: Herder.

Steirischer Landesverband Legasthenie (STLL). Empfehlungen für PädagogInnen und Eltern. Folder. Graz: Leykam.

BIBLIOGRAFIE GENERALĂ

Tacke, G. (1998). Lese- Rechtschreibschwäche. Diagnose, Ursachen, Fördermöglichkeiten. Materialien Grundschule GS 3. Stuttgart: Landesinstitut für Erziehung und Unterricht.

Tacke, G. (2000). Informationen zur Lese- Rechtschreibschwäche. Website:
<http://www.oberschulamtstuttgart.de/beratung/psychol/material/LRSInternet/LRSInternet.htm>

SITE-URI WEB

DYPATEC

www.dypatec.eu

British Dyslexia Association (BDA)

<http://www.bda-dyslexia.org.uk/>

European Dyslexia Association (eda)

<http://www.eda-info.eu>

Hornsby International Dyslexia Centre

<http://www.hornsby.co.uk>

International Dyslexia Association (ida)

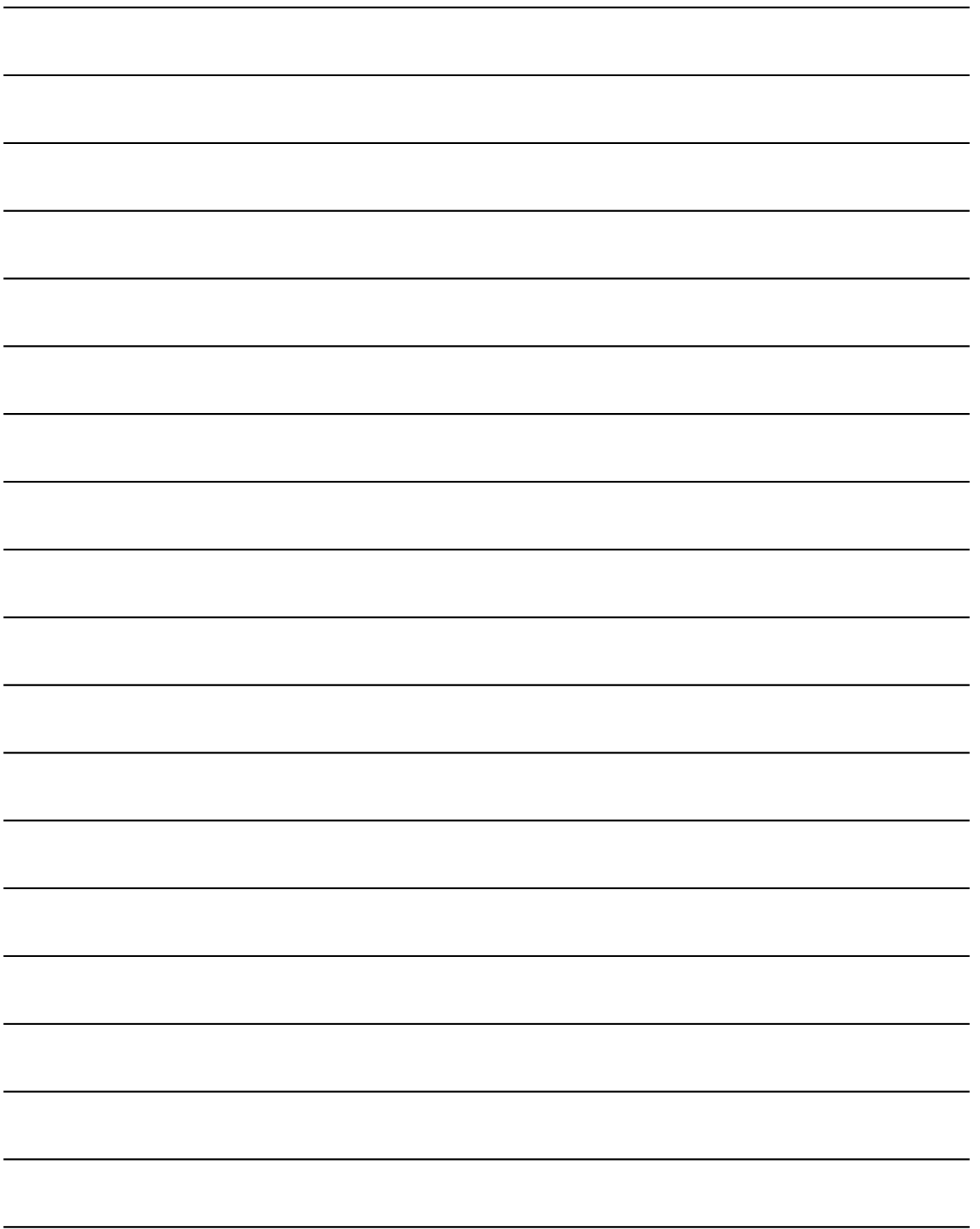
<http://www.interdys.org>

Information Network on Education in Europe

http://www.eurydice.org/Eurybase/frameset_eurybase.html

World Dyslexia Network Foundation (WDNF)

<http://web.ukonline.co.uk/wdnf/index.html>

More information is available from the
Instituții participante la proiectul DYPATEC:

Austria

Pädagogische Akademie des Bundes in der
Steiermark
Hasnerplatz 12, 8010 Graz
phone: ++43 316 683189
Fax: ++43316-683189/20
e-mail: office@phgraz.at
Website: www.phgraz.at
Person responsible: Mag. Hermine Posch
e-mail: hermine.posch@aon.at

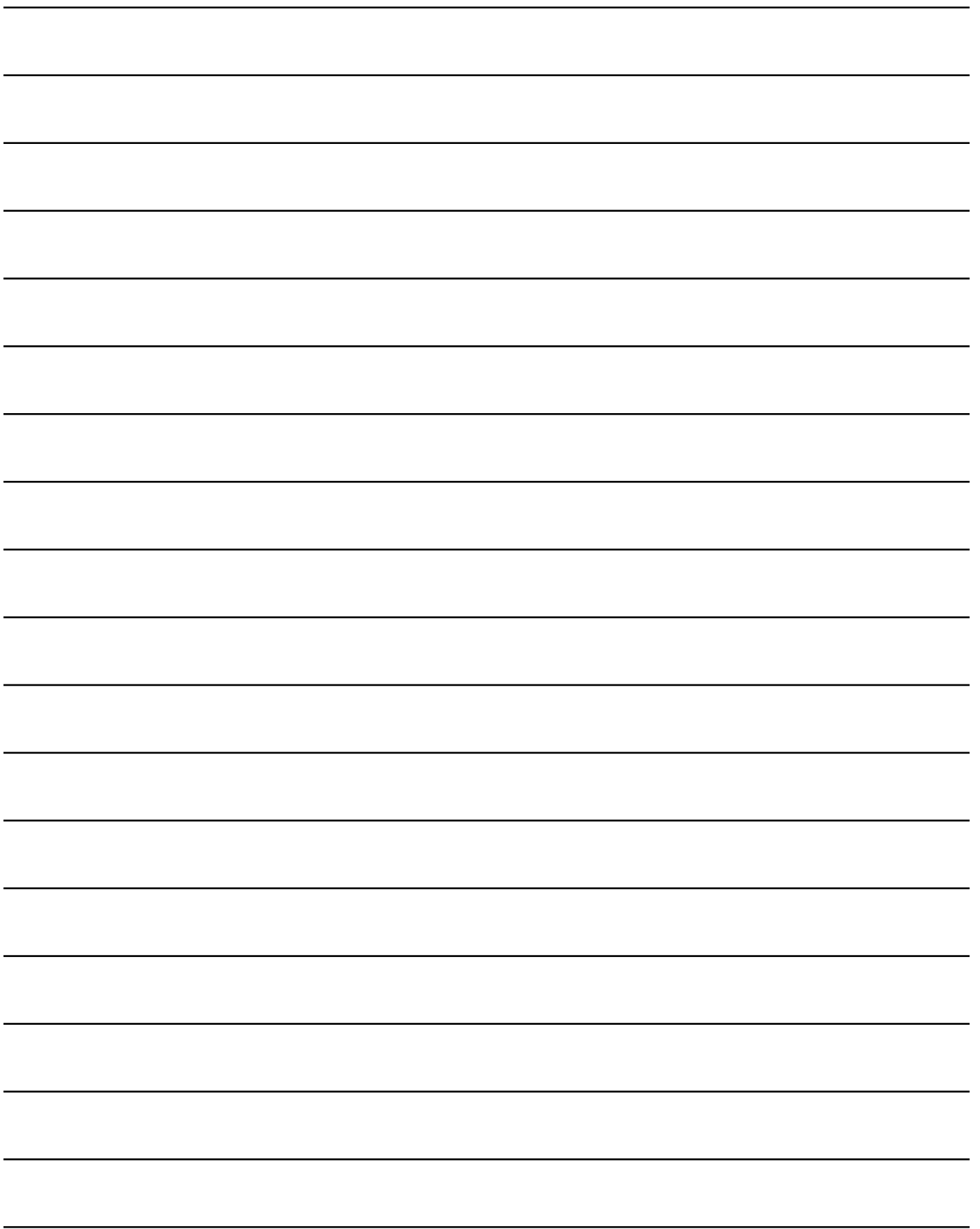
Institut für Sprachwissenschaft
(Karl-Franzens-Universität Graz)
Merangasse 70, 8010 Graz
phone: ++43 316 3802421
Fax: ++43 316 380-9780
Website: <http://www-gewi.uni-graz.at/ling/>
Person responsible:
a.o. Univ.-Prof. Dr. Hanspeter Gadler
e-mail: hanspeter.gadler@uni-graz.at

Steirischer Landesverband Legasthenie (STLL)
Mandellstraße 4, 8010 Graz
phone: ++43 316 829560
cell: ++43 316-676 3690717
Website: <http://www.legasthenie-stll.com/>
Person responsible: Petra Rouschal
e-mail: rouschal@yahoo.de

Arbeitskreis Kind und Schule (ARKUS)
Rechter Iselweg 5, 9900 Lienz
phone: ++434852-64085
Fax: ++434852-64085
Website: www.arkus-lienz.at
Person responsible: Gudrun Lindsberger
e-mail: arkus@aon.at

Republica Cehă

Universita Karlova, Pedagogická Fakulta Katedra speciální pedagogiky
M.D.Retigové 4, Praha 1, 110 00 Česká republika

phone: +420 221 900 246

Fax: +420 224 947 782

Person responsible: Dr. Iva Strnadova

e-mail: iva.strnadova@pedf.cuni.cz

Germania

Sozialpädiatrisches Zentrum, Klinikum Ludwigsbürg
Erlachhofstraße 10, D-71631 Ludwigsbürg,
Deutschland

phone: ++49 7141-997162

Fax: ++49 7141-007470

Website: www.kliniken-lubi.de

Person responsible: Dr. Henning Rosenkötter

e-mail: henning.rosenkoetter@kliniken-lb.de

Applying for the second year (with successful preparatory visit and Participation in the first year):

Praxis für Integrative Kindertherapie (PIK)

Mahlowerstraße 24, 12049 Berlin

phone: ++49 3061 307300

Website: under construction

Person responsible:

Dr. Christel Otto, Dr. Petra Dinse

e-mail: petradinse@tonline.de

Luxemburg

Dyslexia and Special Needs Luxembourg (DYSPEL)

69, rue Rham, L-6142 Junglinster

Luxembourg

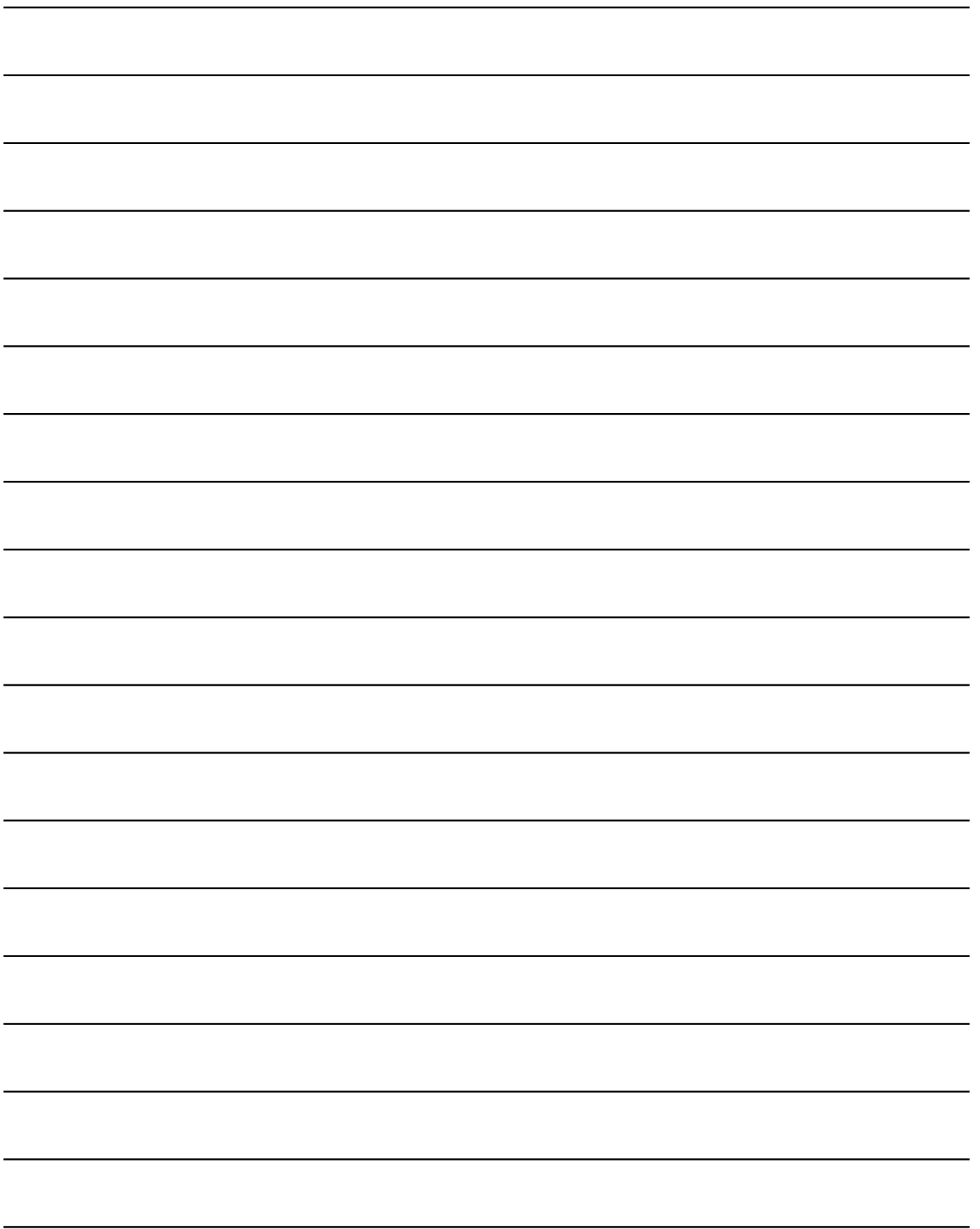
phone: +352.621.261952

Website: www.dyspel.org

Person responsible:

Raymond Claes (President of DYSPEL)

e-mail: info@dyspel.org

Polonia

Polskie Towarzystwo Dysleksji
(Polish Dyslexia Association)
80-343 Gdansk, ul. Pomorska 68, Poland
phone: ++4858 557 0531333
Fax: ++4858 557 5835
Website: http://dysleksja.univ.gda.pl/form_zg.htm
e-mail: marta.bogdanowicz@wp.pl
e-mail: psymbg@univ.gda.pl

Regatul Unit

Dyslexia North West, c/o Red Rose School
28 - 30 North Promenade, St. Annes on Sea,
Lancashire, England FY8 2 NQ
phone: 01253 720570
Fax: 01253 720570
Website: www.redroseschool.co.uk and
www.dyslexiacentre.org
Person responsible: Colin Lannon
e-mail: redroseschool@btopenworld.com

Malta

Specific Learning Difficulties service
Sarria Street, Floriana, Malta
phone: 00356 21 234965
Person responsible: Christine Xuereb
e-mail: christine.xuereb@gov.mt

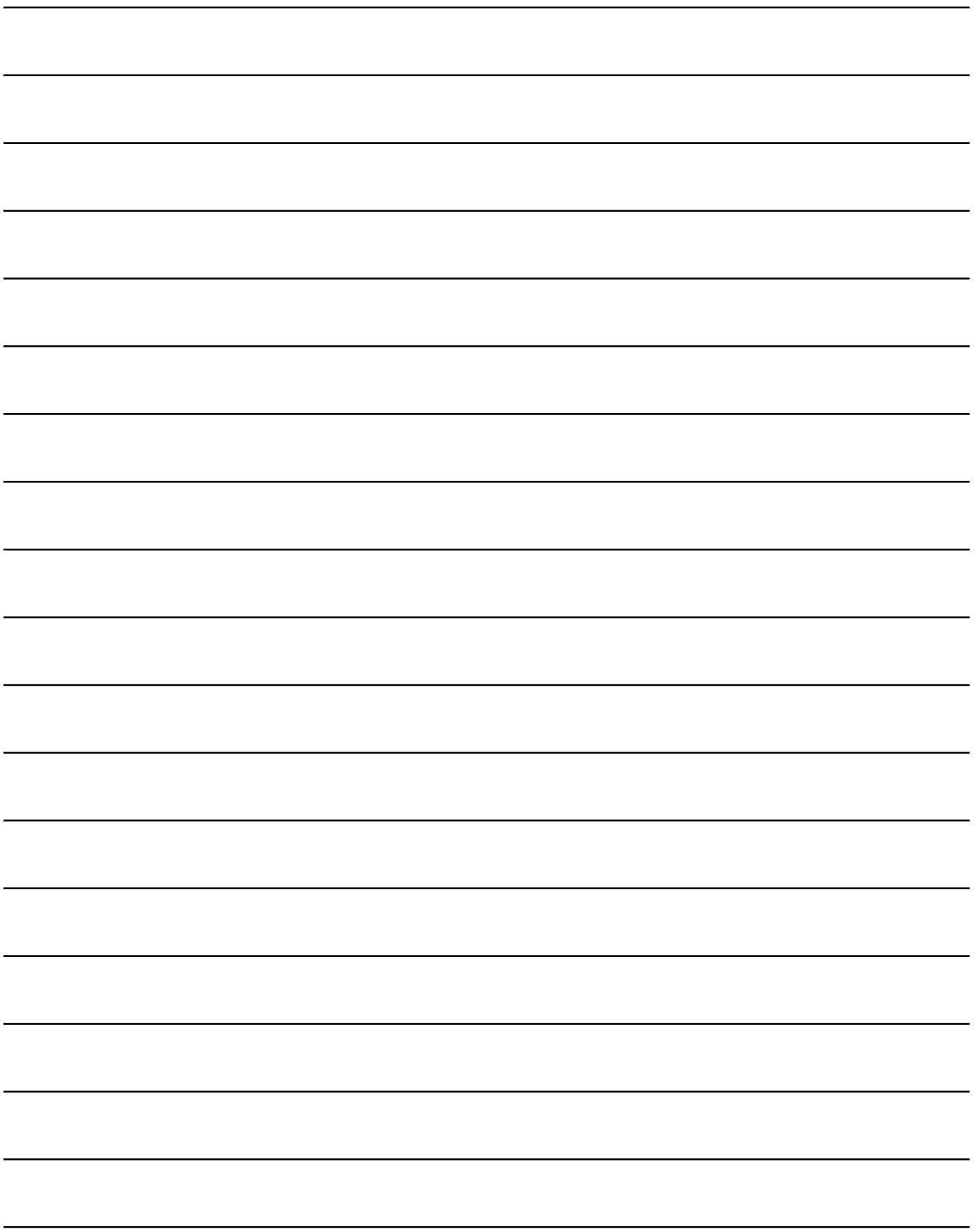
Turkey

Çanakkale Onsekiz Mart University
Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bıçlım, S n f
Çğretmenliđi A.B.D. Anafartalar Kampı, 17100 Çanakkale TURKEY
Telefon: 0 286 2171303 Fax: 0286 2120751
Website: www.comu.edu.tr
Person responsible: Dr.Siđdem ŐAHİN TAŐKIN
e-mail: cashin@comu.edu.tr

Guztepe Halil İbrahim Türkkan İlköğretim Okulu
Yumurtac Abdi Bey sok. No.53,
Kad kuy 34720 İstanbul TURKEY
Telefon: 0216 567 07 90
Person responsible: Őeyda İŐMAN
e-mail: s_isman@hotmail.com

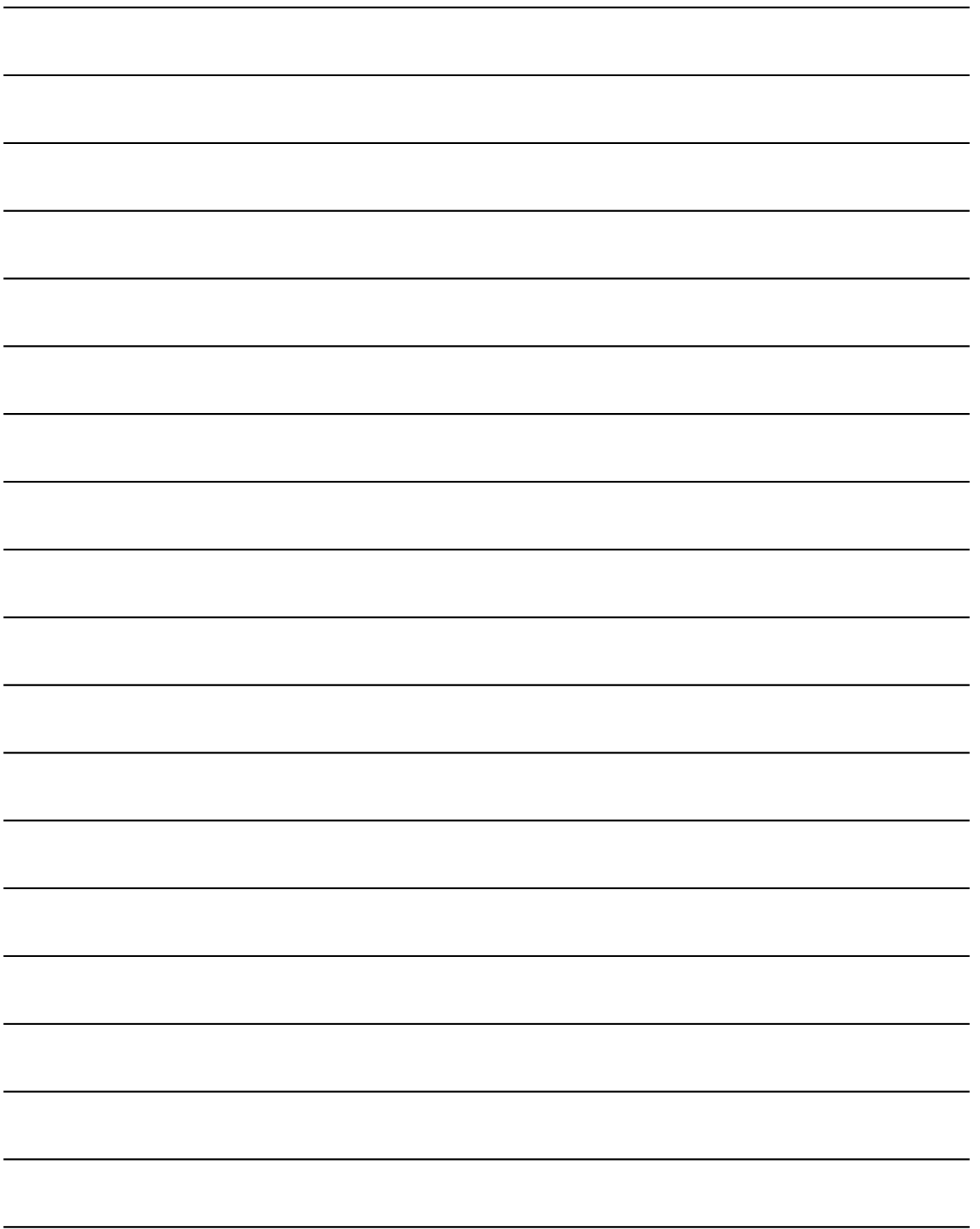
List of Authors

Austria

INSTITUTION-NAME	E-MAIL ADDRESS	WEBSITE
Pädagogische Akademie des Bundes in der Steiermark	Teacher Training College	www.phgraz.at office@phgraz.at
Posch Hermine, Mag.	Hermine.Posch@aon.at	
Reinsberger Elisa	elisa.reinsberger@schule.at	
Unterleitner Inge, Mag. Dr.	Inge.unterleitner@gmx.at	
Karl-Franzens-University Graz	University of Graz, Department of Linguistics	http://www-gewi.uni-graz.at/ling/
Edtstadler Konstanze	konstanze.edtstadler@edu.uni-graz.at	
Gadler Hanspeter a.o. Univ. Prof. Dr.	hanspeter.gadler@uni-graz.at	
STLL (Steirischer Landesverband Legasthenie)	Parents Association	http://www.legasthenie-stll.com/
Glatz Renate, Dipl. Päd.	renate.glatz@aon.at	
Pratter Karin, Mag.	karin.pratter@chello.at	
Rostek Elke	elke.rostek@tugraz.at	
Rouschal Petra	rouschal@yahoo.de	

Germany

Sozialpädiatrisches Zentrum, Klinikum Ludwigsburg	Center for Child Neurology and Developmental Medicine	www.kliniken-lubi.de
Rosenkötter Henning, Dr.	henning.rosenkoetter@klinik-en-lb.de	
Tacke Gero, Dr.	Gero.Tacke@Main-Tauber-Kreis.de	

PIK (Praxis für Integrative Kindertherapie)	PIK (Center for integrative child therapy)	
Dinse Petra		
Erdmann Christa		
Otto Christel; Dr. (†)		

Luxembourg

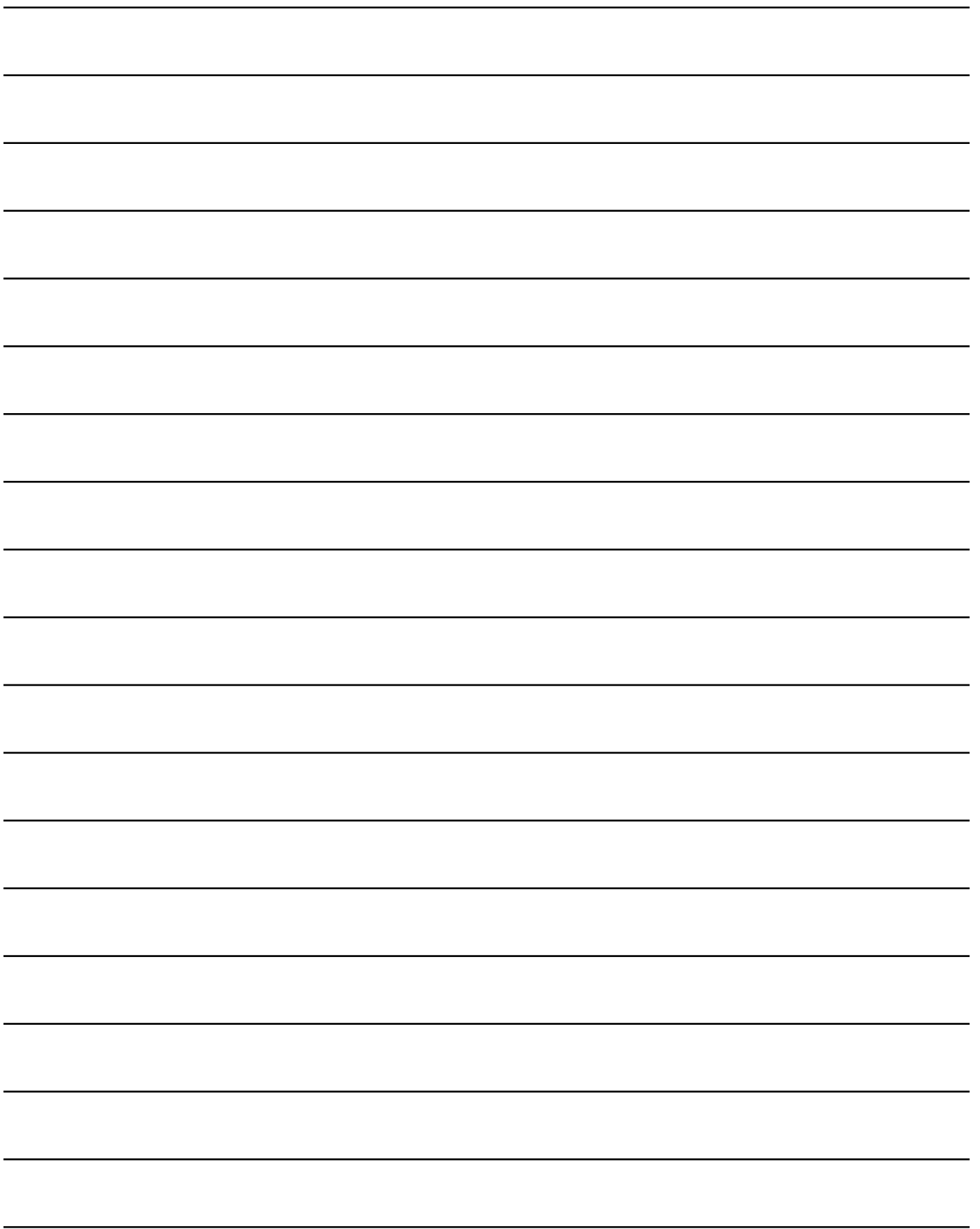
DYSPEL asbl	Dyslexia and Special Education Needs	http://www.dyspel.org http://www.dypatec.eu
Claes Raymond	rclaes@pt.lu	
Weber Mathilde	tweber@pt.lu	

Poland

Polish Dyslexia Association	Parents Association	http://dysleksja.univ.gda.pl/
Bogdanowicz Marta, Prof. Dr.	marta.bogdanowicz@wp.pl psymbg@univ.gda.pl	
Kasica-Nowakowska Alicja	alicja.kasica@gmail.com	
Petrus Paulina	petrusp@poczta.pl	
Bogdanowicz Katarzyna	kasiabogdanowicz@poczta.onet.pl	

Czech Republic

Charles University in Prague		
Strnadova Iva, Dr.	iva.strnadova2@seznam.cz iva.strnadova@pedf.cuni.cz	
Cerna Marie, Doc. PhDr.		
Novakova Helena, Dr.	hnk@seznam.cz	

United Kingdom

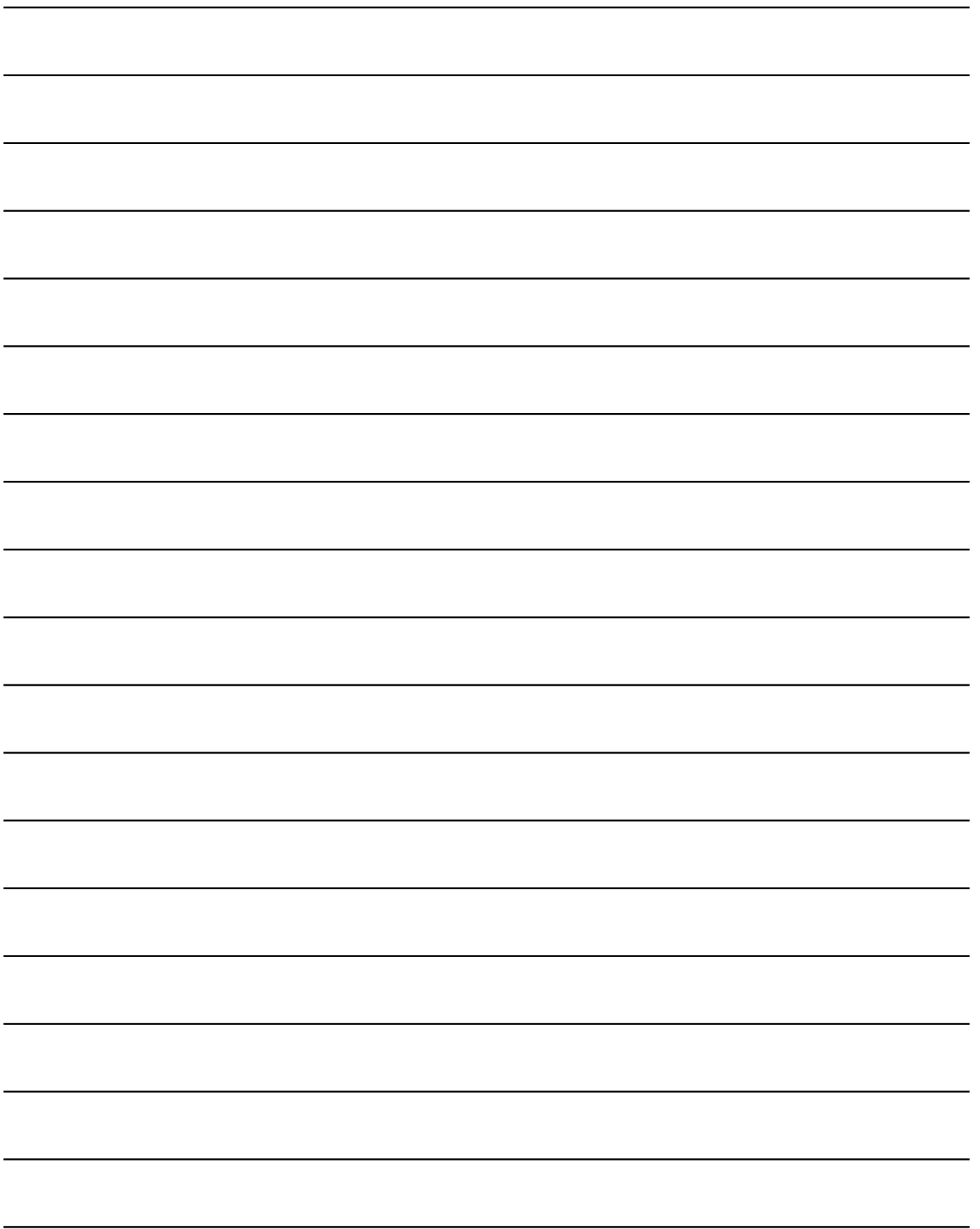
Dyslexia North West	Red Rose School	www.redroseschool.co.uk www.dyslexiacentre.org
Lannan Colin	redroseschool@btopenworld.com	
Lannen Sionah, Dr.		
Reid Gavin, Dr.		

Malta

SpLD Service Malta	Special Learning Difficulties Service	
Xuereb Chrisitine	christine.xuereb@gov.mt	
Cardona Kevin	kevin.cardona@educ.gov.mt	

Turkey

Canakkale Onsekiz Mart University Eđitim Fakóltesi, İlköđretim Bölümü, Sınıf Öđretmenliđi A.B.D. Anafartalar Kampüsü, 17100 Canakkale	University of Canakkale	www.comu.edu.tr
Sahin Taskin Cigdem	csahin@comu.edu.tr	
Güztepe Halil İbrahim Tırkkın İlköđretim Okulu Yumurtacı Abdi Bey sok. No.53, Kadıköy 34720 İstanbul	Special School for Children with Dyslexia and other Learning Difficulties	
Isman Seyda	s_isman@hotmail.com	
Erdgony Hatice	haterdo@yahoo.com	

Illustrations from '1 Million de Cliparts ' - Copyright Micro Application (France).

DYPATEC-Project: Participating Institutions

